

S PROOKJES UIT HET NOORDEN.

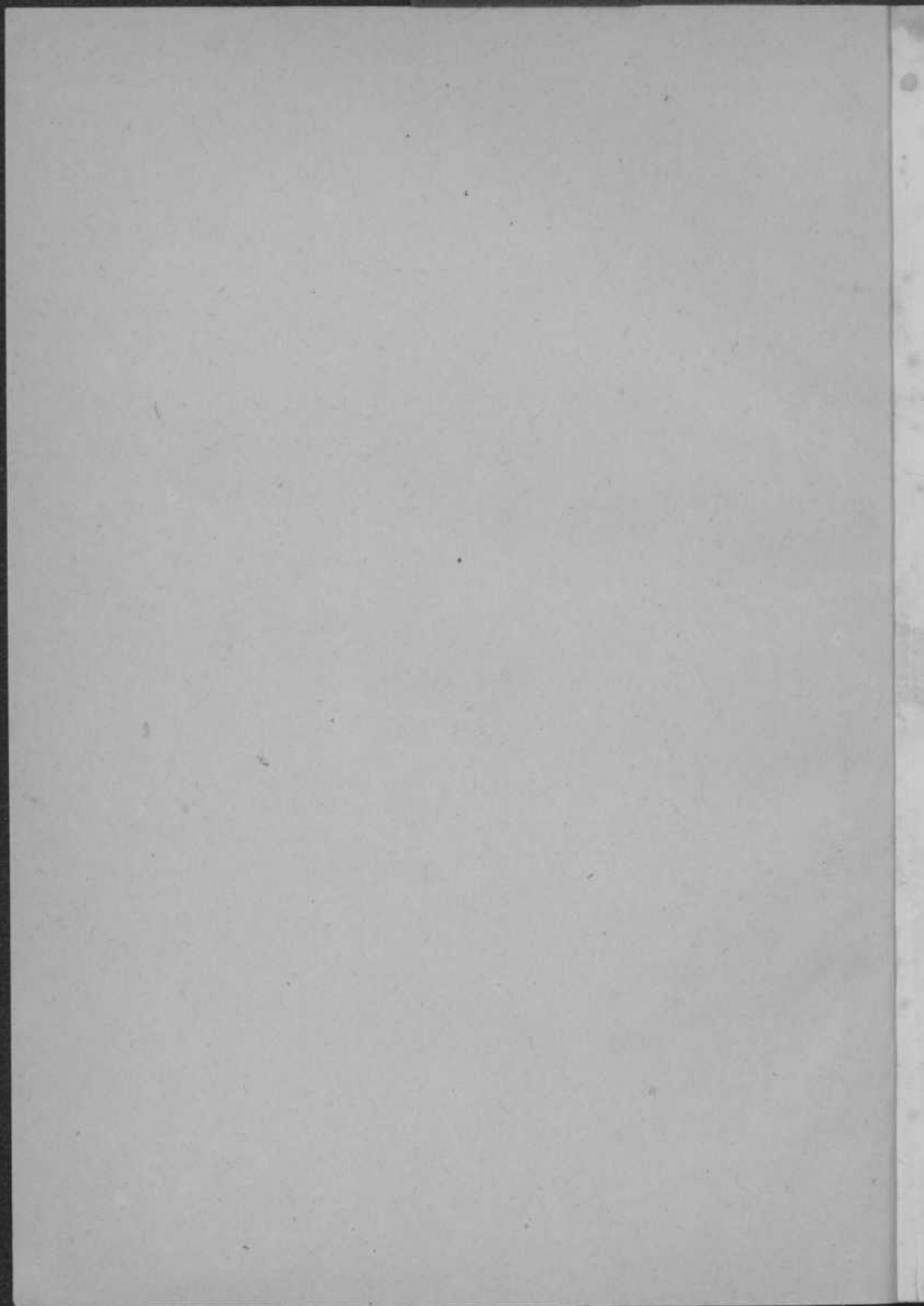
Het land der jeugd.

13j 48268

Van
Leeuwen
Bibliotheek

[Gouverneur, J.J.A.]

De Jongen, die om het gauwst met den Reus at.

l lang geleden was er een knaap, die geiten hoedde, en toen hij door het bosch zwierf, voor het huis van een Reus kwam. Toen de man, die er in was, in zijn nabijheid hoorde roepen en blaten, kwam hij naar buiten om te zien, wat er aan de hand was.

Maar de Reus was zoo groot van gestalte en zoo grimmig van uitzicht, dat de knaap bang werd en zich zoo spoedig mogelijk weg maakte.

Tegen den avond, toen de geitenjongen zijn beestjes uit de weide dreef, was zijn moeder bezig met kaasmaken. De jongen nam een stuk van de versche kaas, rolde het in de asch en verborg het in zijn lederen zak. Den volgenden morgen ging

als naar gewoonte de geitenhoeder op weg, en kwam weder bij de woning van den Reus. Toen deze nu het gerucht van den geitenhoeder en diens beesten hoorde, werd hij boos, ging naar buiten, raapte een grooten steen op en kneep dien zoo hard dat de stukken rechts en links vlogen. De Reus zeide: „als gij hier immer weder leven komt maken, zal ik u zoo fijn knijpen, als ik nu dezen steen gedaan heb.” De jongen liet zich echter ditmaal niet bang maken, maar nam de kaas, die in de asch gerold was, en drukte ze zoo hard, dat de wei tusschen zijn vingers door op den grond liep, en zeide: „als gij u hier niet spoedig van daan maakt, en mij hier met rust laat, dan zal ik u knijpen, zoo als ik hier het water uit dezen steen knijp.” Toen nu de Reus zag dat de jongen zoo sterk was, werd hij bang en ging naar binnen. Op die wijze gingen de geitenjongen en de Reus op dien keer van elkander. Op den derden dag ontmoetten zij elkander weder in het bosch. De knaap vroeg of zij hun kracht nog eens tegen elkander zouden beproeven en de Reus stemde er in toe. De jongen zeide: Vriendje, mij dunkt dat het een goed bewijs van kracht zou zijn, als een van ons uw bijl eens zoo hoog kon slingeren dat hij niet weder naar beneden viel. De Reus gaf toe, dat het dat zou zijn. Zij zouden het dus nu beproeven, en de Reus wierp het eerst.

Hij slingerde de bijl met veel kracht, zoodat deze hoog in de lucht vloog maar toch altijd weder nederviel. Toen zeide de knaap: „Vriendje, ik had niet gedacht dat gij zoo weinig kracht hadt, wacht maar wat en gij zult wat beters zien. De knaap slingerde daarop met de armen, alsof hij met veel kracht wilde werpen, maar liet de bijl ondertusschen met veel behendigheid in den zak, dien hij op den rug had, glijden. De

Reus bemerkte niets, maar wachtte tot dat de bijl weder neer zou vallen; maar hij zag of hoorde er niets van. Nu dacht hij dat de jongen, hoewel nietig en klein van gestalte, zeer sterk wezen moest.

Daarop scheidden zij van elkander en gingen ieder zijns weegs.

Eenigen tijd daarna ontmoetten de Reus en de geitenjongen elkander weder. De Reus vroeg, of de jongen, die zoo sterk was, niet bij hem in dienst wilde treden? De geitenjongen stemde er in toe, liet zijn geiten in het bosch en ging met den Reus mede. Zoo kwamen zij aan de woning van den Reus.

Op zekeren dag ging de Reus met den knaap het bosch in om een eik te vellen. Onderweg vroeg de Reus aan den jongen of deze wilde vasthouden of hakken.

„Ik wil vasthouden” zeide de knaap, maar verontschuldigde zich te gelijk, dat hij niet bij den top kon reiken. Toen greep de Reus den boom en boog dien naar den grond; maar toen de knaap hem wilde houden, sprong de eik terug en slingerde hem hoog in de lucht. De Reus stond zich lang te verwonderen waar zijn jongen heen was gegaan, nam daarna de bijl op en begon te hakken. Na eenige oogenblikken kwam de knaap te voorschijn, nadat hij ternauwernood ontkomen was. De Reus vroeg waarom hij niet vasthield, maar de knaap deed alsof hij niets hoorde en vroeg van zijn kant of de Reus het wagen durfde, zulk een sprong te doen als hij gedaan had. De Reus zeide van neen. Daarop hernam de jongen: „Vriendje, als gij zoo iets niet durft doen, moet gij alleen maar vasthouden en hakken.” De Reus stelde zich hiermede tevreden en velde alleen den grooten eik.

Toen nu de boom naar huis gebracht zou worden, zeide de

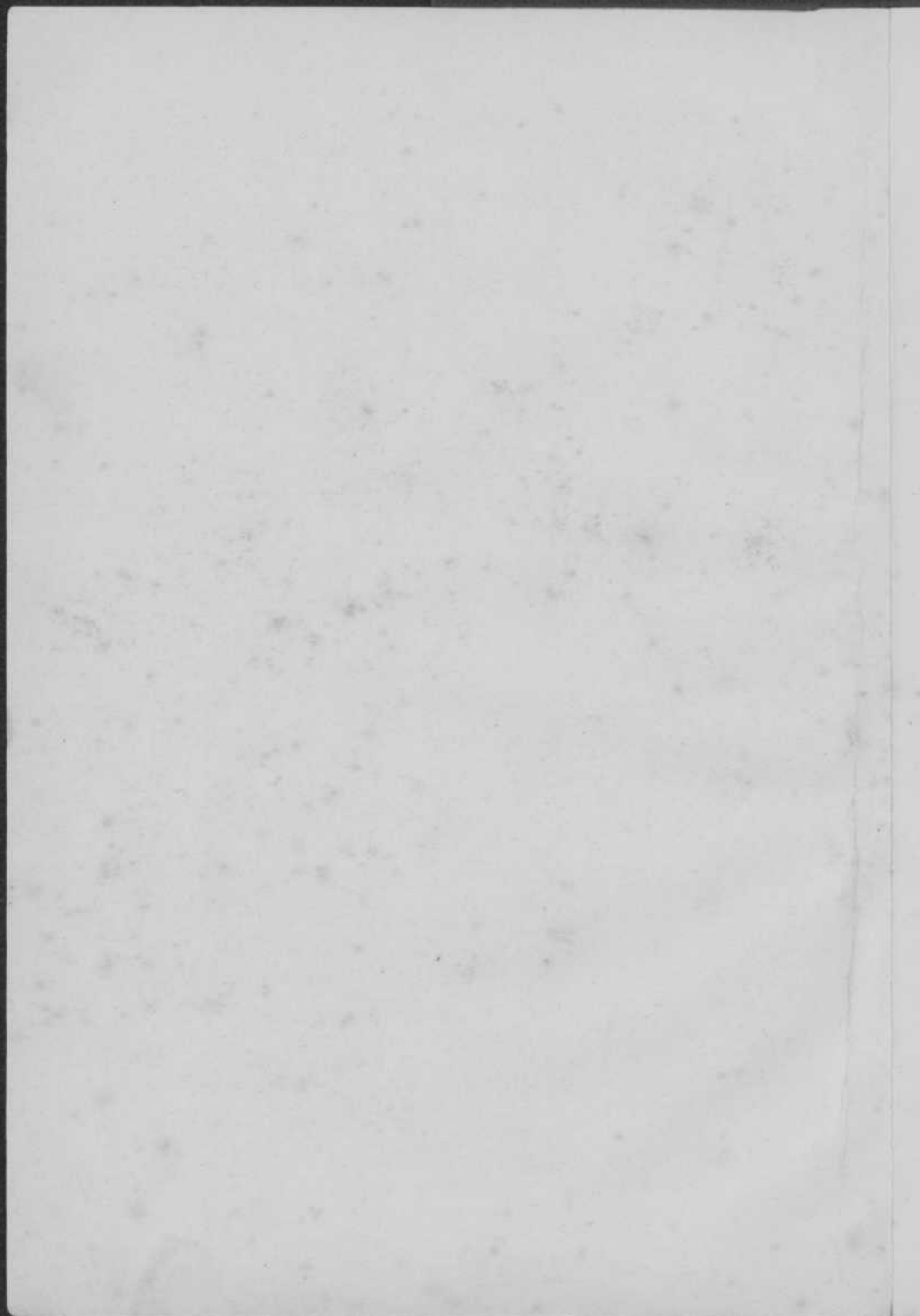
Reus tegen den knaap: „Wilt gij aan den top dragen dan zal ik het bij den wortel doen”. „Neen vader”, antwoordde de knaap „draag gij zelf hem maar aan den top; ik draag liever aan het dikke eind.”

De Reus stemde er in toe en tilde het dunne eind op zijn schouder. Maar de knaap, die achter hem liep, riep dat hij den boom meer naar voren in evenwicht moest leggen. De Reus deed wat er gevraagd werd en kreeg eindelijk den geheelen boom onverwacht op zijn schouder, maar de jongen sprong zelf op den boom en verborg zich zoo tusschen de bladeren, dat men hem niet zien kon. De Reus ging nu voort en dacht dat de jongen het andere eind droeg. Toen zij een eind weegs gegaan waren, vond de Reus dat het een zwaar werk was en steunde diep. „Zijt gij nog niet moede?” vroeg hij aan den knaap. „Volstrekt niet”, hervatte de jongen, „maar gij zijt toch zeker van zulk een beuzeling ook nog niet moede”.

De Reus wilde niet weten dat dit wel het geval was en ging verder. Toen zij nu te huis gekomen waren, was de Reus bijna halfdood van het dragen. Hij wierp dus den boom op den grond; maar de knaap was er even te voren afgesprongen en hield zich alsof hij het worteleinde droeg. „Maar zijt gij dan niet moede?” vroeg de Reus. De knaap antwoordde: „Wel, vriendje, gij moet niet denken dat ik van zoo weinig moede word. De boom was niet zoo zwaar of ik had hem gemakkelijk alleen kunnen dragen.”

Den volgenden morgen zeide de Reus: „Als het dag wordt, zullen wij naar buiten gaan dorschen”. „Neen”, antwoordde de knaap, laten wij liever in de morgenschemering dorschen, voordat wij ons ontbijt gebruiken.” De Reus gaf hem zijn zin en ging

twee vlegels halen, van welke hij zelf er een nam. Toen zij nu zouden beginnen te dorschen, vermocht de knaap den zijnen niet op te heffen, zoo groot en zwaar als die was. Hij greep toen een stok en sloeg even hard op den dorschvloer, als de Reus met den vlegel.

De Reus bemerkte niets en zij gingen zoo voort tot het dag werd.

Toen zeide de knaap: „Nu zullen wij naar huis gaan om te ontbijten”.

„Dat is goed”, hernam de Reus, „ik vind dat wij een goed stuk verdiend hebben”.

Eenigen tijd daarna zette de Reus den jongen aan het ploegen. „Nu”, zeide hij, „moet gij gaan ploegen, zooals ik het u geleerd heb; maar, als de hond komt, dan moet gij de ossen losmaken en ze daar plaatsen, waar hij vooruit gaat. De jongen beloofde te doen zoo als hem gezegd was. Maar, toen de ossen losgemaakt waren, kroop de hond van den Reus onder het fundament van een huis, waarin geen deur te vinden was. Het doel van den Reus was om hierdoor te weten te komen, of de jongen zoo sterk was, dat hij alleen het huis kon optillen en de ossen in den stal plaatsen. Maar de jongen wist er een middel op te vinden; hij slachtte de ossen en wierp hun lichamen door het gat. Toen hij nu te huis kwam, vroeg de Reus of hij de ossen in den stal had gebracht. „Ja”, antwoordde de knaap, „ik heb ze er wel in gekregen, maar ik heb ze moeten veranderen.”

Nu begon de Reus wantrouwen op te vatten en overlegde met de Reuzin, hoe zij den jongen om het leven zouden brengen. De vrouw zeide „Ik raad u, uw knots te nemen en hem van nacht, als hij slaapt, dood te slaan”. De Reus vond het een

goeden raad en hij beloofde te doen, zooals zij gezegd had. Maar de jongen had staan luisteren en het gesprek gehoord. Toen het nu avond was geworden, legde hij een melkvat in zijn bed en verborg zich achter de deur. Tegen middernacht ging de Reus naar boven, greep zijn knots en sloeg zoo hard op het melkvat, dat het vocht hem in het gezicht spatte. Daarop ging hij naar zijne vrouw en zeide lachende: „Ha, ha, ha, ik heb hem geslagen, dat het bloed hoog tegen den muur spatte.” De vrouw verheugde er zich over, prees haar man om zijn moed en meende dat zij nu gerust konden slapen, dewijl zij voor den lastigen jongen niet meer bevreesd behoeften te zijn.

Maar nauwelijks begon het te dagen, of de jongen kroop uit zijn schuilhoek en ging den Reus en zijne vrouw goeden morgen wenschen. „Hoe nu”, zeide de Reus, „zijt gij niet dood? Ik dacht dat ik u met mijn knots doodgeslagen had”. De knaap hernam: „Dat geloof ik graag, ik dacht van nacht dat een vloot mij beet.”

Toen des avonds de Reus en de jongen zouden eten, had de reuzenvrouw gortebrij voor het avondmaal gekookt. „Dat is heerlijk”, zeide de knaap, „nu kunnen wij zien wie het meest kan eten, gij of ik.” De Reus was dadelijk gereed, en zij begonnen te eten wat zij konden. Maar de jongen was slim en had een zak van vel voor zijn buik gebonden en stak toen één lepel brij in zijn mond, terwijl hij twee lepels in den zak liet loopen. Toen de Reus nu zeven schotels brij had gegeten was hij zat, en zuchtte hard, want hij kon niet meer, maar de jongen ging nog altijd ijverig voort. Nu vroeg de Reus hem, hoe het kwam dat hij, die zoo klein was, toch zooveel kon gebruiken. De jongen hernam: „Vriendje, dat wil ik u gaarne zeggen. Als

ik zooveel gegeten heb, als ik kan, dan snijd ik mijn maag open zoodat ik weder evenveel kan eten." Bij deze woorden nam hij zijn mes, en sneed den zak open, zoodat de brij er uit liep. De Reus vond dit een goede uitvinding en wilde het insgelijks doen. Maar toen hij zijn mes in zijn buik had gestoken, begon zijn bloed er uit te loopen en dit hield niet op, voor dat hij dood was.

Toen de Reus nu dood was, nam de jongen al de dingen, die hij in het huis vond en ging zijns weegs. En hiermede eindigt het sprookje van den slimmen herdersjongen en den dommen Reus.

DE DRIE MOEDERTJES.

r was eens een koningszoon, die zich met een koningsdochter, van welke hij veel hield, verloofde. Maar hoewel de jonge Prinses zacht van aard en schoon was, en dat iedereen van haar hield, meende de oude Koningin, dat zij meer op genot en spel dan op handenarbeid en huiselijke bezigheden gesteld was. De moeder van den Prins trachtte het huwelijk van haar zoon dan ook op allerlei wijzen tegen te werken en zeide, dat zij geen dochter wilde hebben, die niet even handig was, als zij in haar jeugd geweest was.

Toen nu de Koningin hare woorden niet wilde terugnemen, ging de Koningszoon naar zijn moeder en zeide, dat men zijn geliefde toch wel eens op de proef konde stellen, of zij misschien niet even handig als de Koningin zelf was. Dit vonden allen nogal een stouten wensch; want de moeder van den Prins was eene onvermoeide, werkzame vrouw, die dag en nacht spon,

naaide en weefde, en bij wie niemand halen kon. Eindelijk kreeg de Prins toch zijn wensch vervuld. De jonge Prinses werd nu naar de kamer der jonkvrouwen gezonden, en de Koningin zond haar een pond vlas om te spinnen. Maar het vlas moest gesponnen zijn, voordat het helder dag werd, anders behoefde het meisje er nimmer aan te denken, dat zij den Koningszoon tot gemaal zou krijgen.

Zoodra de Prinses alleen gelaten was, werd zij zeer droevig, want zij wist wel, dat zij het vlas der Koningin niet zou kunnen afspinnen, en wilde toch den jongen Prins, dien zij zoo liefhad, ook niet verliezen. Zij liep daarom langzaam door de kamer en weende bittere tranen. Doch juist toen zij dit deed, werd de deur zacht, zeer zacht geopend, en er trad een klein, zeer klein vrouwtje binnen, dat er zonderling uitzag en nog zonderlinger gebaren maakte. Het vrouwtje had buitengewoon groote voeten, zoodat ieder, die het zag, er zich over moest verwonderen. Zij groette: „De vrede Gods zij met u!” „Ook met u!” antwoordde de Koningsdochter. Het vrouwtje vroeg: „Waarom is de schoone jonkvrouw hedenavond zoo bedroefd?” De Prinses antwoordde: „Ik heb wel reden bedroefd te zijn. De Koningin heeft mij bevolen een pond vlas te spinnen. Als ik het morgen, voordat het dag wordt, niet af heb, dan verlies ik den Koningszoon, dien ik zoo lief heb.” Het vrouwtje zeide hierop: Wees getroost, schoone jonkvrouw, als het anders niet is, kan ik u helpen. Maar dan moet gij aan een verzoek, dat ik u doen zal, voldoen.” Bij deze woorden werd de Prinses blijde en vroeg naar den wensch van het oude vrouwtje. „Wel,” zeide het moedertje Grootvoet: „Ik wil geene andere belooning voor mijne hulp hebben, dan dat ik ook op uw bruiloft kom; want, sedert dat de Koningin,

uwe schoonmoeder, de bruid was, ben ik nooit op een bruiloft geweest." De Koningsdochter vervulde gaarne deze begeerte, en zij scheidden nu van elkander. Het vrouwtje ging weg, zooals het gekomen was; maar de Prinses legde zich te slapen, hoewel zij den ganschen langen nacht geen oogenblikje sluimerde.

Des morgens vroeg, voordat het dag werd, ging de deur weder open, en moedertje Grootvoet trad binnen. Zij ging nu naar de Koningsdochter en reikte deze een streng garen over; het garen was zoo wit als sneeuw en zoo fijn als spinrag. Het vrouwtje zeide: „Ziet gij, zulk mooi garen heb ik niet gesponnen, dan toen ik voor de Koningin, toen die de bruid werd, gesponnen heb. Maar dat is al zeer lang geleden." Na dit gezegd te hebben, verdween zij, en de Prinses viel in een lichte sluimering. Maar zij had nog niet lang geslapen of zij werd door de oude Koningin gewekt, die voor haar bed kwam staan en vroeg, of het vlas afgesponnen was. „Ja," zeide de Koningsdochter en gaf haar meteen de streng garen. Nu, de Koningin moest ditmaal wel tevreden zijn; maar de Prinses kon duidelijk merken, dat het niet van harte ging.

Toen het nu verder op den dag was, zeide de Koningin, dat zij de Prinses op eene andere proef wilde stellen. Zij zond dus het garen naar de jonkvrouwenkamer, tegelijk met een getouw en ander gereedschap, en beval de Prinses er een web van te weven. Maar het web moest gereed zijn, vóór dat de zon opkwam, anders behoefde de Prinses er nimmer aan te denken, den jongen Koningszoon tot gemaal te krijgen.

Toen de Prinses alleen gelaten was, werd zij nog bedroefder dan vroeger, want zij wist dat zij het garen der Koningin niet kon weven en toch wilde zij den Koningszoon, dien zij zoo lief-

had, niet verliezen. Zij liep daarom in de kamer rond en weende bitter. Terwijl zij daar zoo liep, ging de deur zachtjes, zeer zachtjes open, en er trad een klein, zeer klein vrouwtje binnen, van een zonderlinge gedaante en nog zonderlinger gebaren. Het vrouwtje had een buitengewoon grooten hoogen rug, zoodat een ieder, die het zag, er zich over moest verwonderen. Zij groette: „de vrede Gods zij met u!” „En ook met u!” antwoordde de Koningsdochter. Het vrouwtje vroeg: „Waarom is de schoone jonkvrouw zoo alleen en zoo bedroefd?” „Och,” zeide de jonkvrouw: „Ik heb wel reden om bedroefd te zijn. De Koningin heeft mij bevolen van al dit garen een web te weven. Maar als ik het voor morgenochtend niet af heb, dan verlies ik den Koningszoon, dien ik toch zoo hartelijk liefheb.” Het vrouwtje vatte het woord op en zeide: „Wees getroost, schoone jonkvrouw! als het anders niet is, dan zal ik u helpen. Maar dan moet gij een verzoek, dat ik u doen zal, vervullen.” Op deze woorden werd de Koningsdochter bovenmate! blijde en vroeg naar den wensch der oude vrouw. „Wel,” zeide deze: „ik heet moedertje Hoogrug, en vraag geene andere belooning dan op uw bruiloft te zijn; want, sedert dat de Koningin-schoonmoeder de bruid was, ben ik op geen bruiloft geweest.”

Nu, de Koningsdochter vervulde gaarne haren wensch, en zoo scheidden zij van elkander. Het vrouwtje ging weg, zooals het gekomen was; maar de Koningsdochter legde zich ter ruste, hoewel zij den ganschen langen nacht geen oogenblik sluimerde.

Des morgens vroeg, voordat de dag aanbrak, werd de deur weer geopend, en moedertje Hoogrug trad weder binnen. Zij ging naar de Koningsdochter en reikte deze een web over,

dat zoo wit was als sneeuw en zoo dicht als een vel, zoodat niemand nog ooit zoo iets gezien had. Het oude vrouwtje zeide: „Ziet gij, zulk glad linnen als dit heb ik niet geweven, sedert ik voor de Koningin geweven heb, toen zij de bruid was. Maar dat is al zeer lang geleden.” Daarop verdween zij, en de Prinses deed eene kleine sluimering. Maar deze duurde niet lang, of zij werd door de oude Koningin gewekt, die voor het bed stond en haar vroeg of het weefsel gereed was. Nu, de Koningsdochter zeide van ja, en gaf haar het fijne weefsel over. De Koningin moest zich ten tweedenmale tevreden stellen, maar de Prinses kon duidelijk bemerken, dat zij het niet van ganscher harte deed.

De Koningsdochter meende, dat zij nu van verdere proeven bevrijd zou zijn. Maar de Koningin dacht er anders over, want een uur later liet zij het weefsel naar de Prinses brengen en haar zeggen, dat zij er hemden voor haar verloofde van moest maken. En de hemden moesten voor zonsondergang klaar zijn, of de Prinses behoefde niet te hopen dat zij den Koningszoon immer tot gemaal zou krijgen.

Toen de Prinses alleen was, werd zij zeer droevig, want zij wist wel, dat zij het door de Koningin gezonden weefsel niet zou kunnen afnaaien, en toch wilde zij ook den jongen Prins, dien zij zoo lief had, niet verliezen. Zij liep daarom door de kamer rond en weende bittere tranen. Terwijl dit nu geschiedde, ging de deur zachtjes, zeer zachtjes open, en een zeer klein vrouwtje, van eene zonderlinge gedaante en nog zonderlinger gebaren, trad binnen. Het vrouwtje had een buitengewoon grooten duim, zoodat een ieder, die hem zag, er zich over verwonderde. Zij groette: „De vrede Gods zij met u!” „En met u ook!” antwoordde de

Koningsdochter. Het vrouwtje vroeg: „Waarom is de schoone jonkvrouw zoo alleen en bedroefd?” „Ach!” zeide de Prinses, „ik heb wel reden om bedroefd te zijn. De Koningin heeft mij bevolen uit dit weefsel hemden voor den Koningszoon te naaien. En als ik ze niet morgenochtend voor zonsopgang gereed heb, verlies ik mijn verloofde, dien ik toch zoo hartelijk liefheb.” Toen hernam het vrouwtje: „Wees bedaard, schoone jonkvrouw! is het anders niet, dan kan ik u misschien helpen. Maar dan moet gij mij een verzoek, dat ik u doen zal, toestaan.” Bij deze woorden werd de Prinses uitermate blijde en vroeg driftig, wat het oude vrouwtje begeerde. „Wel” zeide het moedertje, „ik heet moedertje Grootduim, en ik wil geene andere belooning voor mijn moeite hebben, dan dat ik op uw bruiloft mag komen. Sedert den tijd, dat de Koningin, uw schoonmoeder getrouwd is, ben ik op geen bruiloft geweest.” Nu, de Koningsdochter willigde gaarne dit verzoek in, en nu ging het vrouwtje weg zooals het gekomen was. Nu ging de Prinses een weinig rusten, en sliep zoo diep in, dat zij geen enkelen keer van haar verloofde droomde.

Vroeg in den ochtend, vóór dat de zon opging, werd de deur geopend en moedertje Grootduim trad binnen. Zij ging naar de Koningsdochter, wekte deze en gaf haar eenige hemden; deze waren zoo kunstig genaaid en gestikt, dat men hunsgelijke nooit had gezien. Het moedertje zeide: „Zie eens, zoo netjes als dit heb ik niet genaaid, sedert ik voor de Koningin naaide, toen zij de bruid was. Maar dat is al zeer lang geleden.” Bij deze woorden verdween zij, want de Koningin stond juist voor de deur en vroeg of de hemden al gereed waren. „Ja,” antwoordde de Koningsdochter, „ze zijn in orde,” en meteen gaf zij ze aan de Koningin over. Toen werd de Koningin zoo boos, dat

er vuur uit haar oogen sprong. Zij riep: „Nu, neem hem dan! Ik kon ook niet denken, dat gij zoo bij de hand waart.” Daarop ijelde zij weg en smeed de deur toe, dat deze op slot ging.

De Koningszoon en de Koningsdochter zouden elkander nu krijgen, zooals de Koningin beloofd had, en de bruiloft werd gereed gemaakt.

Maar de Prinses was niet bijzonder vroolijk op haar bruiloftsdag, want zij dacht aan de zonderlinge gasten, die zij uitgenoodigd had. Er verliep zoo eenigen tijd en er heerschte vreugde en vroolijkheid op het feest, zooals dat gewoonlijk het geval is; maar geen vrouwtjes waren er te zien, hoe scherp de Prinses ook rondzag. Zeer laat echter, toen de gasten aan tafel zouden gaan, werd de Koningsdochter de drie vrouwtjes gewaar, die in een hoekje van de bruiloftszaal met haar drieën aan een tafeltje zaten. Toen stond de Koning op en vroeg, wat dat voor gasten waren, die hij vroeger niet gezien had. De oudste van de drie vrouwtjes antwoordde: Ik heet moedertje Grootvoet, en ik heb zulke groote voeten, omdat ik in mijne jeugdige jaren zooveel gesponnen heb.” „Zoo,” zeide de Koning, „dan moet mijne schoondochter niet meer spinnen.” Nu wendde hij zich tot het tweede vrouwtje, en vroeg haar, wat de oorzaak van haar zonderlinge gestalte was. Het oudje antwoordde: „Ik heet Moedertje Hoogrug, en ik heb zulk een hoogen rug, omdat ik in vroeger tijd zooveel geweven heb.” „Zoo,” zeide de Koning, „dan moet mijne schoondochter niet meer weven.” Toen wendde hij zich tot het derde vrouwtje en vroeg haar naar haar naam. Daarop stond moedertje Grootduim op en zeide, dat zij zulk een grooten duim gekregen had, omdat zij voorheen zooveel genaaid had. „Zoo” zeide de Koning, „dan moet mijn schoondochter ook nimmer meer naaien.” En daarbij bleef

DE DRIE MOEDERTJES.

het. De vriendelijke Koningsdochter kreeg den Prins en behoefde toch haar geheele levenlang niet te spinnen, of te weven of te naaien.

Toen de bruiloft nu afgelopen was, gingen de drie oude moedertjes weg, en niemand zag, waar zij heen gingen, evenmin als men wist waar zij vandaan kwamen. Maar de Prins leefde gelukkig en tevreden met zijne gemalin, en alles ging stil en rustig en vreedzaam, behalve dat de Prinses niet zoo werkzaam was als de ijverige Koningin.

De betooverde Kikvorsch.

Er was eens een kleine boer; nu, die zijn er wel meer: hij had drie zoons, maar zijn vrouw was al lang dood. Toen de beide oudste knapen nu op zekeren leeftijd waren gekomen, gingen zij eens naar hun vader en verzochten verlof om zijn huis te verlaten en een vrouw te gaan zoeken. De boer zeide: „Het past u niet aan een vrouw te denken, voordat gij uw geluk eerst beproefd hebt. Ik zou wel eens willen weten, wie van u het beste laken zou kunnen verdienen, om dat met Kersttijd over de tafel te spreiden.” Deze voorslag beviel den broeders goed en zij zouden de wereld ingaan en zien, wie het mooiste laken zou kunnen verdienen. Maar bij het afscheid gaf de boer aan elk drie stukken geld mede en zeide hun, dat het tot teerpenning kon zijn, totdat zij een dienst gekregen hadden.

Toen de beide oudste zoons nu van huis zouden trekken, ging de jongste ook naar zijn vader en verzocht verlof ook op weg te

mogen gaan om zijn geluk te beproeven. De boer wilde er niets van hooren, en zeide: „Och, arme kleine, gij moet niet denken, dat er iemand is, die u in dienst zou willen hebben. Gij deedt beter met in 'thoekje van den haard te blijven, dat is uw rechte plaats.” Maar de jongen hield aan en zeide: „Vader, laat mij toch ook gaan. Niemand weet waar zijn geluk zit. Misschien kan het mij ook goed gaan in de wereld, al ben ik klein en minder dan mijn broeders.” Toen de oude man dit hoorde, dacht hij bij zichzelf: „Wel, het is misschien goed, dat ik eenigen tijd van hem bevrijd ben. Hier in huis doet hij toch niet veel goed, en, eer het bosch weder groen wordt, zal hij wel terug zijn.” De knaap kreeg dan ook verlof om te gaan en kreeg van zijn vader drie stukken geld als teerpenning op reis.

De boerenzoons begaven zich dus op weg en liepen den geheelen dag door. Tegen den avond kwamen zij bij een herberg, die aan den weg lag, en waarin zich vele reizigers en andere gasten verzameld hadden. Daar gingen de beide oudste broeders zitten en aten en dronken er dubbel en maakten allerlei pret; maar de kleinste jongen kroop weg in een hoek en wilde niets van het gezelschap weten. Toen het geld van de broeders nu op was, beraadslaagden zij, hoe zij hun vroolijke leefwijze zouden voortzetten. Met dit doel gingen zij dus naar hun jongsten broeder en zeiden hem, dat hij hun zijn drie geldstukken moest geven, want dat hij niets beters kon doen dan maar weer, hoe gauwer hoe liever, naar huis te keeren. Maar de knaap wilde aan hun verlangen niet voldoen. Toen grepen zijn broeders hem aan, gaven hem een duchtig pak slaag, ontnamen hem zijn geld en joegen hem de herberg uit. Daarop gingen zij weder als vroeger zitten eten en drinken. Maar de arme jongen vluchtte in den

duisteren nacht verder, zonder te weten, waar hij heen ging en liep langs veel woeste paden, totdat hij eindelijk niet meer kon. Toen zette hij zich op een heuveltje en weende bitter, totdat hij van vermoeidheid in slaap viel.

Vroeg in den morgen, vóórdat de leeuwerik zong, ontwaakte de jongen en zette zijn tocht voort. Hij reisde over berg en dal en vroeg niet, waar hij heen ging, mits hij zich slechts van zijn broeders verwijderde. Nadat hij nu lang en wel rond gezworven had, kwam hij eindelijk bij een groen pad, dat naar een hofstede leidde; maar deze hofstede was zoo groot, dat hij meende, dat het geen mindere dan die van een koning moest zijn. De jongen echter bedacht zich niet lang, maar trad binnen en kwam in vele schoone vertrekken, het eene nog prachtiger dan het andere; maar er was geen levend wezen te zien. Toen hij nu zoolang rond gedwaald had, zaal in, zaal uit, kamer in, kamer uit, kwam hij eindelijk aan een vertrek, nog prachtiger dan de overige. En aan het oppereinde zat er op den troon een kikvorsch; zij was zwarter dan de zwartste aarde en zoo afgrijselijk om aan te zien, dat de knaap zijne oogen nauwelijks op haar durfde vestigen. De kikvorsch vroeg hem, wie hij was en welke boodschap hij had. De knaap antwoordde, zooals de waarheid was: „Ik ben slechts een arme boerenzoon, die de wereld is ingegaan om ergens een dienst te zoeken.” Daarop hernam de kikvorsch: „Gij heet misschien geen lust bij mij in dienst te treden? Ik heb juist een bediende hoog noodig.” De knaap had hier wel ooren naar en antwoordde, dat hij haar gaarne wilde dienen. De kikvorsch zeide: „wees dan welkom! Als gij mij getrouw zijt, zal het uw geluk zijn.” Zij werden het nu eens, en de jongen beloofde, dat het hem aan getrouwheid niet zou ontbreken, mits zijn

meesteres maar niet meer vroeg, dan zijn krachten hem toelieten.

De knaap volgde nu zijn meesteres in den boomgaard, die voor het huis lag, en zij kwamen aan een struikgewas, zooals de jongen te voren nooit gezien had. Toen zeide de kikvorsch: „Dit zal uw werk zijn, dat gij elken dag, dat de zon aan den hemel schijnt, een tak van dezen struik snijdt. Dat moet gij me Zondags zoowel als Maandags, met Kersttijd zoowel als op St.-Jan doen, maar gij moet niet meer takken afsnijden, slechts één te gelijk.” Nu, de knaap beloofde in alles haar bevel te zullen volbrengen. De kikvorsch bracht hem nu naar een kamer boven op zolder en zeide: „Hier zult gij voortaan wonen. Op deze tafel zult gij spijs en drank vinden als gij iets gebruiken wilt. Op dit bed kunt gij gaan liggen, als gij rusten wilt, en gij hebt in alles een behoorlijke vrijheid. Wees slechts getrouw in hetgeen ik u opleg.” Daarop scheidden zij van elkander, en de kikvorsch huppelde weg. Maar de jongen nam een mes, ging naar beneden in den boomgaard en sneed een takje van den struik; en daarmee was hij voor den geheelen dag vrij. Den volgenden morgen handelde hij op dezelfde wijze, evenzoo den derden en zoo verder, het geheele jaar door. Hij had nu een goed leventje aan het koningshof en alles wat hij maar kon wenschen; maar toch viel de tijd hem lang en ging de eene dag voor, de andere na, voorbij, zonder dat hij een enkel mensch zag of hoorde.

Toen het jaar nu ten einde was en de knaap het laatste takje van den struik had afgesneden, kwam de kleine kikvorsch naar hem toe springen, bedankte hem voor zijn trouwe diensten en vroeg wat hij voor loon zou wenschen. De knaap antwoordde dat hij weinig recht op een belooning had, maar dat hij tevreden zou zijn met hetgeen zijn meesteres hem wilde geven. Nu zei

de kikvorsch: „Ik weet, welk loon gij het liefst begeert. Uw broeders zijn uitgegaan om een tafellaken te verdienen om dat op Kerstavond over de tafel bij uw vader te leggen. Nu zal ik u tot loon een kleed geven, welks gelijke zij waarschijnlijk nimmer zullen vinden, al reizen zij ook twaalf koninkrijken door om het te zoeken.” Met deze woorden gaf zij den knaap een tafelkleed, dat witter was dan de sneeuw en daarbij zoo keurig dat men nooit iets dergelijks gezien had. De knaap was zeer verheugd met dat geschenk en bedankte haar met vele vriendelijke woorden voor de gift, nam daarop afscheid van zijn meesteres en maakte zich gereed om met groote vreugd in zijn hart naar zijn vader terug te keeren.

De knaap begon nu zijn tocht en reisde den geheelen dag door, zonder iemand te ontmoeten. Toen het nu laat in den avond werd, kreeg hij een licht in 't oog en ging er op af om huisvesting voor den nacht te vragen. Hij herkende de herberg, waar hij zijn broeders verlaten had, en toen hij er binnen kwam, zag hij daar de twee boerenjongens bij schalen en kruiken zitten eten en drinken en pret houden. Daar zijn gemoed er nu niet naar stond om zich lang eenig onrecht te herinneren, was hij blijde zijn broeders weder aan te treffen; hij ging naar hen toe en groette hen vriendelijk. Daarop vroeg hij hun, hoe het hun gegaan was, sedert zij elkander het laatst gezien hadden, en of het hun gelukt was een doek te vinden om dat bij hun vader op Kerstavond over de tafel te spreiden. De broeders zeiden, dat alles hun goed van de hand was gegaan. Zij toonden ook elk zijn doek; maar de doeken waren grof en vol scheuren. Toen zeide de knaap: „Wacht, nu zult gij wat anders zien.” Hij spreidde dus nu den doek, dien hij van de kikvorsch gekregen

had, uit, en al de gasten stonden verbaasd over het fijne weefsel. Maar de boerenjongens konden niet lijden, dat hun jongste broeder iets zoo kostbaars had. Zij ontnamen hem dan den mooien doek met geweld en gaven er hun oude tafellakens voor in de plaats. Daarop reisden alle drie de broeders naar hun vader terug. En toen de Kerstavond was gekomen en de jongens den doek over de tafel uitspreidden, was de oude man zeer blijde en kon hun geluk niet genoeg loven. Zij begonnen zich zelf nu ook te prijzen en vertelden groote dingen van hetgeen zij gedaan hadden. Maar de jongste knaap zweeg en zeide niets, en wat hij ook mocht verhalen, hij werd niet aangehoord, niet geloofd.

Nadat de drie broeders den Kersttijd te huis waren overgebleven, gingen de twee oudste op zekeren dag weder naar hun vader en verzochten verlof om weg te gaan en eene vrouw te zoeken. Maar de oude man zeide als vroeger: „Het past niet, dat gij aan het trouwen denkt, vóórdat gij uw geluk nog eenmaal in de wereld beproefd hebt. Ik wil wel eens zien, wie voor zich den mooisten drinkbeker verdient, om dien met Kerstavond op tafel te kunnen zetten.” Nu, deze voorslag beviel den broeders recht goed, en zij zouden dus de wereld in om te zien, wie van hen den mooisten drinkbeker verdienen kon. En bij het afscheid gaf de boer aan elk drie geldstukken mede, opdat die hun tot teerpenning zouden kunnen strekken, totdat zij een dienst hadden gevonden.

Toen nu de beide oudste zoons van den boer van huis zouden gaan, ging de jongste zoon naar zijn vader en verzocht verlof om ook de wereld in te gaan en zijn geluk te beproeven. De oude man wilde er echter niet van hooren en antwoordde: „Hoor eens, ventje, gij moet niet denken, dat iemand u in dienst zal

willen nemen. Gij moet liever in het hoekje van den haard blijven, dat is uw rechte plaats." Maar de jongen bleef volhard en zeide: „Vader, laat mij maar mede gaan! Niemand weet, hoe het geluk loopt. Het kan gebeuren, dat het mij goed in de wereld gaat, al ben ik ook kleiner en minder dan mijn broeders.”

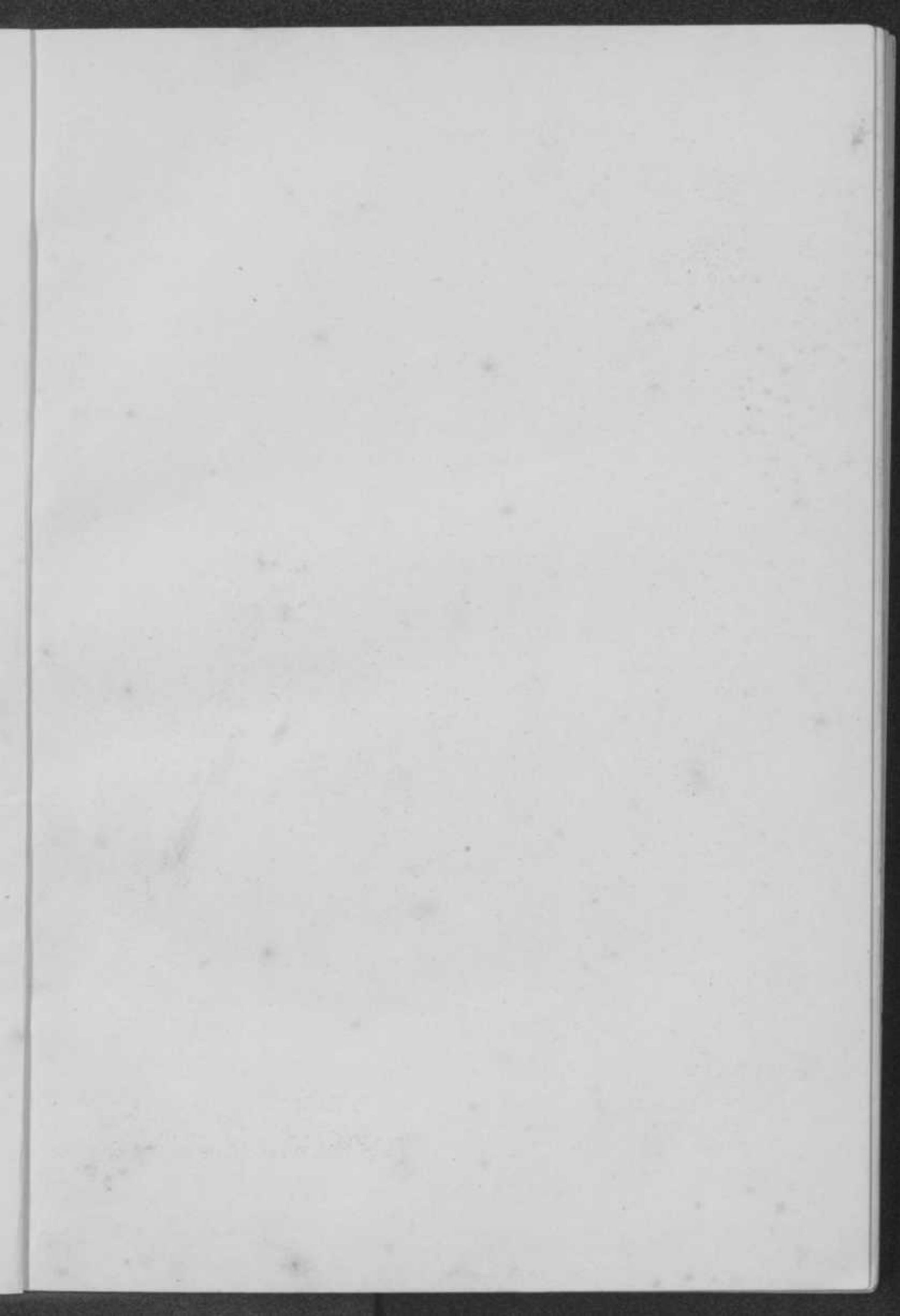
Toen de oude man dit hoorde, dacht hij bij zich zelf: „Nu, het is misschien goed, dat ik hem eenigen tijd kwijt ben. Hij komt nog terug vóórdát er bladeren aan de boomen zijn.” Hij kreeg dus verlof om met zijn broeders mede te gaan en ontving ook drie geldstukken als teerpenning op reis.

De boerenzoons begaven zich dus op weg en liepen den ganschen dag door. Tegen den avond kwamen zij bij de herberg, welke aan den weg lag en in welke eene menigte reizigers en andere gasten bijeen waren. Toen gingen de beide oudste broeders zitten eten en drinken en dobbelen en allerlei pret maken; maar de jongste kroop in een hoek en wilde niet bij het gezelschap zijn. Toen de oudste broeders nu al hun geld kwijt waren, beraadslaagden zij, hoe zij hun vroolijk leventje nog wat zouden voortzetten. In die meening gingen zij naar hun jongsten broeder en zeiden, dat hij hun zijn geld moest geven; het beste was, dat hij maar weder naar huis terugkeerde, hoe eerder hoe beter. Maar de knaap wilde aan hun verzoek niet voldoen. Maar zijn broeders grepen hem aan, ontnamen hem zijn geld en joegen hem met schoppen en slagen uit de herberg. Daarop gingen zij weder zitten eten en drinken en deden zich te goed als vroeger. De arme jongen vluchtte echter in de dikste duisternis weg en wist niet, waar hij heen ging, maar ging op vele woeste paden, totdat hij niet langer kon. Toen zette hij zich op een heuveltje en weende bitter, tot dat hij van vermoeidheid in slaap viel.

Des morgens vroeg, vóór dat de leeuwwerik zong, ontwaakte hij uit zijn slaap en ging over berg en dal. Toen hij nu lang zoo gezworven had, vond hij eindelijk een groen pad, en dit groene pad voerde naar de groote hofstede, van welke ik vroeger gesproken heb. Zoodra de knaap het Koningshof nu weder herkende, verblijdde hij er zich zeer over en bedacht zich niet lang, maar trad stout binnen en vertoonde zich aan zijne vorige meesteres, die daar op haar troon zat. Toen de kikvorsch hem gewaar werd, beantwoordde zij vriendelijk zijn groet en vroeg hem, wat hij kwam doen. De knaap hernam: „ik ben hier gekomen om u mijn diensten aan te bieden, indien gij ze noodig hebt.” Het dier zeide: „Wees mij welkom! ik heb juist een dienaar hoog noodig. Als gij mij trouw dient, zal uw loon niet gering zijn.” Nu, de knaap verzekerde, dat het hem aan getrouwheid niet ontbreken zou, indien zij maar niet meer vorderde, dan zijn krachten hem toelieten. De kikvorsch nam nu een bundeltje korte draden, reikte ze den jongeling toe met de woorden: „Het zal nu uw werk zijn, een draad om elken tak van den struik, dien gij het vorige jaar afgesneden hebt, te binden. Maar gij zult elken dag, dat de zon aan den hemel schijnt, maar één draad er om binden, en gij zult het zoowel Zondags als Maandags, zoowel op Kersttijd als met St.-Jan doen. Maar gij moet er niet meer om binden, slechts één.” Nu, de knaap beloofde te doen, wat zij gevraagd had. Daarop bracht de kikvorsch hem in een kamertje boven op zolder en zeide: „Hier zult gij voortaan huizen en wonen. Op deze tafel zult gij eten en drinken vinden, als gij iets wilt gebruiken; op dit bed kunt gij gaan liggen, als gij wilt rusten, en gij geniet in alles een behoorlijke vrijheid. Wees slechts getrouw in het vervullen van uw plicht.” Daarop gingen

zij van elkander en huppelde de kikvorsch weg. Maar de knaap nam een draadje, ging naar den boomgaard en bond het om een van de takken, die hij het vorige jaar afgesneden had, en was toen voor dien dag vrij. Den volgenden morgen handelde hij op dezelfde wijze, den derden evenzoo, en verder het geheele jaar door. Hij leefde overigens zeer gemakkelijk en in overvloed; maar de tijd viel hem lang, want de eene dag verging als de andere, zonder dat hij eenig levend wezen zag of hoorde.

Toen nu het jaar ten einde was, en de knaap het laatste draadje om het laatste takje gebonden had, kwam de kikvorsch weder naar hem toe huppelen, bedankte hem voor zijn trouwe diensten en vroeg hem, welk loon hij er voor begeerde. De knaap antwoordde, dat hij weinig aanspraak op eenig loon had, maar dat hij zich gaarne zou willen vergenoegen met het loon, dat zijn meesteres hem zou geven. Toen zeide de kikvorsch: „Nu, dan weet ik wel, wat gij het meest wenscht. Uw broeders zijn ook de wereld ingegaan om zich een drinkbeker te verdienen, om dien op Kerstavond op uws vaders tafel te plaatsen. Maar nu geef ik u hier een beker, welks gelijken zij moeilijk zullen vinden.” Bij deze woorden gaf zij hem een drinkbeker; en die beker was van zuiver zilver en van buiten en binnen verguld; dertien meesters hadden daarop hun stempel gedrukt, en de arbeid was zoo kunstig, dat men zijns gelijken niet zou vinden, al doorzocht men ook twaalf koninkrijken. De knaap bedankte dan ook voor de kostelijke gift, die dan ook wel een bedankje waard was. Daarop nam hij een vriendelijk afscheid van zijne meesteres en maakte zich met groote blijdschap in zijn hart gereed om weder naar huis te keeren. Hij liep nu den geheelen dag voort en kwam des avonds laat bij de herberg, waarvan ik vroeger gesproken

heb. Nu had de knaap er wel voorbij willen gaan, maar er stroomden vernielende wateren, waardoor hij geen anderen weg kon inslaan, zoodat hij zich wel genoodzaakt zag er een nachtverblijf te zoeken. Toen hij de herberg binnentrad, ziet daar zaten de beide boerenzoons, bij schotels en kruiken, zooals hij het laatst van hen gescheiden was. En dewijl de knaap zich geleden onrecht niet lang herinnerde, was hij vriendelijk jegens zijn broeders, ging naar hen toe en groette hen met groote hartelijkheid. Daarop begon hij hun te vragen, hoe het hun na de scheiding gegaan was en of zij zoo gelukkig waren geweest, zich een beker te verdienen, dien zij met Kersttijd op huns vaders tafel zouden kunnen plaatsen. De broeders verhaalden, dat alles hun vlug van de hand was gegaan, en toonden nu elk zijn drinkbeker; maar het waren beide oude en in geen enkel opzicht mooi. Toen zeide de knaap: „Wacht, dan zult gij iets anders zien.” Hij haalde zijn drinkbeker voor den dag, dien hij van de kikvorsch gekregen had; en het ontbrak aan geen bewondering, daar de gasten van gedachten waren, dat zij nog nimmer zoo iets gezien hadden. Maar de boerenjongens werden afgunstig op hun broeder, omdat deze zulk een kostbaar stuk had, en zeiden: „Het past niet, dat gij, nieteling, zulk een kleinoed bezit. Gij moet het ons, die ouder en beter dan gij zijt, geven.” Daarop ontnamen zij hun broeder den schoonen beker en gaven hem er de hunne voor in de plaats, en daar de knaap wel wist, dat het niet verstandig is met sterkeren om het langste eind te trekken, moest hij het zich laten welgevalen. De broeders gingen nu met hun drieën naar hun vader, en men kan de vreugde van den ouden man begrijpen, toen hij den kostbaren drinkbeker op zijn tafel zag staan. De beide oudste knapen

roerden dan nu ook duchtig den mond en begonnen zich zelf en hun groote daden op te hemelen. De kleine integendeel was bedroefd en zweeg. Hij kon ook niets beters doen, want, als hij iets zeide, werd hij aangehoord noch geloofd.

Nadat de drie broeders het Kerstfeest bij hun vader hadden doorgebracht, gingen de beide oudste op zekeren dag naar hun vader en vroegen verlof om de wijde wereld in te gaan en zich een vrouw te zoeken. Nu, de oude man stemde er gereedelijk in toe, want hij vond, dat zijn zoons nu volwassen en in allerlei dingen goed ervaren waren. „Wel, ik zal wel eens willen zien, wie mij met Kersttijd de schoonste bruid in huis brengt.” Deze woorden bevielen den broeders buitenmate goed, en zij beloofden hun best te zullen doen. Zij wilden dus nu de wereld in om te zien, wie zich de schoonste bruid kon verdienen, en bij het afscheid gaf de vader aan elk drie muntstukken als teerpenning op weg.

Toen nu de beide oudste zoons zouden afreizen, ging de jongste naar zijn vader en verzocht om zijn broeders te vergezellen. De grijsaard wilde er niet naar hooren maar zeide: „Och, ventje, denkt gij dat er een meisje is, dat u tot vrijer wil hebben. Blijf liever in het hoekje van den haard, dat is uw rechte plaats.” Doch de knaap liet zich niet afwijzen en zeide: „Vader, laat mij maar medegaan. Niemand weet, waar hij zijn geluk vindt. Misschien gaat het mij goed in de wereld, al ben ik kleiner en minder dan mijn broeders.” De oude man dacht op deze woorden eindelijk: „Het zou wellicht niet kwaad zijn, als ik eenigen tijd van hem bevrijd was. Als de nood dringt, komt hij wel weder terug.” De knaap kreeg nu ook verlof om met zijn broeders mede te gaan, en daarbij tot afscheid nog drie muntstukken als teerpenning, totdat hij zich een dienst kon bezorgen.

De drie boerenzoons begaven zich toen op weg en liepen den geheelen dag door. Tegen den avond kwamen zij weder bij de herberg, welke aan den weg lag, en in welke zich een menigte reizigers en andere gasten bevonden. Toen begonnen de beide oudste broeders hun vroolijk leventje op nieuw en aten en dronken en dobbelden; maar de jongste zat alleen in een hoekje en wilde niet bij het gezelschap wezen. Toen de broeders nu al hun geld kwijt waren, beraadslaagden zij te zamen over een middel om zich nog eenigen tijd te vermaken. Daarom gingen zij naar hun jongsten broeder en zeiden dat hij hun zijn drie muntstukken moest geven, hij kon niets beter doen dan zich weder naar huis te begeven, hoe eerder, hoe beter. Maar de broeder wilde aan hun verzoek niet voldoen, hetgeen niet te verwonderen zal schijnen. Daarop grepen de broeders hem aan, ontnamen hem zijn geld en joegen hem met schoppen en slagen uit de herberg. Na dit gedaan te hebben, gingen zij weder evenals vroeger zitten eten en drinken en zich te goed te doen. Maar de arme jongen vluchtte in het bosch, en dacht er niet aan waarheen de weg hem heen voerde, als die hem slechts van zijn broeders verwijderde. Hij liep nu zoo langs verscheiden woeste paden, totdat hij niet langer kon gaan. Toen ging hij op een heuveltje zitten en weende bitter, totdat hij van vermoeidheid in slaap viel.

Vroeg in den morgen voor het opgaan der zon, werd hij weder wakker en zette zijn tocht over berg en dal voort. Na eenigen tijd zoo geloopt te hebben, dacht hij bij zich zelf, dat het beste, dat hem nu gebeuren kon, was, als hij de koninklijke hofstede, waar hij het alles zoo goed had gehad, kon wedervinden. En ziet, nauwelijks was die gedachte bij hem opgekomen, of hij stond bij het groene pad, en toen hij dit een eind weegs betreden had,

lag de hofstede vlak voor hem. Nu werd de knaap recht verheugd en bedacht zich niet lang, maar trad stout in de groote zaal, waar zijn meesteres placht te zitten. Zoodra de kikkvorsch hem gewaar werd, ontving zij hem vriendelijk en vroeg wat hij kwam doen. „Wel,” zeide de knaap, „ik ben gekomen om u mijn diensten aan te bieden, indien gij ze noodig hebt.” De kikkvorsch antwoordde: „Wees dan welkom, want ik heb juist een dienaar hoog noodig. Als gij mij trouw dient, zal uw belooning grooter worden, dan gij ooit kunt denken.” „Nu,” zeide de knaap, „aan getrouwheid zal het mij niet ontbreken, indien gij slechts niet meer eischt, dan mijn krachten mij zullen toelaten. Toen hernam de kikkvorsch: „Uw dienst zal noch zwaar, noch moeilijk zijn. Uw taak zal zijn de takken, welke gij vroeger afgesneden en gebonden hebt, in den tuin op een hoop te leggen. Maar op elken dag, dat de zon aan den hemel staat, moet gij er een tak heen brengen, en gij moet het zoowel Zondags als Maandags, zoowel met Kersttijd als met St.-Jan doen, en gij moet telkens niet meer dan een enkel brengen. Als dan het jaar om is, en gij den laatsten tak gebracht hebt, moet gij den houtstapel in brand steken en eenigen tijd in een kamertje gaan. Daarop moet gij weder naar beneden en rondom den stapel gaan om te zien, of alle takken verbrand zijn. Als gij dan iets in het vuur ziet, moet gij het er uithalen en het bergen.” De knaap beloofde het bevel zijner meesteres na te komen. Daarna voerde de kikkvorsch hem naar het kamertje op den zolder, en zeide: „Hier zult gij voortaan wonen en huizen. Op deze tafel zult gij spijs en drank vinden, als gij iets wilt gebruiken; op dit bed kunt gij gaan liggen, als gij rusten wilt, en in alles hebt gij een behoorlijke vrijheid. Wees slechts getrouw in hetgeen ik u opge-

dragen heb." Daarop huppelde de kikvorsch weg. Maar de knaap ging naar beneden in den boomgaard, haalde een tak, dien hij te voren afgesneden en gebonden had en droeg dien naar de plaats, waar hij bepaald had den houtstapel te vormen, en was toen voor dien dag vrij. Den volgenden dag handelde hij op dezelfde wijze, even zoo den derden en zooal door tot aan het einde van het jaar. Hij had nu goede dagen op de hofstede en bloeide en wies en werd groot en sterk. Maar het was hem zeer eenzaam; want hij zag en hoorde geen mensch, en het kwam hem dikwijls door de gedachten, dat zijn broeders ieder met een vrijster naar huis zouden komen en hij met geen.

Toen nu het jaar om was, en de knaap het laatste takje bij de overige gedragen had, deed hij, zooals de kikvorsch hem geboden had, en stak den houtstapel in brand. Daarop ging hij eenigen tijd weg, kwam toen terug en liep om den houtstapel heen, totdat al de takken, groot en klein, verbrand waren. Terwijl hij hiermede nu druk bezig was, zie, daar liep midden in het vuur eene wonderschoone jonkvrouw; zij was witter dan sneeuw en haar haar was zoo lang, dat het als een mantel tot aan haar voeten golfde. Terstond liep de knaap in het vuur en ontrukte haar aan de vlam. Maar de schoone jonkvrouw omhelsde hem met innige blijdschap en bedankte hem, dat hij haar bevrijd had. Zij was nu de schoonste en rijkste koningsdochter in de wereld, en was door een toovenaar in een leelijke kikvorsch veranderd geworden. Op hetzelfde oogenblik kwam er leven en beweging voor de geheele hofstede, en het huis werd vol hovelingen en ridders en voorname jonkvrouwen, die insgelijks betooverd waren geweest. Allen traden nu toe, de een na den ander, en huldigden hun koningin met den flinken knaap, die

haar bevrijd had. Maar de koningin wilde geen tijd verliezen en liet haar vergulde koets inspannen, en maakte zich gereed om weg te reizen. Zij liet den boerenzoon daarop in zijde en kostbaar scharlaken kleeden, voorzag hem van de wapens en andere uitrusting, welke een koningszoon noodig heeft, en zoo werd de arme boerenjongen in eens veranderd in den hoogsten en prachtigsten jongeling, die ooit een zwaard aangegord had. Toen nu alles voor de reis in orde was, nam de koningsdochter het woord op en zeide: „Ik kan wel begrijpen, dat uw gedachten bij uw broeders zijn, die thans op weg naar huis zijn om hun vrijsters te toonen. Wij zullen daarom naar uw vader gaan, opdat hij zien moge, voor welke vrijster gij gediend hebt.” Het was den knaap bij dit alles te moede, alsof hij uit de wolken gevallen was; maar er was niet veel tijd om er over na te denken, hij klom daarom in de vergulde koets, en zij reden met veel eerbewijzingen en een groot gevolg, om den ouden boer in zijn hutje te begroeten. Toen zij eenigen tijd gereden hadden, kwamen zij bij de herberg, die aan den weg lag. De knaap gevoelde een grooten lust om te zien of zijn broeders er nog in waren. Hij liet de koets daarom stilhouden en trad de herberg binnen. Zoodra hij de deur open deed, zag hij de boerenjongens, die bij schalen en kruiken zaten te eten en te drinken en zich vroolijk te maken. Maar de broeders hadden ieder zijne vrijster van een soort, zooals men zich wel kan voorstellen. Men zag van haar gestalte, dat zij zoo mager en dun waren als stokken en bleek als de muren van een badkamer, rond als jonge biggen en geel van tanden als. Toen de knaap alles gezien had, wat hij wilde, ging hij weder bedaard weg, zonder door iemand herkend te zijn. Daarop klom hij weder bij zijn bruid in de ver-

gulde koets en reed met zijn gevolg verder. Maar de gasten in de herberg waren zeer nieuwsgierig te weten, wat dit voor een knap koningszoon was, die daar pas voorbij gereden was. De jonge man en zijn schoone bruid reden nu verder naar de woning van den boer, en kwamen er vrij laat in den Kerstavond aan. Zij gingen er binnen en vroegen om nachtverblijf. De boer antwoordde, zooals ook de waarheid was, dat hij zijn drie zoons met hun liefjes verwachtte; daarenboven had hij slechts een klein huisje, dat niet geschikt was om zulke voorname personen te herbergen. Doch de koningsdochter zeide, dat zij zich daarin wel zou willen schikken, zoodat de boer nu niet langer kon weigeren aan haar verlangen te voldoen. De Prinses liet nu een deftigen Kerstmaaltijd aanrichten en zond haar bedienden in de omstreken uit om aan alle kanten gasten uit te noodigen. Toen nu de avond reeds ver gevorderd was en het gastmaal gereed stond, kwamen de beide oudste zoons, elk met zijn liefje aan den arm, en men zal zich niet verwonderen dat de oude man bijzonder blijde was met zijn schoondochters. Terwijl zij daar nu zoo aan tafel zaten, vroeg de koningsdochter, hoe de boer aan zulk een mooi tafellaken en zulk een prachtigen beker gekomen was. „Wel,” zeide de oude man, „die hebben mijn beide oudste zoons verdiend, toen zij de wereld waren ingegaan.” „Neen,” zeide de Prinses, „uw zoons hebben noch het een noch het ander verdiend. Maar wilt gij de waarheid weten: uw jongste zoon heeft het gedaan, en wilt gij een bewijs daarvan, zie hier een evenbeeld van het laken en van den beker.” Tegelijk stond de jongeling van tafel op, omarmde zijn vader, en allen konden nu zien, dat de vreemde Prins niemand anders dan de jongste zoon van den boer was, de kleine jongen, die vroeger door zijn bloed-

verwanten zoo geminacht werd. Toen de boer nu zijn zoon herkende en vernam, hoe alles zich toegedragen had, stond hij ten hoogste verwonderd en vertrouwde nauwlijks zijn eigen oogen. En de beide andere boerenzoons stonden daar beschaamd en verlegen, voor hun vader en al de gasten, en hun valsheid en oneerlijkheid werd later een praatje in den geheelen omtrek.

De jonge man en de schoone Prinses vierden nu hun bruiloft met groote blijdschap en vreugde, en het was een Kerstmaal, zooals er nog nooit een gezien was. En toen Kersttijd voorbij was, trok het jonge paartje weder naar zijn land en nam den ouden boer mede. En de knaap werd koning over het geheele rijk en leefde met zijn schoone koningin eensgezind en gelukkig. Daar huizen ze nog en wonen ze tot op den huidigen dag.

DE HERDER.

r was eens een arme herdersknaap, zooals er vele zijn, en hij had niemand in de wereld om hem te verzorgen of te beschutten, buiten zijn stiefmoeder. Maar de stiefmoeder was een ondeugende vrouw en zorgde er niet voor, dat hij iets in of aan zijn lijf kreeg, zoodat de arme jongen in grooten nood was. Den ganschen langen dag moest hij het vee weiden, maar nooit gaf zij hem iets anders dan 's morgens en 's avonds een stuk brood.

Op een mooien dag was de stiefmoeder uitgegaan zonder iets om te eten achter te laten. De jongen moest nu nuchter naar het bosch gaan, en, terwijl hij zeer hongerig was, weende hij bitter. Maar toen het middag werd, droogde hij zijn tranen af en ging naar een bewassen heuvel, waar hij vroeger gewoon was te gaan

zitten, als de zon in den zomer zoo hevig brandde. Op den heuvel placht het altijd zoo frisch en zoo bedauwd onder de bladrijke boomen te zijn; maar nu was de dauw weg, het veld dor en het gras vertrapt. Dit kwam den knaap al zeer vreemd voor en hij wilde wel eens weten, wie het kon zijn, die het gras vertrapt had. Op hetzelfde oogenblik zag hij iets op den grond in de zon liggen glinsteren. De jongen sprong er heen en vond er een paar kleine, heel kleine schoenen van het zuiverste glas. Daar verheugde hij zich zeer over, vergat zijn honger en speelde den geheelen dag met de glazen schoentjes.

Tegen den avond, toen de zon achter het bosch daalde, riep de jongen zijn vee en dreef het naar huis. Toen hij een eindje den weg was opgegaan, ontmoette hij een kleinen, zeer kleinen knaap, die hem vriendelijk „goeden avond” wenschte. „Goeden avond saam!” zeide de herdersjongen. De kleine vroeg: „Hebt gij mijn schoentjes, die ik vandaag in het gras verloren heb, ook gevonden?” De knaap antwoordde: „Ja, dat heb ik. Maar, och toe, laat ze mij behouden; ik heb ze aan mijn stiefmoeder willen geven, dan krijg ik misschien wat eten, als ik te huis kom.” Maar de kleine smeekte nu zoo innig bewogen: „Ach, geef mij toch mijn schoenen weder, dan zal ik u op een anderen keer ook een dienst doen.” Toen gaf de knaap de glazen schoentjes terug, en de kleine was zeer blijde, knikte vriendelijk en liep hard weg.

De knaap riep nu zijn vee bijeen en begaf zich naar huis. Toen hij bij het huis gekomen was, was het reeds duister, en de stiefmoeder knorde op hem, omdat hij zoo laat gekomen was. „Er is nog pap in den pot overgebleven,” zeide zij, „eet die op en ga naar bed, zoodat gij morgen op zijn tijd met de andere

menschen uit kunt gaan. Nu durfde de arme herdersjongen niet op haar booze woorden te antwoorden, maar at en sloop daarna naar den hooizolder, waar hij placht te slapen. Maar den geheelen nacht droomde hij van niets dan van den kleinen knaap en de kleine glazen schoentjes.

Des morgens vroeg, voordat de zon nog in het oosten was opgegaan, werd de knaap door zijn stiefmoeders stem gewekt: „Sta op, gij luiaard! het is klaarlichten dag, en de beesten moeten om uwentwil geen honger staan te lijden.” Hij stond nu terstond op, kreeg een stukje brood en voerde toen zijn vee naar de weide. Toen hij bij den groenen heuvel, waar het altijd zoo koel en belommerd was, kwam, vond hij het zonderling, dat de dauw reeds weder verdwenen en het gras zoo dor was, ja, bijna nog meer dan den vorigen dag. Terwijl hij daar zoo in diepe gedachten zat, viel hem in het gras iets in het oog, dat in de zon glinsterde. Nu sprong de knaap er dadelijk heen om te zien, wat het was, en vond er een kleinen, kleinen hoed. De hoed nu was rood van kleur, en kleine gele schelletjes waren er rondom aan vastgehecht. Toen werd hij weder zeer blijde, zoodat hij zijn honger vergat en den geheelen dag met het hoedje speelde.

Tegen den avond, toen de zon onderging, riep de herdersknaap zijn beesten bijeen en maakte zich gereed ze naar huis te drijven. Toen hij nu op den weg kwam, ontmoette hij een allerkleinst meisje, dat vriendelijk groette: „Goeden avond.” De knaap hernam: „Goeden avond sara.” Het meisje vroeg: „Hebt gij mijn hoedje, dat ik van morgen in het groene gras verloren heb, ook gevonden?” „Ja,” antwoordde de knaap, „dat heb ik. Maar, lieve, laat het mij toch bezielden, ik wilde er mede naar mijn

booze stiefmoeder gaan; want dan krijg ik, als ik tehuis kom, misschien wat eten." Maar de kleine smeekte zoo recht vriendelijk: „Och, geef mij toch mijn hoedje terug; een andermaal zal ik u ook een dienst doen," dat de jongen haar het hoedje terug gaf. Het meisje werd nu zeer blijde, knikte vriendelijk en ging haars weegs.

De knaap riep nu zijn beesten bijeen en begaf zich naar huis. Toen hij nu bij het huis kwam, was het reeds zeer donker, en zijn stiefmoeder had lang op hem gewacht. Zij was dus ook recht knorrig en zeide: „Gij komt altijd zoo laat tehuis, dat ik den halven nacht kan zitten te melken. Er is nog wat pap overgebleven in den pot, eet die op en ga dan naar bed, opdat gij morgen bijtijds met de andere mannen kunt opstaan." Nu durfde de arme knaap niets op deze harde woorden antwoorden, maar at zijn pap en ging naar den hooizolder, waar hij placht te slapen. Maar den geheelen nacht droomde hij van niets dan van het meisje en haar roode hoedje.

Des morgens vroeg, voor het krieken van den dag, werd de arme jongen door zijn stiefmoeder met den gewonen uitroep gewekt: „Slaapt gij, luiaard! de beesten moeten om uwentwil geen honger staan te lijden." Nu, de jongen stond op en maakte zich gereed om het vee naar de weide te drijven; maar, voor dat hij ging, vroeg hij zijn stiefmoeder om een bete broods. „Brood," zeide de booze vrouw, „een deugniet als gij is geen brood waard." De arme jongen moest dus geheel nuchter weggaan, hetgeen hem hard toescheen. Toen hij nu daar buiten in het groene bosch kwam en op den heuvel, waar hij voor de zomerhitte placht te schuilen, ging zitten, kwam het hem voor, dat het gras nog dorder was dan op de voorgaande dagen en in groote kringen neerge-

trapt. Nu kwam het in zijn geheugen op, wat hij van de Elfen had hooren vertellen, dat zij gedurende den zomernacht op het bedauwde gras rondedansen houden, en dat dit dan wel door zulk een Elfendans kon veroorzaakt zijn. Terwijl hij daar nu zoo in diepe gedachten zat, stiet hij met zijn voet tegen een schelletje, dat in het gras lag, en dat klonk daardoor zoo liefelijk, dat al de koeien kwamen aanloopen en er naar bleven luisteren. Toen werd de knaap weder opgeruimd en speelde met het schelletje, totdat hij al zijn leed vergat, gelijk de koeien hun weide vergaten. En zoo ging de dag ook voorbij, en wel veel sneller, dan hij had kunnen denken.

Toen het nu tegen den avond werd en de zon nog maar de toppen der boomen verlichtte, riep de herdersknaap zijn vee te zamen en maakte zich gereed naar huis terug te keeren. Maar, hoe hij ook schreeuwde en riep, het vee wilde de weide niet verlaten, omdat het een groene grasrijke weide was. Toen dacht de knaap bij zich zelf: „Misschien luisteren zij beter naar het schelletje.” Hij haalde dit nu voor den dag en liet het klinken, terwijl hij naar den weg ging. Terstond kwam de koe met de bel hem achterna, en achter haar volgde de geheele kudde. Toen werd ons herdertje zeer blijde, want hij begreep, welk voordeel hij met het schelletje verkrijgen kon. Terwijl hij daar zoo voortging, ontmoette hij een oud mannetje, dat hem vriendelijk. „Goeden avond” wenschte. „Goeden avond saam!” zeide de knaap. De oude man vroeg: „Hebt gij mijn schelletje, dat ik hedenmorgen in het groene gras heb verloren, ook gevonden?” De herdersknaap antwoordde: „Ja, dat heb ik.” Het oude mannetje zeide: „Geef het mij terug!” „Neen,” zeide de knaap, „zoo dom ben ik nu ook niet. Eergisteren heb ik twee glazen schoentjes

gevonden, die heeft mij een jongetje afgetroggeld; gisteren heb ik een hoedje gevonden, dat ik een meisje gegeven heb; en nu komt gij mij het schelletje afvragen, dat mij zoo goed kan dienen om het vee te lokken. Anderen, die wat vinden, krijgen vindloon, maar ik krijg niets. Het mannetje gaf nu vele goede woordjes, om zijn belletje terug te krijgen, maar het hielp niet. Toen zeide het mannetje: „Geef mij mijn schelletje terug, dan zal ik u een ander geven om uw vee mede te lokken, en daarbij zult gij bovendien drie wenschen mogen doen. Nu, de knaap vond deze voorwaarden niet slecht en hij gaf het schelletje aan het mannetje met de woorden: „Dewijl ik mag wenschen, wat ik wil, zoo wensch ik vooreerst Koning te worden, en verder wensch ik een groot Koningshof en ten derde wensch ik een mooie, heel mooie, Koningin.” „Zoo,” zeide de oude man, „gij wenscht inderdaad geen kleine dingen. Maar let nu goed op hetgeen ik zeg. Van nacht, terwijl allen slapen, zult gij hier vandaan gaan, totdat gij aan een Koningshof komt, dat vlak in het Noorden ligt. Hier hebt gij een beenen fluitje. Komt gij nu in gevaar, blaas er dan op. Maar komt gij voor de derde maal in een zeer groot gevaar, breek dan het fluitje in tweeën, en ik zal u helpen, zooals ik beloofd heb.” De knaap bedankte nu den ouden man voor zijn geschenken, en de Elfenkoning ging zijns weegs. Maar de herdersjongen keerde naar huis en verheugde zich bij de gedachte, dat hij spoedig het vee van zijne ondengende stiefmoeder niet meer zou behoeven te weiden.

Toen de knaap in het dorp kwam, was het reeds donker, en de stiefmoeder had lang op hem zitten wachten, zoodat zij zeer verbitterd was. De arme jongen kreeg daarom slagen in plaats van eten. „O, het duurt nu niet lang meer,” zeide hij bij zich

zelf tot troost, terwijl hij naar den hooizolder ging. Daar lag hij nu te rusten en sliep een oogenblik in. Maar te middernacht, lang voordat de haan kraaide, stond hij zeer stil op, sloop het huis uit en begon zijn tocht rechtuit naar het Noorden, zooals de grijze Elf hem gezegd had. Hij ging nu voort zonder te rusten, over berg en dal, en tweemaal ging de zon op en tweemaal ging de zon onder, terwijl hij nog op weg was. Op den derden dag tegen den avond kwam hij aan een Koningshof, dat zoo groot was, dat hij niet meende ooit zoo iets gezien te hebben. Nu ging de herdersknaap in de keuken. „Welke diensten kunt gij verrichten?” vroeg de opperkok. „Wel, ik kan het vee hoeden,” antwoordde de knaap. „Nu,” zeide de opperkok, de Koning heeft juist nu een herder noodig; maar het zal u wel gaan, zooals het met de anderen is gegaan, dat gij elken dag iets van de kudde mißt.” „Neen,” antwoordde de knaap, „zoolang als ik de kudde gehoed heb, heb ik nooit een dier verloren.” Hij werd dan in dienst genomen aan het groote Koningshof en hoedde des Konings vee; maar nooit ontnam de wolf hem eenig dier, zoodat hij onder 's Konings dienaren zeer geacht werd.

Op zekeren avond, toen de herder zijn vee naar den stal dreef, bemerkte hij een schoone jonkvrouw, die voor het venster naar zijn zingen luisterde. Doch de knaap deed, alsof hij niets bemerkte, hoewel het hem warm genoeg om zijn hart werd. Het ging zoo eenigen tijd voort, en telkens, als de herdersknaap het vee riep, stond de jonkvrouw naar hem te luisteren; maar hij wist nog niet, dat het de dochter des Konings was. Nu gebeurde het eens, dat het jonge meisje, terwijl hij het vee naar de weide dreef, naar hem toekwam. Zij had een sneeuw wit lammetje bij zich en verzocht hem recht vriendelijk, dat hij het beestje in het

bosch voor de wolven zou behoeden. En zie, de herder werd zoo raar om zijn hart, dat hij geen woord kon uiten. Maar hij nam het lammetje mede en had er zijn grootsten lust in het te verzorgen; en het lammetje liefkoosde hem gelijk een hond het zijn meester doet. Van dien dag af kreeg de herdersknaap de Koningsdochter dikwijls te zien. Want des morgens, als hij zijn vee naar de weide dreef, placht zij voor het venster naar zijn zingen te staan luisteren. En, als hij des avonds uit het bosch naar huis kwam, ging de Prinses naar buiten om het lammetje te liefkozen, en den herdersknaap eenige vriendelijke woorden toe te spreken.

Terwijl de tijd nu zoo verliep, groeide de herdersknaap tot een flink jongeling op; en de Koningsdochter bloeide als een roos en werd het mooiste meisje, dat heinde en ver te vinden was. Evenwel kwam zij elken avond haar lammetje liefkoozen, zooals zij gewoon was. Maar op zekeren dag was de Prinses verdwenen, niemand wist hoe en men kon haar niet terugvinden. Toen ontstond er eene groote droefheid en ongerustheid aan het geheele hof, maar de Koning en de Koningin waren toch het bedroefdst. De Koning liet dus door het geheele land bekend maken, dat, wie zijn dochter terugvond, de Prinses tot vrouw en het halve koninkrijk daarbij zou krijgen. Toen kwamen er Koningszonen, en jongelingen en krijgslieden van het oosten en westen; zij kleedden zich in ijzer en trokken gewapend en met gevolg rond, om de geroofde jonkvrouw te zoeken. Maar er waren er niet vele, die van den tocht terugkwamen, en zij, die dit geluk hadden, hadden van de Prinses niets gezien, noch gehoord. Daardoor werden de Koning en de Koningin nog bedroefder, en zij gevoelden, dat haar een ongeluk was overkomen, dat nimmer

weder hersteld zou kunnen worden. En de herder was, als hij zijn kudde naar het bosch dreef, even bedroefd als zij; want de schoone Koningsdochter hield dag en nacht zijn gedachten bezig.

Op zekeren nacht kwam het den herdersknaap voor, als stond de kleine Elfenkoning voor zijn bed en zei: „Naar het Noorden! naar het Noorden! daar hebt gij uwe koningin.” Toen werd de knaap zoo blijde, dat hij wakker werd en opsprong, en zie, het oude mannetje stond nog voor zijn bed en herhaalde: „Naar het Noorden! Naar het Noorden!” Daarop verdween het, zoodat de herder niet goed wist, of hij het zelf geweest was of slechts een zinsbegoocheling. Maar toen het lichter werd, ging de knaap naar den Koninklijken burg en begeerde met den Koning te spreken. Al de dienaren des Konings waren er zeer over verwonderd, en de opperkok zeide: „Gij hebt nu zooveel jaren geweid, dat gij wel een verhooging van loon en kost kondet verkrijgen, zonder den Koning zelf te gaan spreken.” Maar de herder bleef bij zijn wensch en gaf te verstaan, dat hij geheel iets anders in den zin had. Toen hij nu in de zaal trad, vroeg de Koning naar zijn begeerte. „Koning,” hernam de herder; „ik heb u vele jaren trouw gediend en nu verzoek ik u verlof te reizen en de Prinses op te zoeken.” Nu werd de Koning boos en zeide: „Hoe kunt gij, die tot nu toe slechts het vee gehoed hebt, er aan denken iets te doen, dat geen strijder of Koningszoon vermocht heeft?” Maar de herder antwoordde vrijmoedig, dat hij de Prinses zou vinden of voor haar zijn leven laten. Toen bedaarde de toorn des Konings en hij dacht aan het oude spreekwoord: „Er zit dikwijls een scharlaken hart onder een bombazijnen buis.” Hij beval nu dat de herder zoo goed mogelijk zou uitgerust worden met

kleeding en paard en wat hij verder zou behoeven. Maar de knaap zeide: „Ik verwacht noch kleeding noch paard, maar geef mij slechts de vrijheid en een weinig teerkost opweg.” Daarop ging hij heen en de Koning wenschte hem geluk op zijn reis; maar alle knechts en dienaars aan het hof lachten over zijne koene onderneming.

De knaap trok nu noordwaarts, zooals de Elfenkoning hem gezegd had en kwam zoover, dat het zeker niet ver meer van het eind der wereld kon zijn. Toen hij nu zoo over de bergen getrokken was, en nog hooger wilde gaan, kwam hij eindelijk bij een groot meer. Midden in het meer lag een begroeid eiland, en op het eiland was een groot Koningshof, nog veel aanzienlijker dan dat van waar de herder gekomen was. De knaap ging nu naar den oever van het meer en bekeek het Koningshof van alle kanten, en terwijl hij zoo rondkeek, werd hij een jonkvrouw gewaar, met schoon blond haar, die voor een venster stond en hem met een zijden band, zooals het lam van de Koningsdochter placht te dragen, toewenkte. Toen sprong zijn hart in zijn lijf op, want hij meende, dat het niemand anders dan de Prinses kon zijn. Hij begon er nu over na te denken, hoe hij over het water in het groote Koningshof kon komen, maar er stond hem niets ten dienste. Eindelijk kwam het hem in de gedachte, dat hij wel eens kon beproeven of de kleine Elfen hem ook zouden willen helpen. Hij haalde dus zijn beenen fluitje voor den dag en blies een langen, uitgerekten toon. „Goeden avond!” zeide op hetzelfde oogenblik een stem achter hem. „Goeden avond saam!” hernam de herder en keerde zich om. Daar stond de kleine knaap, wiens glazen schoentjes hij eens in het gras gevonden had, voor hem. „Wat wilt gij van mij?” vroeg de kleine Elf. De herder

antwoordde: „Wel, ik verzoek u mij over het meer naar het Koningshof te voeren.” De knaap hervatte: „Nu, zet u dan op mijn rug!” en tegelijk veranderde hij van gestalte en werd een groote, groote havik, welke door de lucht vloog. Maar de herder zette zich op diens rug, en zij hielden eerst stil toen zij op de plaats, waar het Koningshof lag, aangekomen waren.

Nu ging de herder naar den burg en verzocht in dienst te treden. „Welke diensten kunt gij bewijzen?” vroeg de opperkok. „Nu, ik kan wel met vee omgaan!” antwoordde de herder. „O,” zeide de opperkok, „de Reus heeft nu juist een herder noodig; maar misschien gaat het u, zooals het den anderen gegaan is; want als gij een stuk mist, kost het u uw leven.” De herder vond dit nu wel eene harde voorwaarde, maar nam ze toch aan. Toen heette de opperkok hem welkom en zeide, dat hij den volgenden dag zijn dienst kon beginnen.

Nu liet de herder het vee van den Reus weiden en zong zijn liedjes en klingelde met zijn schelletje, zooals hij gewend was. Maar de Koningsdochter zat voor het venster en luisterde er naar en wenkte hem toe, dat hij zich niet te veel bloot zou geven. Des avonds leidde de herder het vee weder uit het bosch naar huis. Toen kwam de Reus naar hem toe en brulde verschrikkelijk: „Gij bent verantwoordelijk voor alles wat gemist wordt.” Maar, hoe de Reus ook telde, er ontbrak geen enkel stuk aan. Toen werd de Reus vriendelijk en zeide: „Dat is knap; gij zult je geheele leven lang mijn herder blijven.” Daarop ging hij naar het zeestrand, maakte zijn betooverd schip los en roeide het eiland driemaal om, zooals hij des avonds gewoon was te doen. Terwijl de Reus weg was, zette de Koningsdochter zich voor het venster en zong:

DE HERDER.

Van nacht, van nacht, o herder!
Verbergt een wolk mijn ster.
En komt gij dan, dan word ik de uwe
En geef u gaarne mijn kroon.

Daaruit begreep de herder, dat hij des nachts moest komen, om de Koningsdochter te bevrijden. Hij ging daarop weg, zonder zich te laten zien. Maar toen het laat geworden was, en allen in den diepsten slaap lagen, sloop hij weder naar den toren, plaatste zich onder het venster en zong:

Van stonde wacht uw herder
Bekommerd onder uw traliewerk te wachten,
En komt gij beneden, dan wordt gij de mijne
Zoodra de schaduw zoo ver valt.

De Koningsdochter fluisterde: „Ik ben met gouden ketenen gebonden, kom ze verbreken.” Daartoe wist de herder geen raad, maar hij nam zijn fluitje uit zijn zak en blies een langen, uitgerekten toon. „Goeden avond!” zeide op hetzelfde oogenblik een stem achter hem. „Goeden avond saam!” zeide de herder en keek achter zich om. Daar stond het Elfenmeisje, welks roode hoedje hij eenmaal in het gras had gevonden, voor hem. „Wat wilt gij van mij?” vroeg het meisje. „Wel,” zeide de herder, „ik verzoek u, dat gij de Prinses en mij hier vandaan voert.” De kleine hernam: „Volg mij dan.”

Toen gingen zij naar de gevangenis der Jonkvrouw in den toren, en toen het meisje de keten aanraakte, brak die in tweeën. Daarop gingen zij alle drie naar het strand en het Elfenmeisje zong:

DE HERDER.

Snoekje, in het water,
Kom, kom haastig!
Op uw rug zal een Prinses rijden,
En daarnevens een machtig Koning.

Tegelijk sprong zij in de zee en werd een groote snoek, die vroolijk in het water speelde. De snoek zeide: „Ga op mijn rug zitten. Maar de Prinses mag, wat er ook gebeurt, niet bang worden; want dan wordt mijn kracht tot niets.” Nu, de herder en de Koningsdochter deden zooals de snoek gezegd had, en deze voerde hen snel door de golven.

Terwijl nu dit alles gebeurde, ontwaakte de Reus op de bovenverdieping, keek door het venster en zag hoe de herder daar met de Koningsdochter door het water voer. Hij nam terstond zijn arendsgestalte aan en vloog hen achterna. Maar toen de snoek het gonzen van den vleugelslag des arends hoorde, dook zij diep in het water; toen werd de Koningsdochter bevreesd, zoodat de Koningsdochter luid schreeuwde, en nu was de macht van de Elfenjonkvrouw tegelijk verdwenen. Ja, het eind er van was, dat de Reus de beide vluchtelingen in zijn klauwen greep; en toen hij weder aan het hof gekomen was, liet hij den herder in een donker gat, wel vijftien vademen onder den grond, vallen; maar de Prinses werd in een jonkvrouwenkooi geplaatst en nauwkeurig bewaakt, opdat zij niet zoude ontkomen.

De herder lag nu in den gevangentoren en was slecht te moede, omdat hij de Koningsdochter niet had kunnen bevrijden en tevens zijn eigen leven verspeeld had. Doch daar kwam het hem in de gedachten, wat de Elfengrijsaard hem gezegd had: „Als gij voor de derdemaal in groot gevaar komt, breek dan het fluitje in tweeën, en ik zal u helpen.” Dewijl de herder nu wel wist, dat

hij het daglicht nimmer zou wederzien, haalde hij het fluitje voor den dag en brak het in stukken. „Goeden avond!” hoorde hij tegelijk een stem achter zich zeggen. „Goeden avond saam!” zeide de herder en keek om. Daar stond de Elfenkoning voor hem en vroeg: „Wat wilt gij, dat gij mij geroepen hebt?” De herder antwoordde: „Wel, ik wilde de Prinses bevrijden en haar naar haar vader brengen.” Terstond nam de Elfenkoning hem mede, en zij gingen door gesloten deuren en door prachtige kamers, totdat zij eindelijk in eene groote zaal kwamen, die met allerlei wapenen, zwaarden, spiesen en bijlen gevuld was, en waarvan sommige schitterden als geslepen staal en andere als gepolijst goud. Nu maakte de Elfenkoning een vuur op den haard aan en zeide: „Ontkleed u.” En de herder deed het; en de kleine man verbrandde de oude kleederen. Daarop ging de oude man naar een ijzeren kist en nam er een wapenrusting uit, die blonk als het zuiverste goud. „Kleed u hiermede aan!” zeide hij; en de herder deed het. Toen nu de herder zoo van kop tot teen in volle wapenrusting uitgedost was, gordde de oude man hem een scherp zwaard aan en zeide: „Het is bepaald, dat de Reus door dit zwaard zal vallen, en geen staal zal op uwe wapenrusting eenige kracht hebben.” Daarop keerden zij naar het duistere gevangenhuis terug. Maar de herder was zoo opgeruimd als een vogel en dankte den Elfenkoning met groote vreugde voor de goede hulp, die hij hem verleend had. En daarop gingen zij van elkander af.

Toen het nu later op den dag werd, ontstond er een geweldig geraas en geweld in het geheele hof, want de Reus zou zijn bruiloft met de Koningsdochter vieren en had zijn vrienden op een groot gastmaal genoodigd. En de Prinses werd op haar

prachtigst aangekleed met een gouden kroon, gouden ringen en andere kostbaarheden, welke de moeder van den Reus zelf gedragen had. Maar de bruid zat onophoudelijk te weenen, en haar tranen waren zoo heet, dat zij als vuur brandden. Maar nu wilde hij eerst den herder, die in het gevangenis hol lag, dooden en dus zond hij zijn dienaar om dezen te halen. Maar ziet, toen zij in den toren traden, was de gevangene verdwenen en in zijn plaats stond er een stout strijder met een zwaard en pantser en in volle wapenrusting. Op dit gezicht werden de dienaars van den Reus bevreesd en vluchtten weg; maar de herder volgde hen en kwam zoo in de burgzaal, waar de geheele bruidsstoet verzameld was om zijn uiteinde te zien. Toen de Reus nu den flinken strijder zag, werd hij vertoornd en riep: „Wee u, gij booze geest!” en terwijl hij sprak, werden zijn oogen zoo vurig, dat hij dwars door de wapenrusting heen zag. De herder vreesde echter niet, maar zeide: „Hier zult gij met mij om uwe schoone bruid strijden,” en trok meteen zijn zwaard, dat als een bliksemstraal schitterde. Toen werd de Reus bevreesd en doodsbleek. Maar de herder trad moedig vooruit en zwaaide met zijn zwaard en deed een geweldigen houw, zoodat het hoofd van den Reus van het lichaam werd gescheiden en de Reus hier zijn dood vond.

Nu kan men begrijpen, dat de bruiloftsgasten bevreesd werden, en ieder naar zijne eigene woning vluchtte; maar de Koningsdochter trad naar voren en dankte den moedigen herder voor dat hij haar leven gered had. Daarop gingen zij naar het zeestrand, maakten het tooverschip van den Reus los en verwijderden zich van het eiland. Toen zij tehuis aan het Koningshof kwamen, heerschte er groote blijdschap en vreugde, omdat de Koning zijn dochter, die hij zoo lang beweend had, had wedergekregen. En

DE HERDER.

er werd een prachtig bruiloftsmaal gereed gemaakt, en de herder kreeg de Koningsdochter. Sedert leefden zij vele, vele jaren gelukkig en vergenoegd. Maar het schelletje en het gebroken beenen fluitje werden aan het Koningshof als een herinnering bewaard, zelfs nog op den huidigen dag.

GODEBALD TWEEVOET.

Bp een groot kasteel, heel ver van hier, woonde een schatrijk Edelman. Hij was weduwnaar en had slechts een eenig zoontje, een ziek en zwakkelijk kind, waar hij zeer veel van hield. „Ik wil,” zeide hij, „mijn zoon niet aan de zorg van dienstboden toevertrouwen, maar weder eene vrouw zoeken, die eene goede moeder voor mijn kleinen Godebald zijn zal.”

Hij zocht geene rijke vrouw, maar huwde korten tijd daarna met een arm meisje. „Want”, dacht de bezorgde vader, „daar ik, door mijn huwelijk, dit arme meisje rijk maak en tot hoogen staat verhef, zal zij, als mijne vrouw, uit dankbaarheid, ook eene goede moeder voor mijn kind zijn.”

In het eerste jaar lag de vrouw van den Edelman ook inderdaad eene teedere bezorgdheid voor den kleinen Godebald aan den dag; doch toen zij naderhand zelve kinderen kreeg, verkoelde die teederheid zeer, en het werd den Edelman aldra duidelijk dat zijne vrouw zich nog enkel uit ontzag voor hem onthield, om zijn zoontje op eene stiefmoederlijke wijze te behandelen.

Alles zou echter misschien nog goed zijn afgelopen, indien niet de plotselinge dood van den Edelman, die op eene jachtpartij door een val van het paard, om het leven kwam, den armen Godebald van zijnen vader en natuurlijken beschermer beroofd had.

Toen dit ongeluk plaats vond, was Godebald tien jaar oud, en daarbij zoo klein van gestalte, dat zijne jongere broeders en zusters hem den spotnaam van Tweevoet gaven, dien hij later altoos heeft behouden.

Tweevoet was van eene zachte inborst: geduldig verdroeg hij de spotternij, de schoppen en klappen, die hij van zijne ondeugende broeders en zusters te verduren had. Trouwens, de arme knaap had ook niemand, aan wien hij over het onrecht, hem aangedaan, zou hebben durven klagen.

Zijne stiefmoeder, in plaats van hare kinderen, zooals betamelijk zou zijn geweest, te bestraffen, zette hen veeleer aan om den armen Tweevoet te plagen en te kwellen.

„Ik wenschte,” sprak zij eens, in bijzijn van hare kinderen, „dat die leelijke dwerg maar dood of meer dan honderd mijlen van hier was. En gijlieden mocht zulks ook wel willen, dan behoeftet gij niet bevreesd te zijn, dat hij u dit schoone landgoed zal ontrooven.”

„Hij zou wat, dat tweevoets manneke!” riep met dreigend gebaar de oudste, een forsche en tevens boosaardige knaap. „Eer ik dat gedoog, zou ik hem liever tusschen duim en vinger tot stof wrijven.”

Zijne moeder zeide: „Dan moogt gij u haasten, Simson; want over vijf of zes jaren is de dwerg mondig, en dan zullen wij, volgens het testament, door zijnen vader gemaakt, hem dit land-

goed in vollen eigendom moeten afstaan. En gijlieden zult u met een klein uitzet in geld moeten vergenoegen."

Deze wenk van zijne ondeugende moeder was voor den boozen Simson meer dan genoeg, om hem in het kwaad te sterken. Van dat oogenblik af, was hij er op bedacht om Tweevoet te dooden.

Eenige dagen daarna klopte de jonge deugniet onzen goeden Tweevoet vriendschappelijk op den schouder. „Het is zulk schoon weder," zeide hij, „morgen gaan wij op het meer vissehen, en gij zult ook medegaan. Zorg dus, dat gij vroeg bij de hand zijt; wij denken ons eens recht te vermaken."

Tweevoet wist niet wat hem overkwam: anders liet men hem, als er een pleiziertje was, altoos thuis, en nu vroeg Simson hem uit eigen beweging om mede te gaan; hij zou wel van vreugde hebben willen schreien, en vergaf aan zijne broeders en zusters van ganscher harte al het leed, dat zij hem vroeger hadden aangedaan. Brave menschen en brave kinderen zijn niet achterdochtig van aard: hoe kon dus de goede Tweevoet denken, dat achter die vriendelijkheid van Simson een boos plan schuilde? O neen! daar dacht hij geheel niet aan; maar Alide, het jongste meisje, had ontdekt, dat men een komplot tegen hem smeedde. Zij deelde niet in den algemeenen haat tegen den armen Tweevoet, maar had veeleer medelijden met hem, omdat hij zoo gekweld werd door hare broeders en zusters, en zoo ongelukkig was. Zij verborg zich in de gang, die hij door moest, om naar zijn kamertje te gaan, en toen hij haar voorbij ging, trad zij uit hare schuilplaats en fluisterde hem toe: „Ga morgen niet mede; want Simson heeft iets kwaads met u voor."

In gevolge dezen raad hield Tweevoet zich den volgenden morgen ziek en klaagde over zware hoofdpijn.

Zijne stiefmoeder, die mede in het geheim was, stak er den gek mede en zeide: „Daar is de frissche lucht goed voor”. Zij drong zoo sterk aan, dat Tweevoet geen uitweg meer wist en beloofde binnen een halfuur gereed te zijn. Dezen tijd besteedde hij om eenige groote kurken aan eene koord te rijgen en zich een zwemgordel te maken, dien hij vervolgens onder zijne klederen om zijne borst vastmaakte.

Het bleek spoedig, dat de voorzorg, door onzen dwerg genomen, niet nutteloos was; want nadat zij eenigen tijd gevischt hadden, trok Simson onverhoeds eene verborgen stop uit de schuit. Hierop sprong hij met zijne broeders en zusters aan wal en zette de boot met den voet af, die nu naar het midden van het diepe meer dreef.

Met kracht drong het water in het schuitje, dat aldra begon te zinken. Zonder de door hem aangewende list, zou Tweevoet zeker zijn verdronken, doch nu bleef hij op zijne kurken drijven, en zijne handen als roeispanten gebruikende, kwam hij tot aller verbazing behouden aan den oever. Het eenigste leed, dat hij ondervond, was een nat pak.

Simson, zijn plan mislukt ziende, meende van spijt te bersten; doch hij was een groot veinzaard. Om alle verdenking van zich te weren, liep hij met open armen naar Tweevoet toe, drukte hem aan zijne borst en veinsde eene groote vreugde te gevoelen over zijne wonderbare behoudenis. Het was er echter ver af, dat hij zijn boosaardig voornemen, om zich op de eene of andere wijze van Tweevoet te ontslaan, na deze mislukte proef, zou hebben opgegeven. Uitwendig was hij, om diens vertrouwen te winnen, zeer vriendelijk, maar toen hij daarvan zeker meende te zijn, noodigde hij Tweevoet uit om met hem en

zijne beide andere broeders op de jacht te gaan, daar zich in het bosch veel wild ophield. Tweevoet, geen kwade gedachten hebbende, zou ook nu in den hem gespannen strik zijn geloopt; doch op zijne kamer komende, vond hij aldaar een briefje van de hand van Alide, met deze voor hem ontzettende woorden: „Blijf morgen thuis want het is op uw leven gemunt.”

De arme Tweevoet zat nu erg in het nauw; want hij wist geen aannemelijk voorwendsel uit te denken, om zich van de jachtpartij, waartoe hij zijn woord reeds had gegeven, te verschoonen. Eindelijk echter schoot hem een middel in, waardoor hij meende zich tegen den boozen aanslag van Simson te kunnen beveiligen. Des nachts, terwijl zijne broeders en zusters sliepen, sloop hij naar de wapenkamer, alwaar het jachtgereedschap bewaard werd, en maakte het kruit vochtig en alle vuursteen stomp.

Hetgeen Tweevoet gevreesd en verwacht had, gebeurde. Bij het eerste stuk wild, dat door de honden werd opgejaagd, lag Simson zijn geweer aan, doch in zoodanige richting, dat hij, in plaats van den haas, onzen dwerg moest treffen. Zijn geweer ketste en ging niet af.

Eene tweede proef had dezelfde uitkomst en dit maakte Simson zoo verwoed, dat hij, zonder eens onderzoek te doen naar de oorzaak, waarom zijn anders voortreffelijk jachtgeweer nu tweemaal had geweigerd, dit met zoo veel kracht tegen een boom aansloeg, dat de loop krom boog als een hoepel en de kolf aan splinters vloog. Met dit al zou Tweevoet waarschijnlijk, evenals van de vischpartij, onbeschadigd thuis zijn gekomen, indien niet het toeval gewild had, dat zij in het bosch door eenen troep Bohemers of Heidens, die door het land rondtrokken, ontmoet

werden. De Opperste van deze landloopers sprak Simson aan om eene aalmoes. Deze meende nu het middel te hebben gevonden, om zich op eene onbloedige wijze voor altijd van zijn broeder te ontslaan. Hij sprak in stilte met den Bohemer, en hem eenige geldstukken daarvoor gevende, kostte het hem weinig moeite van dezen Heiden de toezegging te verkrijgen, dat hij Tweevoet medenemen en hem zoo ver wegvoeren zou, dat er geen kans overbleef, dat hij zijne geboorteplaats ooit of immer zou wederzien.

Tweevoet, op eenen afstand van deze vrij lange en geheime zamenspraak getuige zijnde, zonder dat hij evenwel een enkel woord kon verstaan van hetgeen zij spraken, kreeg argwaan, dat Simson wellicht op een nieuwen verraders-streek bedacht mocht zijn. Een snelle vlucht kwam hem het veiligst voor, en dierhalve zette hij het uit alle macht op een loopen. De Heiden echter was vlug en sterk en had zeer lange beenen, zoodat hij onzen dwerg, met weinig moeite, weldra achterhaalde.

Zonder een enkel woord te spreken greep deze halve reus onzen armen Tweevoet bij het haar en stak hem in een grooten zak. Vervolgens den zak over zijnen schouder slaande, voegde hij zich weder bij zijn gezelschap, dat hem op een honderd schreden van daar inwachtte.

Tweevoet, wien het angstzweet aan alle kanten uitbrak, deed in den zak en op den rug van den Heiden eene reis van verscheidene mijlen, tot dat zij in een ander groot bosch kwamen, alwaar de Bohemers hun nachtleger opsloegen.

De Heiden maakte nu den zak van boven open, doch in plaats van onzen dwerg geheel uit zijne benauwde gevangenis te verlossen, bond hij, zoo haast deze het hoofd naar buiten stak, de koorden van den zak stevig om zijnen hals vast, zoodat de arme

Tweevoet ook nu het vrije gebruik van armen en beenen moest missen, waardoor hem de kans, om gedurende den nacht te ontvluchten, geheel werd benomen. Daar hij nu, dus in den zak gebonden en slechts het hoofd vrij hebbende, zijne handen niet kon gebruiken, moest bij het avondmaal eene der Heidinnen hem stukje voor stukje in den mond steken, en hem als een papkindje voeren. Het overige gezelschap vermaakte zich hiermede niet weinig, tot groote spijt van onzen Tweevoet, die zich echter, wilde hij niet van honger en dorst versmachten, den hem door de Heidin bewezen dienst moest laten welgevalen en zich aan zijn lot onderwerpen.

Op deze wijze, des nachts in het een of ander bosch hun leger opslaande, reisden zij vele dagen, zonder dat Tweevoet, hoe zeer hij daarom bad, kon verkrijgen, dat men hem uit zijne enge en akelige woning ontsloeg.

Eindelijk bereikten zij eene groote stad, alwaar het juist om dien tijd kermis was. Hierdoor kwam de Heiden op het denkbeeld van den dwerg eenig voordeel te trekken, door hem voor geld te laten kijken.

Toen deze inval door het geheele gezelschap goedgekeurd was, moest de Bohemer wel besluiten onzen Tweevoet uit den zak te verlossen. Hij deed zulks, doch hem met een barsch gelaat aanzierende, zeide hij: „Thans zijt gij in vrijheid; doch indien gij het waagt, tegen iemand een woord te zeggen van hetgeen u is wedervaren, dan zal ik u in dezen zelfden zak naar de rivier dragen en als een hond verdrinken.”

Tweevoet ontstelde wel bij deze bedreiging, doch tevens was hij blijde, eindelijk uit eene zoo benauwde gevangenis ontslagen te zijn. Ook gaf men hem thans beter eten.

Intusschen kwamen er weldra vele kijkers, om den dwerg te zien, die door het gerucht nog kleiner werd gemaakt, dan hij werkelijk was. Daar nu Tweevoet op de hem door de toeschouwers voorgestelde vragen, meestal een geestig antwoord gereed had, ging deswege weldra een groote roep door de gansche stad. Een ieder, tot zelfs aan het vorstelijke hof toe, had zoo veel van de schranderheid van den dwerg te zeggen en te vertellen, dat ten laatste ook de Koning begeerig werd, dit wonder van geestigheid te zien. Ingevolge van dien wensch des Konings, werd de Heiden gelast, op eenen bepaalden dag met zijnen dwerg aan het hof te komen.

De Bohemer, die op een rijk geschenk van den Vorst hoopte, begaf zich ter bestemder tijd met onzen Tweevoet naar het paleis. Terstond werden zij door een page naar de troonzaal gebracht, alwaar de Koning, de Koningin, en hun geheele hofstoet zich bevonden.

De Koning, die er vermaak in vond de hooggeroemde schranderheid van den dwerg eens op de proef te stellen, wenkte dat hij nader zoude komen; en toen nu Tweevoet tot voor den troon was genaderd, zeide de Koning glimlachende: „Kunt gij ons ook zeggen, gij klein aardmanneke, wat man het grootste is?”

„Die zich zelven kent, en zijne driften meester is”, gaf Tweevoet zonder bedenken ten antwoord.”

„En welke vrouw is de schoonste?”

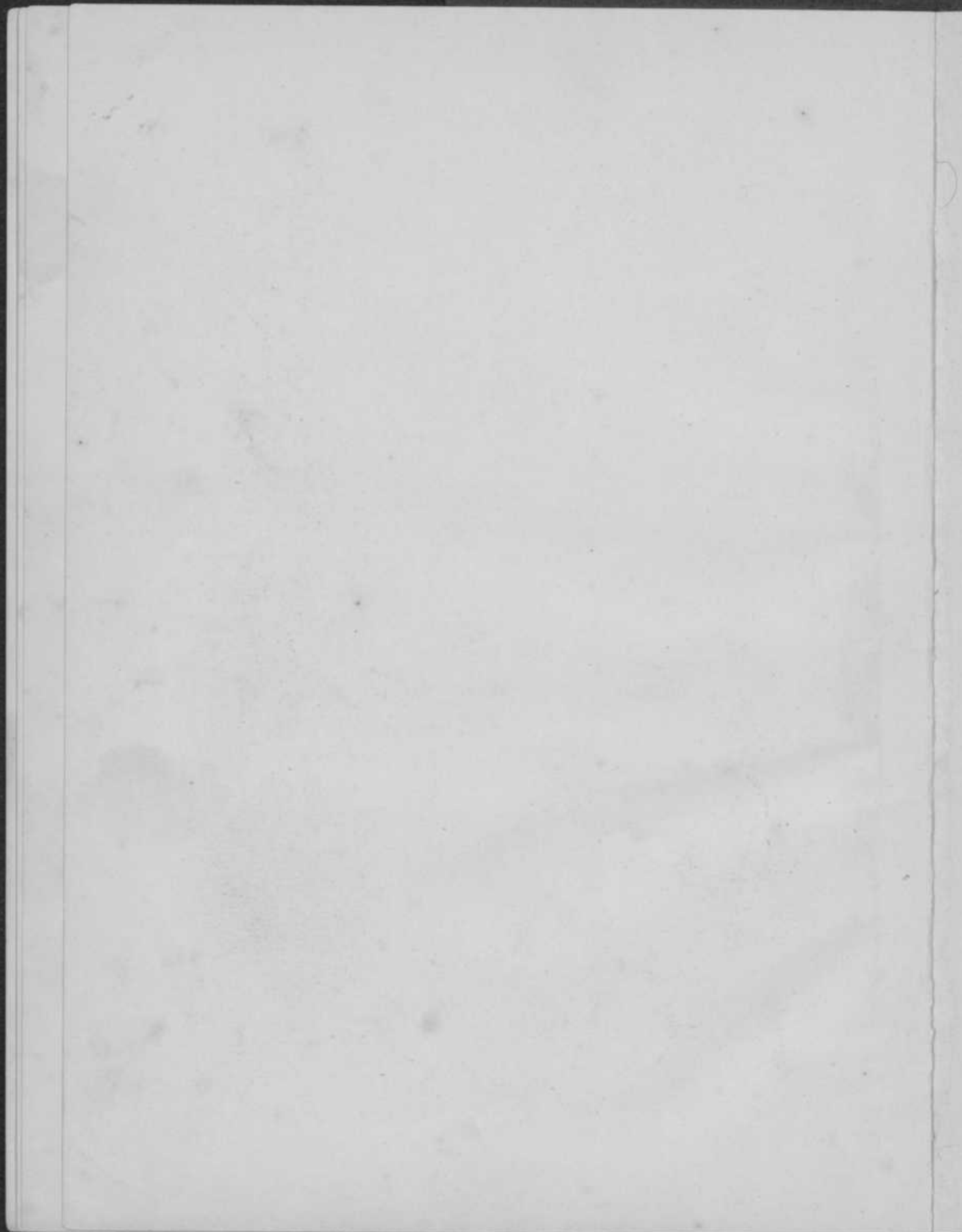
„De deugdzaamste.”

„Wat is de beste roem van een Vorst.”

„Door zijne onderdanen bemind te worden.”

Deze eenvoudige doch doeltreffende antwoorden van Tweevoet

behaagden den Koning zeer. En daar het in dien tijd het gebruik was dat de Vorsten aan hun hof den een of anderen dwerg onderhielden, die door geestigheid uitmuntte, zond hij den Heiden met een rijk geschenk weg en behield Tweevoet bij zich, met inzicht, hem tot zijnen hofnar of potsenmaker aan te stellen. Tweevoet kweet zich van deze zijne nieuwe betrekking met zoo veel beleid en schranderheid, dat hij met elken dag bij den Koning en Koningin in hooger gunst geraakte. Dit ging zoo ver, dat de Koning, zelfs in gewichtige zaken, somtijds den raad van onzen Hofnar inwon en dien opvolgde, waarbij hij zich meestal wel bevond.

Die zelfde Koning had een schatmeester, die hem bestal en bovendien zware en drukkende belasting op het volk legde, om aan zijne onverzadelijke hebzucht te kunnen voldoen. Het gerucht ging, dat het arme volk werd uitgeput, en velen in het land gebrek moesten lijden, terwijl de kelders onder het paleis van den schraapzuchtigen en diefachtigen schatbewaarder met goud waren gevuld. Vele hovelingen wisten dit wel, maar geen hunner had den moed, zulks aan den Koning te zeggen; want de schatmeester was een broeder van de Koningin, en stond bij zijnen Vorst, die het volste vertrouwen in hem had, in hooge gunst.

Een oude raadsheer, die het wel met den Koning en het volk meende, zocht Tweevoet aan, den Vorst met dit noodige maar gevaarlijke geheim bekend te maken, waartoe hem zelve den moed ontbrak. „Gij zijt,” sprak hij vleiende, „een schrander man, en zult het wel zoo weten aan te leggen, dat gij geen gevaar loopt, de gunst van uwen heer te verliezen.”

Tweevoet begreep wel, dat men hem gebruiken wilde, als de aap den poot van poesje, om de kastanjes uit het vuur te halen,

waaraan men zelve bang was zich te branden; doch hij had innig medelijden met het arme, onder ondragelijke lasten zuchtende volk, en besloot daarom, deze moeielijke en gevaarlijke zaak in ernstige overweging te nemen. Overhaasting zou hier echter alles hebben bedorven, hij moest eene gunstige gelegenheid afwachten, en deze deed zich eindelijk op.

De Koning werd door een naburigen vorst met oorlog bedreigd, en er moest eene nieuwe schatting worden uitgeschreven, want de schatkist was ledig.

„Arm, arm volk!” liet Tweevoet zich ontvallen.

„Wat zegt gij!” riep de Koning gramstorig, „mijn hoofd staat thans niet tot narrenpotsen.”

„Sire,” zeide Tweevoet, „ik ben geheel ernst; maar in uwe plaats, zou ik bij de rijken zoeken, wat de armen u niet geven kunnen. Ik weet eenen schat, waarmede men de kosten van dezen oorlog zou kunnen bestrijden; met uwe volmacht voorzien, maak ik mij sterk, dien binnen een uur tijd aan de voeten van uwe Majesteit te leggen.”

„Nar!” zeide de Vorst, en wierp hem zijnen zegelring toe. „Met Koningen is niet te spotten: binnen een uur brengt gij ons dien schat, of uw hoofd!”

Tweevoet boog zich en vertrok.

De zegelring des Konings gaf hem de volste macht; hij ver-voegde zich tot den hoofdman der Lijfwacht, vertoonde den ring, en beval hem met honderd hellebaardiers hem te vergezellen, waarheen hij hem brengen zou. Tweevoet begaf zich regelrecht naar het paleis van den schatmeester, liet dit omsingelen, zoodat er geen man uit of in kon gaan, en vroeg om den heer des huizes te spreken.

„Wat heeft dit te beteekenen?” vroeg de schatmeester, die voorkwam, op hoogen toon, terwijl hij een verachtelijken blik op Tweevoet wierp. „Wat wilt gij, nietige aardworm?”

„Heer,” zeide deze en vertoonde hem den zegelring, „ik handel in naam en volgens volmacht van den Koning, onzen Meester; gij zijt mijn arrestant, en ik eisch van u de sleutels van het verwulfsel en de kelders onder uw paleis.”

De schatmeester verbleekte, doch zich weldra herstellende, barstte hij in eenen vloed van bedreigingen uit, en zou het hierbij niet gelaten hebben, toen op een teeken van Tweevoet de hoofdman der lijfwacht en eenige hellebaardiers binnen traden en zich van zijn persoon meester maakten. De man was woedend, en niet te bewegen, de sleutels af te geven, die men trouwens niet bij hem vond.

„Ik heb voor goede loopers gezorgd,” zeide Tweevoet, beval een der bedienden van den schatmeester hun den weg te wijzen, en volgde met zes sapeurs of bijdragers, om den toegang tot het verwulfsel met geweld te openen.

De schatten, die men hier opgehoopt vond, gingen zelfs het daarvan loopende gerucht te boven. Op den terugtocht naar het koninklijk paleis waren al de hellebaardiers met goud en kostbaarheden beladen.

Tweevoet trad bij den koning binnen, en beval zijnen volgers hunne schatten voor de voeten van zijne majesteit uit te spreiden.

De Koning, en ook de Koningin, die er bij tegenwoordig was, konden nauwelijks van hunne verbazing bekomen: en toen de dragers vertrokken waren, drukte de Vorst zijnen hofnar met geestverrukking aan zijne borst. „Man!” riep hij uit, „indien gij geen toovenaar zijt, van waar hebt gij al dien rijkdom, in een

zoo kort tijdsverloop gehaald? Nooit, zoo lang ik den scepter draag, heeft mijne schatkamer zooveel schats bevat."

"Sire," zeide Tweevoet, de Koningin willende sparen, „slechts één man in uwe residentiestad was zoo rijk; hij is thans uw arrestant, en ik waag het uwe genade voor hem in te roepen."

"Hemel, mijn broeder!" riep de Koningin, verbleekende. — „Onze schatmeester," zeide de Koning, diep getroffen, terwijl hij een treurigen en gevoeligen blik op den hofnar wierp.

"Sire," hernam Tweevoet, „ik wensch uwe Majesteit een trouwer vriend en schatmeester toe."

"En dat zult gij zijn!" riep de Koning. De Koningin bedekte het gelaat met haren zakdoek en verliet de zaal.

Op voorbede van de Koningin en van Tweevoet, werd de ongetrouwe schatmeester niet ter dood gebracht, zooals dit de Koning in zijnen rechtmatigen toorn voorhad, maar naar een verafgelegen eiland verbannen, waar hij zonder de ondersteuning, welke zijne zuster hem bij gelegenheden wist te doen toekomen, in armoede en ellende zou zijn omgekomen; want hij had niet geleerd te werken, en daar hij zich door zijne afpersingen bij geheel het volk gehaat had gemaakt, gevoelde nu niemand medelijden met den zoo diep gevallen boosdoener. In dezelfde mate als men hem vroeger gevreesd had, werd hij nu door een elk veracht. Hij durfde zich bijna niet op de straat vertoonen, want de jongens wezen hem met vingers na en riepen: „Daar gaat de groote dief, die zich met het zweet en bloed der burgers heeft vetgemest; nu mag hij zelf ondervinden, wat het is, armoede te lijden."

Tweevoet integendeel werd door den Koning met eer en schatten overladen en was bij een ieder geacht, omdat hij het

land van zulk eene pest had bevrijd. „Daar gaat de man!” zeide men, „die alleen daartoe den moed had en ons van den boozen schatmeester heeft verlost. In dat kleine lichaam woont een groote en edele ziel.”

De oorlog, die weldra uitbarstte, werd, daar de schatkist des Konings nu goed voorzien was, zoodat hij zonder de burgerij nieuwe lasten op te leggen, een talrijk leger kon op de been brengen, met het gelukkigste gevolg gevoerd. De legers van den Vorst, die hem den oorlog had verklaard, werden bij herhaling geslagen, en die monarch werd gedwongen om den vrede te bidden en dien op voor hem nadeelige voorwaarden te sluiten.

Die voorwaarden zouden nog veel harder zijn geweest, maar Tweevoet, wiens raad de Koning inwon, zeide: „Sire! het verga al uwe vijanden als het dezen is gegaan. Uwe overwinning is volkomen, gij kunt de vredesvoorwaarden naar uw goeddunken stellen en uwen vijand tot in het stof vernederen; doch dan ook zal hij u haten en eeuwig uw vijand blijven; betoont gij u echter thans edelmoedig, zoo zult gij wellicht eenen aan uwe staten grenzenden, daardoor steeds gevaarlijken vijand, tot een getrouwen vriend en bondgenoot maken. Gij zult alzoo ook uwen vijand tweemalen overwonnen hebben: eens door de wapenen en daarna in edelmoedigheid.”

De Koning volgde dien raad, en de uitkomst bewees, dat Tweevoet goed had geraden: de vijandelijke nabuur werd en bleef zijn geheele leven lang, de getrouwe vriend en bondgenoot des Konings, en bewees hem daarna meermalen gewichtige diensten.

De vrede gesloten zijnde, werden ook de krijgsgevangenen, wier getal eenige duizenden beliep, in vrijheid gesteld; doch alvorens

hen naar hunne haardsteden terug te zenden, hield de Koning over deze lieden eene algemeene inspectie, waarbij Tweevoet hem vergezelde.

Hoe verwonderd was Tweevoet, onder die gevangenen ook zijne drie broeders te herkennen; waarvan hij terstond aan den Koning kennis gaf.

De Koning kende zijne geschiedenis, en het leed, hem door zijne broeders aangedaan. „Dit komt van den Heer!” sprak de vorst, „handel met hen naar uw welgevallen, beschik over hun lot en leven; thans kunt gij u wreken.”

Hij liet zijne broeders voor zich brengen. Zij beefden over al hunne leden, en Simson durfde de oogen niet opslaan; hun geweten zeide hun, dat zij zeer slecht met Tweevoet hadden gehandeld, en zij billijkerwijs alles van hem te vreezen hadden.

Zij wierpen zich aan zijne voeten en baden om genade: „Is het niet om ons,” smeekte de jongste, „laat het dan om onze moeder zijn; beroof haar niet op eenmaal van hare drie zonen, zij zou het van smart besterven.”

Tweevoet deed hen opstaan. „Gij zult niet sterven,” sprak hij, „maar tot uwe moeder terugkeeren. Gij hebt het wel kwaad met mij voor gehad; maar de Heer heeft mij goedgegaan, en tot den hoogen staat gebracht, waarin gij mij thans ziet. Wat gij tegen mij hebt misdään vergeef ik u. Het erfdeel mijns vaders, waarom gij mij haattet en mijnen dood zocht, schenk ik u. Echter op ééne voorwaarde, uwe jongste zuster Alide zal daar geen deel aan hebben. Op haar wil ik mij wreken. Dat een van u ga en haar hale; tot aan hare komst, zullen de beide anderen als borgen hier blijven.

De beide jongste broeders weigerden. „Waarom,” zeiden zij,

„zal onze jongste zuster voor ons allen boeten? Zij is minder schuldig dan wij zijn; begeert gij een zoenoffer, laat het dan een van ons zijn.”

Doch Simson zeide: „ik zal gaan.”

Simson kwam na eenige dagen met Alide terug. Zij was gewillig medegegaan. Hij had niet tot haar gezegd: „Tweevoet wil zich aan u wreken, maar hij wil u zien.” Zij was zich geen kwaad bewust: waarvoor zou zij dan vreezen?

Zij vond daar ook geen reden toe, want Tweevoet kwam haar te gemoet, omhelsde en kustte haar, en zeide: „Mijne lieve, goede zuster; tweemaal hebt gij mij het leven gered; de Heer heeft mij tot rijkdom en aanzien gebracht; nu moet gij bij mij blijven, en in mijn geluk deelen.”

Tot Simson echter, zeide hij: „Gij zult geen part of deel hebben aan het erfdeel mijns vaders, want uwe broeders zijn beter dan gij. Uw hart is boos. Wat gij tegen mij misdaan hebt is u vergeven; wacht u echter, uwe broeders of zusters leed te doen; uw Koning is de vriend van mijnen Koning, dus neem u in acht; gij zoudt alsdan niet vrij komen.”

Zijne beide andere broeders, die getoond hadden hunne zuster lief te hebben en alzoo nog voor beterschap en deugd vatbaar te wezen, liet hij met rijke geschenken van zich gaan.

„Hoe hebt gij u gewroken?” vroeg na weinige dagen de Vorst. Tweevoet verhaalde het hem.

„Gij zijt grooter dan ik!” sprak de Koning en omhelsde hem; „gij hebt uwe vijanden, die u naar het leven stonden, niet alleen vergeven maar welgedaan.”

„Sire!” zeide hij, „zoo leert het mij de wet des Heeren. Ik heb slechts mijn' christenplicht gedaan.”

Tweevoet bleef dien goeden weg tot aan het einde zijns levens bewandelen en bewaarheidde hetgeen men hem ter eere had nagegeven, dat in een klein lichaam somtijds een groote en edele geest kan huisvesten.

Hebt gij Tweevoet en de goede Alide, die nu in al zijn geluk deelde, niet lief, kinderen? Zij waarschuwde hem tegen de booze aanslagen van den ondeugenden Simson, en hij was zoo goed voor zijne broeders en zusters, ofschoon zij hem veel kwaad hadden gedaan. Zoo moet gij ook doen: geen kwaad met kwaad, maar kwaad met goed vergelden. Dan zal de Heer ook u liefhebben, en gij zult gelukkige dagen beleven, want de zegen komt van den Heer.

HET KANARIEVOGELTJE.

an den ingang van een groot bosch woonde eene arme weduwe met hare twee dochters. Op eenen avond, het was buiten guur en koud, zaten allen dicht om de haardstede en verwarmden zich bij de helder vlamme houtspranken, die de beide meisjes dien morgen in het nabij gelegen bosch gesprokkeld hadden. Bom, bom! liet zich plotseling de klopper hooren, die aan deze armoedige woning de plaats van schel verving.

De kinderen sprongen verschrikt op en deden als de kuikentjes, die, indien zij gevaar vermoeden, hunne toevlucht nemen onder de vleugelen van de kloek ¹⁾: zij kropen zoo dicht mogelijk bij hare moeder.

¹⁾ Kloek of klok is de benaming, die men aan eene kip of hen geeft, welke kuikens heeft uitgebroed.

Arme menschen zijn echter zeldzaam vreesachtig of bang voor dieven, omdat bij hen weinig of niets te stelen is. De weduwe deelde dan ook niet in de vrees der beide meisjes, maar zeide tot haar, „dat het waarschijnlijk een reizende koopman zoude zijn, die van den weg was afgedwaald, en in hunne woning eene schuilplaats en een nachtverblijf wenschte te vinden.”

Na dus de kinderen gerust te hebben gesteld, schoof zij den grendel van de deur, en een oud, door de jaren gekromd vrouwtje trad, op haar kruk leunende, al hompelend de hut binnen.

„Ach! goede vrouw,” zeide de met grove lompen omkleede oude, terwijl zij alvast de haardstede naderde en hare lange, magere, van koude verkleumde vingers tegen de vlam hield, „bijna ware ik van koude, honger en vermoeienis in het bosch omgekomen, toen ik aan het flikkeren van de vlam tegen de glazen van uw raam, tot mijne groote blijdschap bespeurde, in de nabijheid van eene woning te zijn. Wilt gij mij nu dezen nacht herbergen en iets te eten geven? Ik heb den geheelen dag nat noch droog over mijne lippen gehad. De lieve God zal u vergelden, hetgeen gij aan mij, arm en oud schepsel, zult doen.”

Deze vraag bracht de goede weduwe in groote verlegenheid, daar zij zelve niets had om aan de arme vrouw te kunnen voorzetten. „Mijne woning” sprak zij eindelijk, schroomachtig wegens hare eigene armoede, „is tot uw dienst. Ik zal u een warm leger spreiden van versch mos en droge bladeren. Maar helaas! om uwen honger te stillen, heb ik niets. Het laatste brood, dat ik in huis had, heb ik, even voor gij hier kwaamt, aan mijne kinderen voor hun avondmaal uitgedeeld.”

„Hetgeen gij niet hebt, lieve vrouw! kunt gij niet geven. Ook uw goede wil zal bij God belooning vinden,” zeide de oude,

doch inmiddels wierp zij een begeerigen blik op het brood, dat de kinderen op hare bordjes hadden.

Mietje, het jongste meisje, een allerliefst krullebolletje met groote schalksche oogen, nam terstond haar brood en bood het de oude met een blij gelaat aan. „Daar, goede vrouw,” zeide zij, „hebt gij mijne boterham. Had ik meer, gaarne zou ik het u geven.”

„Gij zijt een goed kind”, sprak het grootje, „want gij zijt gulhartig en mededeelzaam; van zulke kinderen houdt onze Lieve Heer veel. Maar van uw avondeten wil ik u niet berooven.”

„Ei kom,” hernam het lieve kind vleierende, „wedergeven moogt gij het niet. Dezen middag heb ik lekker koolmoes met aardappeltjes gegeten, en zal dus zonder boterham even goed kunnen slapen. Doch gij, arme oude, hebt den ganschen dag nog niets gehad.”

De oude vrouw liet zich nu niet langer bidden, maar nam met dankbaren blik het brood aan, dat zij met de gretigheid van een halfuitgehongerd mensch opat.

De oudste dochter Betje, in plaats van het goede voorbeeld harer jongere zuster te volgen, stak haar brood met groote brokken in den mond en schrokte het spoedig binnen. „Want,” dacht zij, „moeder mocht eens op het denkbeeld komen en zeggen: „Betje, geef ook gij uwe boterham aan deze vrouw;” en dan was ik er mede gefopt.”

Moeder echter zeide niets, maar dat de brave vrouw bij zich zelve de gulzigheid en gierigheid van hare oudste dochter even zeer afkeurde, als zij behagen vond en zich verblijdde in de gulhartige mededeelzaamheid van hare jongste, kunt gij, kinderen, licht bevatten.

Intusschen had de weduwe in een der hoeken van het ver-

trek een hoop versch mos en bladeren gespreid, dat zij met een wollenkleed dekte; en de oude, zeer vermoeid zijnde, leide zich neder en sloop binnen weinige oogenblikken zoo vast en gerust, of zij op het beste bed had gelegen. Want gelijk de honger de spijzen kruidt, zoo is ook de vermoeienis de beste slaapdrank.

Den volgenden morgen was ons grootje, dat dien nacht heerlijk geslapen had en van hare vermoeienis niets meer scheen te gevoelen, reeds vroegtijdig weder op de been. Mietje echter had het haar met vroeg opstaan nog afgewonnen en bracht aan de oude vrouw een versch eitje, het eenigste, dat haar ééne kip had gelegd.

De oude vrouw nam dezen keer het ei zonder bedenking aan; doch toen zij nu de weduwe voor hare gastvrijheid had dank gezegd, haalde zij van onder haren schoudermantel een klein van teenen gevlochten kooitje te voorschijn, hetgeen den vorigen avond door niemand der huisgenooten was opgemerkt geworden en waarin zich een fraaie gele vogel bevond.

„Hoe vindt gij dezen kanarievogel?” vroeg zij aan Mietje. „O! hoe schoon; welk een lief beestje!” riep het meisje. „Welnu!” zeide de oude vrouw, „toen ik hongerig was, hebt gij mij gespijzigd met het brood, dat gij aan uwen eigen mond onthouden hebt. En dezen morgen bracht gij mij het eenige ei, dat uwe kip gelegd heeft. U daarvoor beloonen kan ik niet. Doch daar gij behagen in dezen vogel schept, schenk ik u dien. Heden over een jaar kom ik terug om te zien, of gij en mijn kanarie, want u beiden heb ik lief, het wel maakt.”

Mietje was wel recht blijde, doch tevens verlegen met haar geschenk. Dan, alvorens zij hare gedachten kon vergaderen en een antwoord vinden, had de oude, die thans veel vlugger ter

been scheen te zijn dan den vorigen avond, de hut reeds verlaten.

„Een fraai geschenk,” dacht Bètje: „ik behield ook liever mijne boterham, dan dien vogel te krijgen, dien ik op den koop toe nog zou moeten voeden.”

Intusschen was Mietje met haar kanarie, die zeer fraai zong, recht gelukkig, en gaarne getroostte zij zich nu en dan eene kleine ontbering, om zaad te kunnen koopen voor haar lief vogeltje.

Toen het nu voorjaar werd en de boomen groen werden, verwelkomde ook Mietjes kanarie het lenteweder met zijn vroolijk gezang: doch tot hare verwondering bespeurde zij, dat het beestje zich met de kleine neb de schoone gele veëren uitplukte en die, steeds op dezelfde plaats in zijn kooitje, nedervlijde, even of het zich daarvan een bedje had willen maken. Daar haar vogel altoos op zijn stokje sliep, kon het lieve meisje zich hiervan geen recht begrip vormen, en werd ten laatste ongerust, of het ook iets scheelde.

Moeder, aan wie zij hare vrees mededeelde, hielp haar echter weldra uit die soort van bekommernis. „Ik geloof,” zeide de weduwe, „dat uw kanarietje een nestje wil maken. Geef het eens eenige strootjes en haren uit den ouden stoffer, dan zullen wij spoedig zien, of ik het wel heb.”

Al zijn dagen! de kanarie sleepte haartjes en strootjes bijeen, en vlocht die met zijne kleine neb tot een aardig rond nestje. En, welk eene verrassing! op een morgen vond Mietje een fraai en glinsterend eitje in het nestje liggen. Den volgenden dag weder een; tot drie toe.

Het lieve meisje was nu zich zelve te rijk; want moeder had haar gezegd, dat uit deze eitjes, na verloop van zekeren tijd,

jonge vogeltjes zouden komen, even schoon en fraai als haar kanarie. „O!” juichte zij „dan zal ik in plaats van één, vier zulke schoone vogels hebben. Die goede, oude vrouw!”

De weduwe had echter ditmaal misgerekend. De kanarie broedde wel trouw, maar niet een der eitjes kwam uit. Dit speet Mietje eerst zeer, doch weldra vergenoegde zij zich, gelijk te voren, met het bezit van haar éénen vogel. De schoone gele, glinsterende eitjes, die tot aller verwondering zoo hard waren als kittelsteentjes, hield zij om mée te spelen.

Eens nu, dat Mietje voor de deur op een steen met hare eitjes bikkelde, kwam een welgekleed reiziger den weg langs en verzocht haar om een glas water.

Mietje, steeds gedienschtig, liep ijlings naar binnen, en kwam weldra terug met eene groote kom helder bronwater, die zij den vreemdeling met een vriendelijk lachje aanbood.

„Wat hebt gij daar?” vroeg de reiziger, terrwijl hij, na gedronken te hebben, een der eitjes, die Mietje in hare gedienschtige drift had vergeten, in de hand nam en met aandacht van alle kanten bekeek.

„Eitjes van mijn kanarie, die niet wilden uitkomen, en waarmede ik nu speel, mijnheer!”

„Hum,” sprak de vreemdeling „dat is een kostbaar speelgoed. Hoe vele van die eitjes hebt gij wel, lief kind?” „Drie, mijnheer.”

„En zoudt gij die wel willen verkoopen?”

„Verkoopen!” dacht Mietje, aan wie deze vraag vreemd voorkwam.

„Dat weet ik niet, mijnheer! het is mijn speelgoed.”

„Roep uwe moeder eens!”

Mietje ging en kwam weldra terug met hare moeder, aan wie

de vreemdeling thans de zelfde vraag deed, met bijvoeging, dat hij haar voor die drie eitjes tachtig gulden wilde geven.

Zulk eene som had de arme weduwe in haar gansche leven niet bijeen gezien. Zij dacht dus, dat de reiziger met haar spotten wilde. „Och kom, mijnheer!” zeide zij, „gij wilt mij wat wijs maken. Wat zouden die eitjes waardig zijn!”

„Zoo als gezegd is, mij zijn ze tachtig gulden waard,” hernam de vreemdeling met zulk een ernstig gelaat, dat de arme weduwe niet meer wist, hoe zij het had. „Wilt gij, dan is de koop gesloten.”

„Nu” zeide de arme vrouw, half spijtig, half schertsend, „indien Mietje, aan wie deze eitjes toebehooren, er niets tegen heeft, dan hou ik u bij het woord.”

„Zoo als moeder doet, is mij goed,” zeide het lieve kind, haar de hand kussende.

De vreemdeling trad nu de hut binnen, haalde een grooten lederen buidel uit zijn zak en telde tachtig gulden op de tafel.

De weduwe wist niet, of zij droomde of waakte. En Mietje, doch vooral Betje, keken zich als het ware de oogen uit, toen zij zoo vele blinkende stukken zilver op de tafel zagen liggen.

„Verwondert u zoo niet,” sprak de vreemdeling, terwijl hij de gekochte waar in plaats van het voorgetelde geld in zijn buidel stak, „ik weet zeer wel, wat ik doe: deze eitjes zijn van het fijnste goud. En daarmede wensch ik u heil.” Niettegenstaande deze opheldering had de vreemdeling reeds meer dan een uur de hut verlaten, alvorens de arme weduwe van hare verbazing bekwam, en zich kon overtuigen inderdaad bezitster van eene zoo aanzienlijke som te zijn.

Heeft de armoede hare zorgen, het geld brengt de zijnen

mede, vooral bij lieden, die niet gewoon zijn, dat in hun bezit te hebben. Zoo was het ook gelegen met onze weduwe. Zij bracht verscheidene dagen en half slapelooze nachten door, met te overdenken, wat zij toch met al dat geld zou aanvangen. Eindelijk echter kwam zij tot een besluit. Eene koe, met het noodige melkgereedschap, en een varken zou worden aangekocht.

Nu hadden deze arme lieden melk, boter, en des winters spek enz. in den pot te koken, en dit alles was het gevolg van Mietjes gulhartige mededeelzaamheid; want had zij, als Betje, hare boterham gulzig opgegeten, de oude zou haar den zoo schoonen en kostbaren vogel niet tot een geschenk hebben gegeven. Daarom zeide ook de weduwe dikwijls; „Lieve Mie, dit alles heb ik, en heeft uwe zuster, aan u te danken.”

Dit dagelijks te moeten hooren verdroot Betje zeer; want gelijk meestal met gierige menschen, zij was tevens wangunstig. Hoewel zij dus van alles haar aandeel kreeg, kon men haar echter aanzien, dat zij knorrig en ontevreden was. „Had ik dat geweten,” pruttelde zij in zich zelve, „ik zou die oude voddentraapster mijne boterham ook wel hebben gegeven. Maar wacht, een ander jaar komt zij terug, dan zal ik slimmer zijn en zorg dragen, dat ik Mietje in de voorbaat ben.” Met dit denkbeeld troostte zich het wangunstige en hebzuchtige meisje.

Juist een jaar daarna, op denzelfden dag en uur, kwam het oude moedertje, op hare kruk leunende, de hut instrompelen.

„Zie, zie, hier is uw kanarie! hij is nog zoo wel en gezond, als toen ik hem van u kreeg,” juichte Mietje, haar met het kooitje in de hand tegen huppelende, zonder op dezen oogenblik aan gouden eitjes of aan geld te denken. „O! ik heb het lieve beestje goed opgepast; zie, ik geloof, het kent u nog.”

„Wat snapt gij van uw kanarie,” sprak Betje, die met een toegedekten schotel kwam aandragen en hare zuster vrij onzacht ter zijde duwde. „Onze goede oude, dacht ik, zal, indien zij komt, gewis wel honger hebben. En hier heb ik iets beters voor haar, dan een bijna droog stuk brood, dat gij haar verleden jaar hebt gegeven.”

En inderdaad, op den schotel lag een lekkere krentenkoek, die Betje daags te voren, den tijd waarnemende, dat moeder en Mietje van huis waren, in stilte had toebereid en gebakken.

„Wel, dat is recht lief van u,” zeide de oude. „Wat ziet die koek er overheerlijk uit; het gezicht alleen zou een arm mensch doen watertanden. Maar beroof ik u ook?”

„O heden, neen!” riep Betje, „ik heb dezen middag goed gegeten. Eet dus uwe bekomst, zoo veel gij lust; hij is voor u gebakken.” De oude at met grooten smaak en riep al gedurig: „Dat is lekker; o! hoe lekker.”

Na dat heerlijke maal ging de oude vrouw slapen; en des morgens bij haar vertrek schonk zij aan Betje een fraaien goudvink in een kooitje van gevlochten koperdraad. Mietje kreeg deze reis niets.

Betje lachte in hare vuist, dat zij ditmaal hare zuster te slim was geweest. „Ga maar, oudje!” dacht zij hierbij. „Was het niet om den vink geweest, gij zoudt den koek niet gehad hebben.”

Het voorjaar kwam weder. De kanarie van Mietje en de goudvink van Betje maakten hunne nestjes. De jongste dochter had weder drie, maar de oudste zes eitjes van dezelfde kleur en glans, doch nog grooter dan van hare zuster.

„Kwam nu de koopman van verleden jaar maar!” dacht Betje.

Haar wensch werd spoedig vervuld. De vreemdeling liet zich op den gezetten tijd weder in de hut vinden en kocht, na ze gezien en getoetst te hebben, gelijk de voorgaande reis, de drie eitjes van Mietjes kanarie voor tachtig gulden.

„Wat geeft gij wel voor deze eieren, mijnheer!” riep thans Betje, die zich met inzicht zoo lang had stil gehouden, ofschoon zij inwendig van ongeduld brandde. „Ik heb er hier zes in getal, en vrij wat grooter van stuk dan de kleine nesten, die gij gekocht hebt.”

De reiziger nam de eitjes, toetste die twee, drie malen en glimlachte.

„Nu, wat zijn ze u waard, mijnheer?” vroeg Betje, trippelend van ongeduld en blijde verwachting.

„Mij niets, lief kind!” gaf de koopman ten antwoord; „deze waar is van mijne gading niet. Indien gij deze eitjes wilt verkoopen, moet gij bij een koperslager gaan; maar als hij er u tien centen voor geeft, zal het veel zijn.”

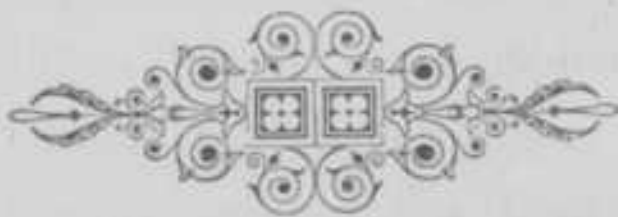
De reiziger was vertrokken, en nog stond Betje, rood van schaamte, spijt en teleurstelling, met hare koperen eitjes in de hand. Kort daarop begon zij te stampvoeten en liet toen den goudvink wegvliegen.

De oude vrouw kwam voor de derde maal; en nauwelijks was zij de hut binnengetreden of Betje overstelpte haar met de bitterste verwijtingen. „Gij onrechtvaardig schepsel!” sprak zij, „voor eene enkele boterham schenkt gij mijne zuster een vogel, die gouden eieren legt en haar misschien nog rijk zal maken. En mij, voor mijn lekkeren krentenkoek geeft gij een leelijken vink, die mij zes koperen eieren heeft gelegd, daar de koperslager geen tien centen voor zou willen geven.

„Gij zijt verstoord, mijn kind,” zeide de oude vrouw zeer bedaard; „maar gij zijt dit zonder recht of reden. Het is waar, de gift van uwe zuster bestond slechts in een stuk brood, doch zij gaf dit uit een goed en welmeenend hart, zonder daarmede eene belooning te beoogen. Die daad was prijzenswaardig en verdiende vergelding; daarom schonk ik haar een vogel, die gouden eieren legt. Gij, wel is waar, hebt mij op een lekkeren krentenkoek onthaald: doch uwe gift sproot niet voort uit liefdadigheid, maar uit wangunst wegens het geluk van uwe zuster, en uit begeerte om van mij een grooter geschenk te bekomen. Uwe handelwijze was alzoo ten hoogste laakbaar en verdiende gestraft te worden. Daarom schonk ik u een vogel, die koperen eieren legt.”

Betje keek beschaamd voor zich en zweeg zoo stil als een muis, want het geweten zeide haar, dat de oude vrouw de waarheid had gezegd, en zij de wezenlijke aanleidende oorzaak tot hare gewaande liefdadigheid maar al te goed had doorgrond.

Even zoo, lieve kinderen, zal ook de goede God eens over uwe daden oordeel vellen. Niet naar de hoegrootheid der gave, maar naar het liefderijk doel, waarmede gij uwe gift deedt, zal hare waarde worden afgemeten. Eene kleine gift aan een uwer arme natuurgenooten uit een welmeenend en liefdevol hart geschonken, is bij onzen Lieven Heer aangenamer dan een weggeschonken schat, gegeven uit een koud en enkel op belooning berekenend hart.

De Koningszoon en de Prinses.

r was eens een Koning, die over een zeer machtig rijk regeerde. Hij was een geducht krijgsman en hij was dikwijls, zomer en winter, op zijn oorlogsvloot. Het gebeurde nu eens, toen hij weder op een tocht en met zijn schip in volle zee was, dat dit voor- noch achteruit kon gaan, zonder dat iemand er de oorzaak van wist. De Koning ging nu naar den voorsteven en zag de Zeekoningin op de golven voor den boeg zitten, zoodat hij nu wel kon begrijpen, dat zij den gang van het vaartuig tegenhield. Hij vroeg haar dus wat zij begeerde. De Zeekoningin antwoordde: „Gij komt hier niet van daan, zoo gij mij niet belooft mij het eerste lichaam af te staan, dat gij op uw eigen strand ontmoet.” Dewijl de Koning nu geen ander middel wist om van de plek te komen, moest hij wel aan den wensch der Zeekoningin toegeven. Terstond werd het schip weder vrij, blies de wind in de zeilen, kreeg het schip een goeden gang en kwam de Koning weder spoedig in zijn land aan.

De Koning had een eenigen zoon, die vijftien jaar oud was en alles van zich deed hopen, zoodat de Koning hem dan ook innig lief had. Toen dus de Prins de vlaggen van zijns vaders schip,

terwijl het over de zee gleeed, zag wapperen, werd hij zeer blijde en liep haastig naar het strand om den Koning te verwelkomen. De Koning schrikte er van, want hij wist, welke belofte hij aan de Zeekoningin gedaan had. Hij wendde dus ook zijn oogen eerst naar een varken en toen naar een gans, welke op het strand rondliepen en gaf terstond bevel, dat het varken in zee zou geworpen worden, hetgeen ook geschiedde.

Des anderen daags ontstond er een hevige storm, de zee ging hoog en het varken werd dood op strand geworpen, dicht bij des konings hof, zoodat deze wel kon begrijpen, dat de Zeekoningin hoos was. Hij gaf dus bevel dat de gans in zee geworpen moest worden; maar het ging als vroeger, de storm en hooge zee bleven aanhouden en de golven wierpen den vogel dood op strand. Toen kwam het bij den Koning op, dat de Zeekoningin zijn eenigen zoon wilde hebben. Maar de knaap was zijns vaders oogappel, zoodat de Koning hem voor zijn half koninkrijk niet zou willen verliezen.

Hoelang het nu ook duurde, bemerkte de Koning ten laatste toch dat geen mensch zijn lot kan ontgaan. Want het gebeurde op zekeren dag, dat de knaap met andere kinderen op straat liep te spelen. Toen stak zich een sneeuw witte hand met gouden ringen aan elken vinger uit de zee, en de witte hand greep den Koningszoon, terwijl hij op het strand speelde en trok hem in de blauwe golven. De Prins werd zoo door de zee gevoerd en hield niet eerder stil, voordat hij aan het hof der Zeekoningin was gekomen. Maar de Zeekoningin heeft haar zaal onder op den bodem van de zee, en die schittert van goud en edelgesteenten van binnen en van buiten.

De Prins bleef nu in den prachtigen burg en vond er vele andere Koningskinderen en onder anderen was er ook eene jonge Prinses,

die Singorra heette; zij was er een volle zeven jaar geweest, en wist vele geheime dingen. Nu vatten de Koningszoon en Singorra eene groote liefde voor elkander op, en zij beloofden elkander trouw te zijn, zoolang zij in de wereld leefden.

Op zekeren dag liet de Zeekoningin den Prins roepen en zeide: „Ik heb wel kunnen merken, dat gij uw zinnen op Singorra, het jonge meisje, gezet hebt. Nu wil ik u drie proeven opleggen. Als gij ze volbrengt, zal ik haar u geven en u veroorloven naar uwe bloedverwanten terug te keeren. Maar, als gij niet volvoert, wat ik u opleg, dan moet gij hier blijven en mij al uw levensdagen dienen. De Prins kon hier nu niet veel op antwoorden. Toen bracht de Zeekoningin hem naar eene groote weide, die dicht met zeegras bewassen was en zeide: „Uw eerste proef zal zijn, dat gij al dit gras maait en daarna ieder sprietje weder op zijn wortel plaatst; zoodat het gedijt en groeit als vroeger. Maar alles moet voor zonsopgang gedaan zijn.” Daarop ging zij heen en de Prins begon te maaien en te maaien, wat hij maar kon; maar het had niet lang geduurd, of hij kon bemerken, dat hij met zijn proef nimmer klaar zou komen. Hij zette zich dus nu maar op de weide neder en weende bitter.

Terwijl hij daar nu zoo zat te weenen, kwam Singorra bij hem en vroeg hem, waarom hij zoo bedroefd was. De Koningszoon antwoordde: „Ach! ik moet wel weenen. De Zeekoningin heeft mij bevolen de geheele weide te maaien en elk sprietje dan weder op zijn wortel te plaatsen. Als ik dat niet voor dezen avond gedaan heb, dan verlies ik u en al mijn genoegens.” De Jonkvrouw hernam: „Ik zal u helpen, indien gij belooft mij altijd trouw te blijven, want ik zal u nimmer verlaten.” De Prins bedankte haar en zeide, dat hij zijne belofte en trouw nimmer

zou breken. Toen nam Singorra de zeis en raakte het gras aan: op hetzelfde oogenblik was de geheele weide gemaaid en al de sprietjes vielen op eens op den grond. En toen raakte zij het gras weder aan, en kijk! daar sprong ieder sprietje weder op zijn wortel en de weide was als vroeger. Daarop ging de Prinses weg, maar de Prins ging naar zijne meesteres en zeide haar, dat hij met de taak, welke zij hem opgelegd had, gereed was.

Den volgenden dag liet de Zeekoningin den Prins op nieuw roepen en zeide: „Nu wil ik u eene tweede proef opleggen. In mijn stal staan honderd paarden, welke in geen 's menschen geheugenis gepoetst zijn. Nu moet gij naar den stal gaan en dien reinigen. Als gij dit voor zonsondergang gedaan hebt, zal ik mijne belofte gestand doen, maar anders zult gij mij al uw levensdagen dienen.” Daarop ging zij weg en liet den Prins staan. Maar toen hij bij den stal kwam, zag hij dadelijk, dat hij zijn arbeid niet ten einde zou brengen. Hij ging daarom zitten met de hand onder zijn hoofd en weende bitter.

Hij had nog niet lang gezeten, of Singorra kwam naar hem toe en vroeg, waarom hij zoo bedroefd was. De Koningszoon antwoordde haar: „Ach! ik moet wel droevig zijn. De Zeekoningin heeft mij bevolen haar stal te reinigen, als ik niet u en al mijn genoegens wil verliezen. Maar nog voor zonsondergang moet de stal schoon zijn.” De Jonkvrouw zeide: „Nu, ik wil u helpen, als gij belooft mij trouw te blijven; want ik zal u nimmer verlaten.” De Prins zeide, dat hij nimmer iemand anders dan haar zou beminnen. Toen ging Singorra naar de staldeur, nam een gouden zweep, welke aan den muur hing, en sloeg het paard, dat het eerst van haar af en in den hoek stond. Toen rukte het zich los en begon met zijne hoeven den grond te krabben, totdat de geheele stal schoon was, en

de andere paarden van blijdschap hinnikten en met hun pooten stampten. Daarop ging de Prinses weg, maar de Prins ging opgeruimd naar zijne meesteres en zeide, dat hij haar bevel volbracht had.

Den derden dag liet de Zeekoningin den Koningszoon weder roepen en zeide: „Ik zal u nu de derde proef opleggen. Als gij die volbrengt, zal ik de belofte, welke ik gedaan heb, volbrengen; maar, als gij niet doet wat ik zeg, dan moet gij hier blijven en mij al uwe levensdagen dienen.” Nu, de Prins vroeg, wat zijne meesteres wenschte. „Wel”, zeide de Zeekoningin, „in mijn zwijnsstal zijn wel duizend varkens, en er is in geen honderd jaar schoon gemaakt geworden. Nu moet gij den zwijnsstal schoonmaken, en dat moet voor zonsondergang geschied zijn.” Nu bracht zij den Koningszoon naar een groot gebouw, waarin meer zwijnen waren, dan iemand kon tellen, en het vuil lag er bergen hoog, zoodat niemand er door kon, behalve door een nauw paadje. Nu ging de Zeekoningin weg met de vaste overtuiging, dat de Prins er zich nimmer zou doorwerken. De Koningszoon geloofde het ook niet; hij ging dus met zijn hand onder zijn hoofd zitten en stortte bittere tranen. Terwijl hij daar nu zoo zat, kwam Singorra bij hem en vroeg hem, waarom hij zoo bedroefd was. De Prins antwoordde: „Ach! ik moet wel bedroefd zijn. De Zeekoningin heeft mij bevolen den geheelen zwijnsstal schoon te maken, en als ik het niet voor zonsondergang gedaan heb, dan verlies ik u en al mijn genoegens.” De Jonkvrouw hernam: „Troost u slechts! ik zal u helpen, als gij belooft mij trouw te blijven, want ik zal u nimmer verlaten.” De Koningszoon zeide, dat hij haar nimmer zou vergeten. Toen ging Singorra voorzichtig langs het paadje, totdat zij aan een oud grauw varken kwam, dat geheel in het vuil verborgen lag. Zij zong: „Varken, varken,

maak het schoon rondom u, dan zijt gij vrij." En nauwelijks had zij de woorden geuit, of het varken sprong op, liep driftig den stal rond, wroette met zijn snuit en woelde met zijn pooten, dat het vuil rondom vloog, en hield niet eerder op, voor dat alles zoo schoon als de vloer van een zaal was. Daarop pakte het zijn biezen en kwam niet weder terug; maar de Prins was blijde en ging naar zijne meesteres om te zeggen, dat hij haar bevel uitgevoerd had.

Toen de Zeekoningin dit hoorde, werd zij uitermate boos, en meende dat zij wel eens kon beproeven, wat of sterker was, haar list of het geluk van den Prins. Zij liet dus verder niets merken; maar des ochtends, toen de zon opkwam, riep zij den knaap en zeide: dat hij naar hare zuster moest rijden wegens de huwelijksaangelegenheden. Zij gaf hem tevens een doos mede, waarin hij de dingen voor de bruiloft moest leggen.

Toen de Prins zich nu op weg wilde begeven, kwam de schoone Singorra naar hem toe, en zeide: „Ik hoor, dat gij naar de zuster van de Zeekoningin moet reizen, en nu zullen wij nimmer weder bijeenkomen, als gij niet doet, wat ik u zeg. Hier hebt gij twee ijzeren messen, twee ijzeren bijlen, twee wollen mutsen en twee koeken. Deze moet gij medenemen en onder weg ten geschenke geven, waar gij het raadzaam oordeelt. En, als gij er gekomen zijt dan moet gij nauwkeurig acht geven, waar gij gaat zitten, want in de zaal van de heks zijn vijf stoelen van ongelijke kleur. Als gij u op den witten stoel zet, dan zinkt gij in den zeebodem en komt nimmer weder boven. Als gij u op den rooden plaatst, dan brandt gij en wordt nimmer weder koud. Neemt gij den blauwen, dan wordt gij doodgeslagen, en wij zien elkander nimmer terug. Zet gij u op den gelen dan krijgt gij de tering en wordt mager en nimmer weder beter. Maar op den zwarten

kunt gij gaan zitten, want dan blijft gij ongedeerd." Zij voegde er bij: „Hier is een zijden kussen, dat moet gij onder de slang leggen, welke over den grond van de zaal kronkelt. Maar bovenal eet niet van de spijs, want dan gaat gij dood, en ik zou u niet wederzien.

Nu, de Koningszoon bedankte zijne beminde zeer voor haar goeden raad, nam afscheid van haar en begaf zich op reis. Toen hij een eind weegs gereisd was, ontmoette hij twee mannen, die bezig waren met snijden en timmeren, en die slechts één mes hadden, hetwelk niet zeer nuttig was, omdat het van hout was. Toen herinnerde de Prins zich wat Singorra hem had gezegd; hij nam dus zijn twee ijzeren messen en gaf ze aan de timmerlieden.

Toen hij weder een eind weegs verder gegaan was, kwam hij bij twee houthakkers; maar hun arbeid ging niet ras voort, want zij hadden slechts één bijl, en die deugde niet veel, want zij was van hout. Toen herinnerde de Prins zich den raad van zijne geliefde en schonk hun zijn ijzeren bijlen. Daarop zette hij zijne reis voort en kwam bij twee mannen, die aan den weg met een handmolen maalden; maar de wind was koud en de mannen hadden geen hoofddeksel. De Prins, die zich Singorra's raad herinnerde gaf hun zijn wollen mutsen. Hij ging nog eenigen tijd voort en kwam toen aan de burgpoort. Toen vlogen er een wolf en een beer op hem aan, de wolf huilde en de beer bromde, en zij wilden hem opslokken. Maar de Prins was niet verlegen, hij nam een koek, brak dien in tweeën en gaf den wolf en den beer ieder een stuk. Die wilde dieren kropen nu ieder in zijn hok en lieten hem den weg vrij, zoodat de Prins nu zonder verdere ontmoetingen in het hof van de toovenaarster trad.

Toen hij nu binnengetreden was, kwam hij in de tegenwoordigheid van de Watervrouw, groette deze vanwege hare zuster

en deed zijne boodschap. Hij werd zeer vriendelijk ontvangen en de vrouw beloofde hem, zooals er verlangd werd, om de huwelijkszaken te zenden. Zij liet een witten stoel gereed zetten en verzocht den Prins van zijne lange reis een weinig te rusten. Maar hij dacht aan Singorra's waarschuwing en antwoordde dat hij niet vermoeid was. Toen liet de Watervrouw den rooden stoel brengen, maar de Prins herhaalde, dat hij liever wilde blijven staan. Daarop deed de Watervrouw den blauwen halen, maar toch wilde de Prins er zich niet op zetten, evenmin als op den gelen. Daar de Watervrouw er echter op aandrong, dat hij zou gaan zitten, liep de Prins naar achteren in de zaal, zette zich op den zwarten stoel en zeide: „Hier zal het mij wel goed doen wat te rusten.” De vrouw kon hieruit bemerken, dat hij op zijn hoede was; maar het was niet zoo zeker of zij wel vriendelijker jegens hem gestemd werd.

De Watervrouw haalde nu een mandje voor den dag en bood den Prins eten en drinken aan, omdat zijn lichaam na zulk eene lange reis wel wat versterking zou noodig hebben. De Prins verontschuldigde zich echter door te zeggen, dat hij geen honger had; maar het hielp niets, hij moest eten of hij wilde of niet. Daarop verliet hem de vrouw, om de huwelijkszaken in orde te brengen, doch zij zeide eerst tot haar slang, die in een hoek van de zaal lag;

Slang mijn,
Bewaak hem!

Zoodra de Prins de slang zag, die over den grond kronkelde, kwam Singorra's waarschuwing hem weder in de gedachten. Hij ging daarop naar de slang, aaide die met zijne hand en legde het

zijden kussen onder haar hoofd. De Prins ging nu naar een hoek, verborg het mandje onder een stoffer en zette zich weder op zijn stoel.

Nauwelijks was dit gedaan, of de Watervrouw kwam terug en vroeg, of hij gegeten had wat zij hem gegeven had. „Ja, zeide de Koningszoon, „ik heb overgenoeg.”

De vrouw riep nu:

„Eetmand mij,
Waar zijt gij?”

Het mandje antwoordde:

„Hier in den stofferhoek,
Hier in den stofferhoek!”

Toen werd de Watervrouw boos, haalde de korf en zeide dat de Prins die moest leegeten, voordat zij terugkwam, of hij wilde of niet. Daarop ging zij weg, maar zeide eerst tot de slang:

„Slang mijn,
Pas op hem.”

Toen de vrouw weg was, wist de Prins geen raad, waar hij de korf zou stoppen. Ten laatste bedacht hij om ze in zijn boezem te verbergen. Nu, het duurde niet lang, of de Heks kwam binnen en vroeg weder, of hij genoeg gegeten had. De Prins antwoordde als vroeger. Toen riep de Watervrouw:

„Eetmand mij,
Waar zijt gij?”

De korf antwoordde:

„Hier in de borst,
Hier in de borst.”

Toen was de vrouw tevreden gesteld en zeide:

„Zijt gij in de borst, dan komt gij wel in de darmen.”

De Koningszoon kreeg daarop een mandje met de huwelijkszaken, nam afscheid van de Watervrouw en sloeg den weg in naar huis. Maar hij was nauwelijks buiten den burg gekomen, of het mandje onder zijne kleederen begon zich te bewegen en veranderde in een ijselijken draak, welke zijne vleugels uitbreidde en hoog in de lucht vloog. Daar schrikte de Prins van en reisde zoo hard hij kon verder. Maar, toen hij bij de burgpoort was, riep de vrouw:

„Beertje mijn,
Scheur hem in duizend stukken!”

Terstond sprong de beer te voorschijn; maar de knaap nam de helft van den tweeden koek en wierp die in den muil van het dier. Toen zeide de beer:

„Hongerig was ik,
Nu niet meer.”

en keerde weder in zijn hol. De Prins ging verder en kwam bij den wolf. Toen riep de Heks:

„Wolfje mijn,
Scheur hem in duizend stukken!”

Terstond ijldde de wolf toe en zette een wijden muil op. Maar de Prins nam de andere helft van den koek en wierp die in zijn bek. De wolf keerde nu terug in zijn hok en zeide:

„Hongerig was ik,
Nu niet meer.”

De Koningszoon vond het echter niet geraden, lang te vertoeven, en begon te loopen, zoo snel hij maar kon, en kwam bij de mannen, die aan den molen draaiden. Toen riep de Watervrouw:

DE KONINGSZOOM EN DE PRINSES.

„Gij beide mannen,
Maal hem in duizend stukken!”

Maar, zoodra de malers zagen, wie het was, wilden zij hem geen leed doen en zeiden: „Wij willen geen goed met kwaad vergelden. Wij stonden in ons bloote hoofd en hij heeft ons wollen mutsen gegeven.” Zij gingen voort met malen, en de knaap liep wat hij loopen kon, en kwam bij de mannen, die timmerden. Toen riep de vrouw:

„Gij, beide timmerlieden,
Snijdt hem in duizenden stukjes!”

Maar, zoodra de timmerlieden zagen, wie het was, wilden zij hem geen leed doen en zeiden: „Wij willen geen goed met kwaad vergelden. Vroeger sneden wij met een houten mes, hij heeft ons ijzeren gegeven.” Zij gingen weder stil aan hun werk en de knaap haastte zich, dat hij weg kwam en naderde de houthakkers. Toen riep de Heks weder:

„Gij, beide houthakkers,
Hakt hem in duizend stukken!”

Maar, toen de houthakkers zagen, wie het was, wilden zij hem geen leed doen en zeiden: „wij willen geen goed met kwaad vergelden. Vroeger hadden wij houten bijlen, hij heeft ons ijzeren gegeven.” De mannen begonnen nu weder te hakken als vroeger, maar de Prins zette zijn weg voort, en hield eerst stil, toen hij bij het hof van de Zeekoningin gekomen was.

Terstond begaf de Prins zich naar zijne meesteres, gaf haar de huwelijkszaken en gaf verslag van zijne zending. Toen de Zeekoningin hem nu zoo geheel in welstand voor zich zag staan, werd zij nog boozer, doch zeide niets. Zoo verliep de tijd tot

aan den avond, dat men naar bed moest gaan. Toen kwam de schoone Singorra bij den Prins en zeide: „De Zeekoningin is nu recht boos, en, wanneer wij ons leven lief hebben, moeten wij trachten hier van daan te komen.” De Prins zeide: „Hoe zal dat geschieden. Wij komen zonder haar toestemming nooit uit het hof van de Zeekoningin.” Maar de Jonkvrouw verzocht hem slechts goeden moed te houden. „Ik zal wel wat bedenken”, zeide zij, als gij mij slechts belooft mij trouw te blijven; want ik zal u nimmer verlaten.” Nu, de Koningszoon verzekerde haar, dat hij nimmer iemand anders dan haar zou beminnen. Toen zeide Singorra: „Ga dan naar den stal en leg het gouden zadel op den zwarten hengst en het zilveren zadel op de zwarte merrie. Met middernacht rijden wij van hier.” De Prins deed, zooals zij gezegd had; hij ging naar den stal en legde het gouden zadel op den zwarten hengst en het zilveren zadel op de zwarte merrie. Maar Singorra ging naar de jonkvrouwenkamer en maakte van eenige in elkander gerolde lappen drie kleine poppen en plaatste deze, de eene bij het bed, de tweede midden op den vloer en de derde bij den drempel. Daarop sneed zij zich in haar pink, liet een bloeddoppel op elk der poppen vallen en zeide: „Gij moet voor mij antwoorden, wanneer ik weg ben.” Toen het nu tegen middernacht liep, slopen de koningskinderen naar den stal, bestegen de paarden en haastten zich weg uit het hof der Zeekoningin. Maar toen het tijd om te ontbijten was en de haan kraaide, werd de Zeekoningin in haar hoog vertrek wakker en riep:

„Singorra mijn,
Slaapt gij nog!”

„Neen, vrouw”, zeide de pop, die bij het bed stond. Na eenigen tijd riep de Zeekoningin weder:

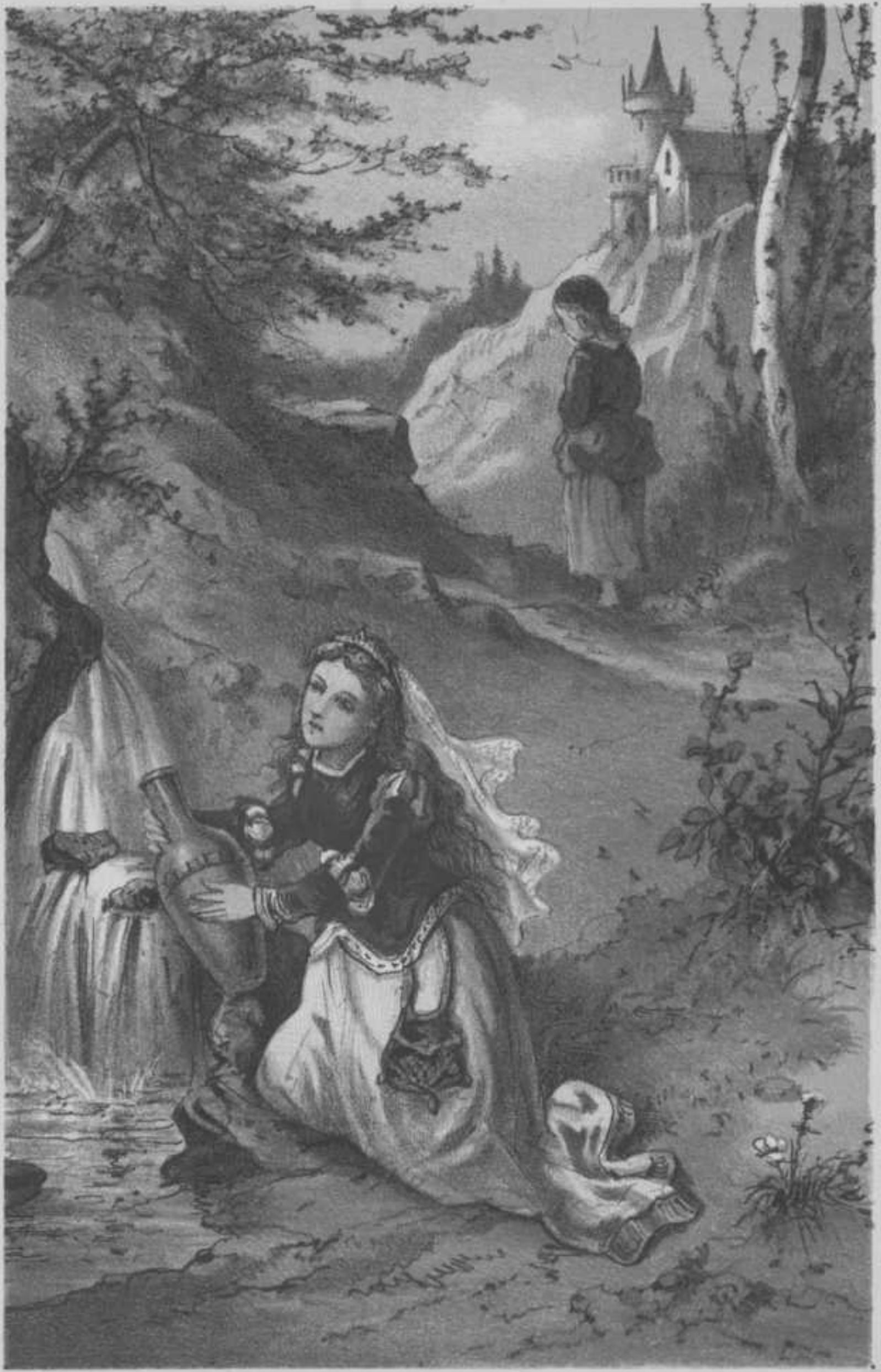
„Singorra mijn,
Wat doet gij nu?”

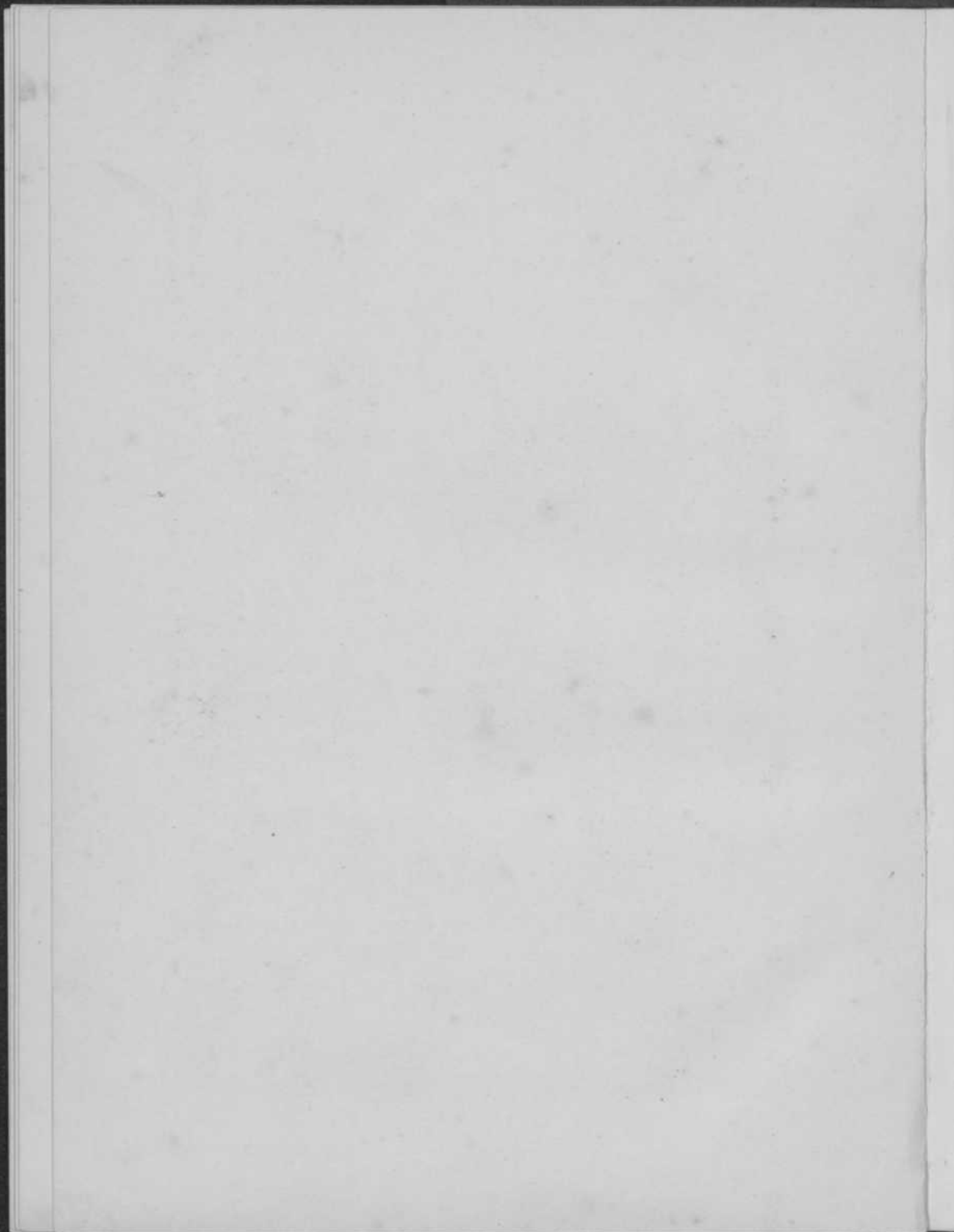
„Ik maak vuur aan, vrouw!” antwoordde de tweede pop, welke midden op den vloer stond. Er verliep weder een oogenblik en de vrouw riep voor den derden keer:

„Singorra mijn,
Brandt het nog!”

„Ja, het brandt nog, vrouw!” antwoordde de derde pop, die bij den drempel stond. Maar toen het dag geworden was, ging de Zeekoningin zelf naar de jonkvrouwenkamer, en men kan licht begrijpen, hoe boos zij was, toen zij de kooi ledig zag, en er niemand vond dan de drie poppen, die op den grond stonden rond te kijken. Daarop liep zij naar den stal om naar haar paarden te zien; doch daar vond zij ook niet veel troost; want de beide zwarte renpaarden waren weg, en zij kon wel denken, dat de beide Koningskinderen er op weg vluchtten.

De Zeekoningin werd nu bovenmate toornig en beloofde zich zelf, dat de beide vluchtelingen het niet voor niets zouden gedaan hebben. Zij riep daarom haar dienstman en zeide: „Haast u, zadel mijn eigen bok, die honderd mijlen in een stap aflegt. „Rijd daarop weg, en vang alles op, groot en klein.” Nu, de man was er dadelijk gereed toe, zadelde den bok, zette zich op diens rug, reed weg zoo snel, als de wind over de golven vliegt. Toen Singorra nu geruisch en leven achter zich hoorde, kon zij wel begrijpen, wat er aan de hand was. Zij wendde zich dus tot den Koningszoon en zeide: „Hoort gij wel, hoe het suist? Nu is het zaak, dat wij oppassen, want de bok der Zeekoningin rijdt ons op een draf na.” Zij veranderde nu zichzelf en den Prins in twee rotjes,

die aan den weg liepen te spelen. Nauwelijks was dit gedaan, of de dienstman van de Zeekoningin kwam in de lucht aanrijden, dat het om hem suisde. Toen hij de beide rotten zag, dacht hij bij zich zelf: „Neen, die heeft mijn meesteres niet gemeend.” Hij reed dus verder en keerde terug zonder iets gevonden te hebben. Bij zijn te huiskomst, stond de Zeekoningin hem op te wachten en zeide: „Nu, hebt gij iets gezien?” „Neen,” zeide de man, ik heb niets gezien dan een paar kleine rotten, die aan den weg liepen te spelen.” Die hadt gij moeten nemen,” zeide de Zeekoningin en was zeer boos. „Keer nu terug, en vang alles, klein en groot!”

De man besteeg terstond den snelvoetigen bok weder en reed weg als de stormwind. En, toen Singorra het achter zich hoorde ruischen en razen, zeide zij aan haar reisgezel: „Hoort gij, hoe het ruischt? Nu moeten wij oppassen; want de bok van de Zeevrouw draaft ons weder achter na.” Zij veranderde nu zichzelf en de Prins in een paar vogeltjes, die heen en weder in de lucht vlogen. En, het was, zooals zij zeide; de man kwam op zijn bok aan en reed hen voorbij als een bliksemstraal. Toen hij nu de twee vogeltjes in de lucht zag, dacht hij bij zichzelf: „Die zal mijn meesteres toch zeker niet gemeend hebben.” Hij reed nu nog verder en keerde eindelijk terug zonder iets gevonden te hebben. Toen hij nu te huis kwam, stond de Zeekoningin hem op te wachten en vroeg: „Nu, hebt gij iets gezien?” „Neen,” antwoordde de man, „niets anders dan twee vogeltjes welke in de lucht fladderden.” „Wel, juist die hadt gij moeten nemen,” zeide de Zeekoningin en werd nog toorniger. „Ga nu nog eens uit en vang alles, groot en klein.”

De man steeg weder op den snelvoetigen bok en reed weg zoo snel als de gedachten. Maar, toen Singorra het achter zich

hoorde ruischen en razen, zeide zij: „Hoort gij, hoe het suist? Nu moeten wij goed oppassen; want de bok der Zeekoningin draaft ons achter na.” Zij veranderde nu zichzelf en haar harte-dief in twee boomen, die aan den weg stonden; maar de boomen hadden geen wortels. Nauwelijks was dit geschied, of daar kwam de man aanrijden als de wind door de lucht. Toen hij nu de beide boomen zag, dacht hij bij zichzelf: „Neen, die kan mijn meesteres niet gemeend hebben.” Hij reed dus verder, en keerde eindelijk onverrichter zake terug. Bij zijn terugkomst stond de Zeekoningin op hem te wachten en vroeg: „Nu, hebt gij wat gezien?” „Neen,” antwoordde de man, „ik heb niets gezien dan twee boomen, welke aan den weg stonden!” „Wel, die hadt gij juist moeten nemen,” zeide de Zeekoningin, „had ik u niet gezegd, dat gij alles, groot en klein zoudt vangen?” De vrouw geraakte nu buiten zichzelf van woede en begaf zich zelf op weg om de vluchtelingen te achterhalen. Maar Singorra had zich den tijd te nutte gemaakt, en, toen de Zeekoningin hen zag, waren zij reeds over de grenzen, zoodat deze verder geen macht op hen had.

De Koningszoon en de schoone Singorra reisden nu verder en kwamen eindelijk buiten de zee niet ver van des Koningshof. Toen nu de Prins het hof zijns vaders terugzag, kreeg hij een sterke begeerte om naar zijn huis te gaan en te zien, hoe het met zijne bloedverwanten ging en of zij nog in het leven waren. Singorra verzette er zich met alle macht tegen, want zij kon wel begrijpen, hoe het zou afloopen; maar de Prins smeekte haar zoo vurig, dat zij eindelijk aan zijne beden moest toegeven. De Koningszoon zou dus naar des Koningshof rijden, en Singorra zou daar blijven wachten, tot hij terugkwam. Bij hun afscheid nemen zeide de Prinses nog: „Eén ding moet gij mij beloven voor al de liefde en trouw,

die ik u betoond heb. Gij moet met niemand aan uws vaders hof spreken, want dan vergeet gij uw woord en de belofte, welke gij mij gegeven hebt. Nu, de Prins beloofde, dat hij voorzeker met niemand zou spreken, als hij maar gaan mocht. En hij ging dan ook, maar de Koningsdochter ging aan den weg zitten en weende.

Toen de Prins nu in zijns vaders hof kwam, heerschte er een groote vreugde onder al zijne bloedverwanten en zij kwamen hem met blijdschap en vreugde tegemoet. Maar de Prins gedroeg zich zeer zonderling, want hij wilde niet spreken en niet antwoorden, maar maakte zich gereed om terstond weder weg te rijden. Toen hij nu de burgpoort zou uitrijden, kwamen de wachthonden op hem aanspringen en blaften verschrikkelijk. Toen vergat hij zijne belofte en riep onnadenkend: weg! weg! En op hetzelfde oogenblik verloor hij alle geheugenis, en hij vergat zijn liefste en al het andere, en wat er gebeurd was, kwam hem slechts als een droom voor. Hij keerde dus naar zijne bloedverwanten terug en werd door hen allen met groote liefde ontvangen. En in het gansche Koninkrijk heerschte de grootste vreugde, omdat de Koning zijn eenigen zoon, die zoo lang was weggeweest, weder gevonden had.

Wij zullen nu eens terugkeeren en zien, hoe het met Singorra ging, die op haar geliefde zat te wachten. Zij wachtte en wachtte, maar van een Koningszoon werd er niets gehoord noch gezien. Zij kon nu wel begrijpen, hoe het afgelopen was; zij werd er zeer bedroefd over en ging aan den weg naar eene kleine bron, waarbij zij zich nederzette om te weenen. Toen nu de morgen aanbrak en de zon opging, kwam er een jong meisje om water te halen. Terwijl zij nu bukte en het beeld van de schoone Singorra in de bron zag, verheugde zij zich zeer en dacht niet anders, dan dat het haar eigen gelaat was, hetwelk zij zag. Zij

klapte dus in haar handen en riep uit: „O, wat ben ik toch mooi geworden! Nu past het mij niet langer bij mijn blinden vader in de kamer te blijven.” Zij liet daarop haar kruik staan en liep weg. Maar Singorra vulde de kruik met water, ging naar den blinden man in de kamer en paste hem zoo goed op, als ware hij haar vader geweest. De oude man geloofde dan ook niet anders, of het was zijne dochter, hoewel het hem vreemd voorkwam, dat zij zoo geheel anders van humeur was.

Ondertusschen verspreidde zich het gerucht door de omstreken, dat de dochter van den blinden man zoo mooi was, dat er geen mooier meisje te vinden was. Dit kwam ook ter oore van de hovelingen, en dezen kregen het in het hoofd om te onderzoeken, of het waar was, dat de jonge deern even trotsch als schoon was. Zij kwamen nu overeen, dat zij de een na den ander haar gunst zouden trachten te verwerven, en dachten, dat zij op het laatst toch de oude waarheid bevestigd zouden zien, dat „de duif rondkijkt, terwijl de boog gespannen wordt.”

Bij het vallen van den avond zou de eerste hoveling zijn geluk beproeven. Hij begaf zich dus naar de hut van den blindeman, begon met het mooie meisje te praten en hielp haar bij haar bezigheden, zooals jongelieden dat dikwijls gewoon zijn. Toen het nu laat was en men zich ter ruste zou leggen, wilde de hoveling niet weggaan, maar verzocht des nachts over te mogen blijven. Nu, Singorra hield zich, alsof zij er niets tegen had. Maar op eens riep zij uit: „O! ik heb vergeten het luik neder te laten, en het zal van nacht zoo koud worden.” Terstond was de hoveling gereed en bood zich aan in haar plaats te gaan. Het meisje bedankte hem en zeide: „Zeg mij, als gij de bout van het luik er in gezet hebt.” „Ik heb ze er ingezet,” antwoordde de hoveling. Toen zong de Prinses:

„Het luik houdt de man, en de man houdt het luik
Tot aan den helderen morgen!”

De hoveling bleef nu vastzitten en kon achter noch vooruit gaan, maar stond vast aan de bout van het luik, hoewel hij zich den geheelen nacht trachtte los te rukken. Bij het aanbreken van den dag kwam hij weder los, en sloop beschaamd naar het Koningshof. Maar niemand zal zich verwonderen, dat hij niet wilde vertellen, hoe beschaamd hij er van afgekomen was.

Den volgenden avond zou de tweede hoveling er heen gaan om zijn geluk te beproeven. Hij begaf zich dus naar de hut van den blindeman, zette zich naast het jonge meisje en gaf haar allerlei mooie woordjes, zooals jongelieden dat wel meer gewoon zijn. Toen het nu zeer laat was geworden en men naar bed moest gaan, wilde de hoveling niet vertrekken, maar verzocht er een nacht te mogen overblijven. Het meisje stemde zijn verlangen toe en toonde zich zeer vriendelijk. Maar eensklaps riep zij uit: „Ach ja! daar heb ik vergeten de bout op de deur te doen en het wordt 's nachts zoo koud.” Terstond was de hoveling gereed en bood zich aan in haar plaats te gaan. Nu, het meisje bedankte en zeide: „Zeg het mij, als gij de bout er op hebt.” „Ik heb ze er op,” riep de hoveling. Toen zong de Prinses:

„De deur houdt de man, de man houdt de deur
Tot het aanbreken van den dag!”

De hoveling zat nu aan de deur vast en kon zich rechts noch links wenden, totdat het dag werd. Toen kwam hij los en sloop beschaamd naar het Koningshof. Hij paste er goed op, dat niemand te weten kwam, welk avontuur hij des nachts gehad had.

Den derden avond zou de laatste hoveling zijn geluk gaan

beproeven. Hij ging daarom naar de hut van den blindeman, zette zich naast het meisje en prees haar schoonheid, zooals vrouwen dikwijls haar schoonheid hooren prijzen. Nu, de Koningsdochter hield zich, alsof zij zulke praatjes gaarne hoorde en was zeer vriendelijk. Toen het nu zeer laat was geworden en men zich ter ruste moest begeven, wilde de hoveling niet weggaan, maar verzocht er 's nachts te mogen overblijven, en Singorra gaf aan zijn wensch toe. Maar op eens riep zij uit: „O ja! nu denk ik er om; ik heb vergeten het kalf op te sluiten, daar had ik om moeten denken.” Nu was de hoveling dadelijk gereed en bood zich aan het in haar plaats te doen. „Ja maar,” zeide Singorra, „het kalf is moeilijk te vangen. Als gij het goed vasthebt, moet gij het mij zeggen.” „Ik heb het al vast,” riep de hoveling en greep het bij den staart. Toen zong de Prinses:

„Het kalf houdt den man, en de man houdt het kalf
En loopt over berg en dal
Tot de dag aanbreekt!”

Nu zag men een zonderlinge hardlooperij; want het kalf liep springende over berg en dal en de hoveling moest het volgen, terwijl hij zijn staart vasthield. Zij liepen zoo den geheelen nacht, totdat de zon opging en toen was de hoveling zoo vermoeid, dat hij nauwelijks kon staan. Hij keerde nu terug naar het Koningshof, doch meende, dat het nu niet tot eer zou strekken, als men wist, hoe zijn tocht afgelopen was. Terwijl dit alles voorviel, overlegde de Koning en de Koningin dat de jonge Prins zou huwen. Zij zonden hem dus naar een ander land en daar verloofde hij zich met een jonge Koningsdochter. Daarop werd alles voor de bruiloft gereed gemaakt en er heerschte vreugde en

blijdschap aan het hof des Konings. Nu gebeurde het eens, dat de Prins met zijne jonge bruid buiten reed en bij de hut kwam, waar Singorra met den blindeman zat. Toen de paarden er voorbij wilden rijden, werden zij eensklaps wild, braken van den disselboom los, sloegen den wagen in stukken en holden weg, zoodat niemand ze kon inhalen. Nu was men in de verlegenheid en beraadslaagde men, hoe dit jonge paar weder naar het Hof zou komen. En de drie hovelingen zagen elkander aan en een van hen zeide: „Ik weet wel, waar wij een goeden disselboom zouden kunnen krijgen. In de hut woont een meisje. Als zij ons de bout wil leenen, die op het dakluik ligt, ben ik zeker, dat wij een goeden disselboom zullen hebben.” De tweede hoveling zeide: „Als het meisje ons de deur van haar hut wil leenen, dan ben ik zeker, dat die zeer geschikt is.” De derde hoveling voegde er bij: „Het moeilijkste zal wel zijn paarden te vinden. Maar als het meisje ons haar kalf wil leenen, ben ik zeker, dat het den geheelen wagen kan trekken, al was die ook nog zoo zwaar.” Dewijl er nu geen andere raad op was, liet de Koningszoon het meisje vragen, of hij de luikbout, de hutdeur en het kalf te leen mocht hebben. Zij stemde er in toe, doch slechts onder de voorwaarde, dat zij op des Prinsen bruiloft mocht komen, hetgeen deze dan ook beloofde. De luikbout werd nu als disselboom aan den wagen vastgemaakt en paste volkomen goed. De deur werd in den wagen gelegd en paste ook juist. Daarop werd het kalf er voorgespannen en nu reden de Prins en zijne jonge bruid vroolijk en opgeruimd naar het Koningshof.

Toen de bruiloftsdag aangebroken was, kleetde Singorra zich in een met zilver belegsel versierd kleet, tooide zich met kostbare zaken en begaf zich naar het Koningshof. Maar haar kleet

schitterde in elken vorm van goud, en zij zelf was zoo schoon, dat allen er over verbaasd stonden en verzekerd waren dat het een Koningsdochter moest wezen. De bruiloftsgasten zetten zich aan tafel, en allen sloegen het vreemde meisje gade, wat zij toch wel doen zou. Nadat zij er eenigen tijd gezeten hadden, haalde Singorra een doosje voor den dag; in dat doosje waren drie vogeltjes en drie korreltjes goud; en zoodra de jonkvrouw het deksel geopend had, sprongen de vogeltjes er uit en vlogen midden op de tafel, tot waar de bruidegom zat. En zij hadden ieder een goudkorreltje in hun bekje, behalve een, dat zijn korreltje vergeten had. Toen zeide de beide andere vogeltjes: „Kijk, nu hebt gij uw goudkorreltje vergeten, gelijk de Koningszoon Singorra vergeten heeft.” Maar op hetzelfde oogenblik ging er den Prins een licht op, en hij herkende zijn geliefde en bedacht hoe hij tegenover haar zijn trouw en belofte verbroken had. Hij sprong nu van tafel op, omarmde de schoone Singorra en riep luide uit: „U alleen ter wereld wil ik hebben, want gij zijt mijn echte verloofde.”

Door dit alles ontstond er een groote beweging in de zaal en allen stonden hoogst verwonderd elkander aan te staren. De bruidegom vatte nu echter het woord op en verhaalde al wat er gebeurd was van den dag zijner komst bij de Zeekoningin, en welke groote liefde Singorra hem betoond had; en het einde van alles was dat de vreemde Prinses met groot gevolg en veel eerbewijzingen weder naar haar land werd gezonden. En de Koningszoon vierde zijn bruiloft met de schoone Singorra vele dagen lang, ja, zij duurde wel zeven dagen, en als zij niet is afgelopen, zitten de gasten nog te eten en te drinken.

De Prinses van Perzië en de Prins van Bagdad.

EENE OOSTERSCHE VERTELLING.

 e vrouw van den Schach van Perzië, Hiassan den Groote en Edele, haar einde voelende naderen, liet hare eenige dochter, die zij lief had als de appels van hare oogen, bij zich komen, omhelsde haar en zeide: „Mijne lieve dochter, Allah ¹⁾ roept mij tot zich, ik moet u gaan verlaten op een ouderdom, dat gij mijne moederlijke lessen, die uw voet voor struikelen kunnen bewaren, nog zoo zeer noodig hebt. Beloof mij, steeds de waarschuwingen en den raad te zullen opvolgen van den getrouwen raadgever, dien ik u in mijne plaats, als het beste deel mijner nalatenschap, zal achterlaten, opdat mijne ziel, gerust omtrent uw lot, van hier moge scheiden.”

Licht der oogen (dus heette de Prinses) smolt in tranen, kuste

¹⁾ Allah heeft bij de Mahomedanen dezelfde hooge beteekenis als bij ons het woord God.

hare moeder en zwoer bij Allah, dat zij hare laatste begeerte getrouw zou nakomen. Zij wenschte echter dien wijzen raadgever te mogen zien en te leeren kennen.

De Vorstin klapte in de handen. Eene zwarte slavin met eene gouden kooi in de hand, waarover een zijden, met parelen gestikt dekkleed gespreid was, trad binnen, knielde en zette de kooi op de voetbank vóór het rustbed van hare gebiedster neder.

De vrouw van den Schach hief de kostbare sprei op, en een fraaie groene papegaai stak haar zijn kop toe, welken zij streelde en zeide: „Lieve Papegaai, ik ga naar een land, waar gij mij niet kunt volgen, en gij krijgt eene andere gebiedster: aan mijne geliefde dochter zult gij toebehooren. Ik heb u een gouden paleis tot woning gegeven, en van mijne tafel heb ik u gespijst. Ik heb u onderwezen, zoodat gij wijzer en geleerder zijt, dan één vogel is in het groot heelal; bewijs mij uwe dankbaarheid door niet alleen de gehoorzame slaaf, maar tevens en bovenal de getrouwe raadgever van uwe nieuwe gebiedster te zijn. Wat ik u geleerd heb, gebruik dit tot haar voordeel!” De schoone vogel boog het hoofd tot teeken van onderdanigheid en sprak:

Gebiedster, wil op mij vertrouwen;
Prinses, het zal u niet berouwen;
Ik zweer u bij der voglen deugd
Te zijn de leidsman uwer jeugd.
Indien ge maar naar mij wilt hooren,
Dan komt u nooit iets kwaads te voren.
De dankbaarheid toch spoort mij aan.
U steeds in 't goede voor te gaan.

De Prinses van Perzië verwonderde zich over het verstand van den vogel. Zij wist wel, dat men een papegaai kon leeren

praten en napraten, maar een papegaai, die dichter was en zoo veel wijsheid aan den dag leide, had zij nog nooit gezien, van zulk een had zij nog nooit gehoord.

Het kwam Licht der oogen ook vreemd voor, dat een vogel wijzer kon zijn dan zij en haar raadgever zou worden; maar haar moeder moest het toch weten. Daarom onderzocht zij, als een gehoorzaam en geloovig kind, de zaak niet verder, en besloot, getrouw aan de door haar afgelegde belofte, den raad en de lessen, die de vogel haar zou geven, steeds te zullen opvolgen, even zoogoed alsof zij die uit den mond van hare lieve, voor haar te vroeg ontslapene moeder ontving.

Licht der oogen had wel vele slavinnen, waarover zij kon gebieden en die op haar wenk vlogen, maar, sedert den dood van hare moeder, bezat zij geene enkele vriendin, met wie zij vertrouwelijk kon spreken en omgaan. Zij hechtte zich derhalve spoedig aan haar gevederden raadgever, voerde geheele gesprekken met en tegen haar vogel, en ontdekte met elken dag nieuwe goede eigenschappen in hem, die hare verwondering opwekten en haar behaagden. De papegaai gaf haar ook verscheidene schoone lessen van deugd en levenswijsheid, die hij van zijne vorige gebiedster geleerd en in het geheugen had geprent.

Eens werd de Prinses van Perzië zeer toornig op eene van hare slavinnen en gaf haar in drift een slag in het aangezicht.

De vogel schudde met den kop en sprak:

„Wie over andren wil regeeren
Moet eerst zich zelf beheerschen leeren.”

Licht der oogen zag in, dat zij verkeerd had gehandeld door aan eene opwelling van toorn toe te geven, en hare slavin om

een klein verzuim, waarvoor zij enkel eene berisping had verdiend, te slaan. Zij zeide tot de slavin, die bevende aan hare voeten lag: „Sta op, uw verzuim is u vergeven. Gij waart strafwaardig, doch dat ik u in mijne drift heb geslagen, is mij leed.”

De papegaai lachte goedkeurend en riep:

„Wie 't onrecht, dat hij deed, herstelt,
Ziet zich bij Allah's kroost gesteld.”

Op een ander tijdstip, dat de Prinses van Perzië in een van diamanten schitterend feestkleed op de ottomane zat, en haar kostbaren dos en haar schoon gelaat met trotsch welgevallen in den spiegel van gepolijst staal, die eene aan hare voeten gezeten slavin haar voorhield, aanschouwde, riep zij in haar gevoel van hoogmoed uit: „Wat Vorst op aarde is in macht en rijkdom aan mijn vader gelijk, en welke Prinses kan mij in schoonheid evenaren!”

Terstond liet de stem van den vogel zich hooren:

„In nedrigen van hart heeft Allah welbehagen.
Hij maakt hen eenmaal groot in 't heerlijk paradijs;
Maar wie zich zelf verhoogt, dien zal zijn macht verlagen:
Daarom verneder u ootmoedig en word wijs.”

Licht der oogen zag naar den vogel op en bloosde; zij schaamde zich haar dwazen trots. „De papegaai,” dacht zij, „is verstandiger, dan ik, hij heeft gelijk. Wat ik bezit: macht, rijkdom en schoonheid, zijn het niet enkel geleende goederen en gaven, die mij weder ontnomen kunnen worden, en die ik zeker eenmaal hier zal moeten achterlaten. Waarop verhoovaardig ik mij dan,

alsof ik dit alles niet door de gunst van Allah, maar van mij zelve had?"

De Prinses van Perzië volgde de waarschuwingen en den raad van den schranderen vogel en nam dagelijks in deugd en edele hoedanigheden toe. Zij was zoo blank van ziel, als schoon van gelaat; niets ontbrak haar om een sieraad van hare kunne te zijn.

Het gerucht van hare schoonheid, van hare volmaaktheden en van haar rijkdom lokte verscheidene naburige Vorsten en Prinsen uit om naar de hand van de Prinses van Perzië te dingen. Onder dezen bevond zich een Tataarsche Vorst, die met een talrijk gevolg aan het Perzische hof kwam, en vanwege zijne macht en zijn rijkdom bij den Schach boven alle andere minnaars in aanmerking kwam. Hij zou naar oostersch gebruik zijn aanzoek onvoorwaardelijk, en zonder met de genegenheid van zijne dochter raad te nemen, hebben toegestaan; maar op haar sterfbed had hij aan zijne vrouw gezworen, Licht der oogen in hare keuze van een echtgenoot niet te zullen dwingen. En die eed was hem heilig. Al wat dus de Tataarsche Vorst kon verwerven was, dat hij verlof bekwam, om bij de Prinses zijn hof te maken, en daarmede was de Vorst ook zeer tevreden; want hij was een schoon en een hoogmoedig man.

De Prinses van Perzië, door haar vader ingelicht, ontving den vorstelijken minnaar met groote minzaamheid. Hij behaagde haar wel; doch alvorens een besluit te nemen, nam zij den raad van haar gevederden raadgever in.

De vogel zeide: „neem uwe schoonste slavin, doe haar een kostbaar kleed aan, en laat zij in uwe plaats den Vorst, als hij weder komt, in deze zaal ontvangen, dan zal ik u zeggen, of hij uwer waardig is en een getrouw echtgenoot zijn zal.

De Prinses van Perzië deed zooals de vogel tot haar gezegd had. Toen de Tataarsche Vorst kwam, werd hij door de schoone slavin ontvangen, en vernam uit haar mond, dat hare meesteres hoofdpijn hebbende, nog niet was opgestaan, en er wel twee à drie uren konden verloopē, eer zij haar toilet had gemaakt; indien hij echter wilde wachten, zou zij trachten hem den tijd op eene aangename wijs te verdrijven.

De Vorst nam hier genoegē mede, en ging naar Turksch gebruik met gekruiste beenen op de ottomane zitten; terwijl de schoone slavin haar tamboerijn kreeg, en een oosterschen dans uitvoerde, waarbij zij al hare bekoorlijkheden ten toon spreidde.

De Prinses liet zich ditmaal te vergeefs wachten, onder voor-geven, dat de hoofdpijn was toegenomen, en toen de Vorst vertrokken was, vroeg zij aan den vogel, of deze over haar minnaar tevreden was..

„Ik zag,” sprak de papegaai, „dat de Vorst uwe slavin gekust en in zijne armen genomen heeft, terwijl hij tot haar zeide: „gij zijt schooner, en ik heb u liever, dan zelfs uwe meesteres.”

„Dan begeer ik hem niet!” riep Licht der oogen verontwaardigd uit.

„En gij doet wel,” zeide de vogel, „want hij zou geen standvastig echtgenoot zijn, en gij zijt jaloersch.”

De Prinses van Perzië werd schaamrood: de papegaai had haar zwak geraden.

Een tweede minnaar deed zich op. Hij was schooner dan de Prins van Tatarije en behaagde Licht der oogen zeer. „Wat zal ik doen?” vroeg zij aan den vogel.

„Sprei al uwe kostbaarheden ten toon,” antwoordde de papegaai, „uw geheelen schat aan parelen en juweelen, en uw portret, in

eene eenvoudige lijst gevat, en zeg tot den Prins: „Het is mijn welbehagen, dat gij daaruit een voorwerp kiest, hetwelk ik u als een bewijs van mijne achting schenken wil.” Dan zal ik u zeggen, of de Prins uwer waardig is.”

De Prinses van Perzië deed zoo als de vogel gezegd had.

„Wat heeft de Prins gekozen?” vroeg de vogel.

„Hij heeft,” zeide Licht der oogen, „een diamant van eene onschatbare waarde gekozen.”

„De Prins is gierig,” sprak de vogel. „Gelijk hij dien diamant hooger heeft geschat dan uwe beeltenis, zoo zal hij ook uwen rijkdom op hooger prijs stellen dan uw persoon.”

„Dan begeer ik hem niet,” zeide de Prinses van Perzië.

De derde minnaar, die zich opdeed, was nog schooner dan de beide vorigen. „Deze,” zeide de Prinses tot den papegaai, „behaagt mij bij uitstek. Zal ik hem tot mijn gemaal nemen?”

„De prins heeft een getrouwen slaaf,” sprak de vogel, „die hem tweemaal het leven heeft gered. Zeg tot uw minnaar, „geef mij uw liefsten slaaf, opdat ik hem doode; daaraan zal ik zien, dat gij mij liefhebt!”

Licht der oogen deed zooals de vogel gezegd had, en zeide tot den Prins: „Gij hebt een slaaf, die u lief is; geef mij dien, opdat ik hem doode; dit zal mij een bewijs van uwe liefde zijn.”

„Eisch iets anders,” zeide de Prins; „dien slaaf ben ik grooten dank verschuldigd: hij heeft mij tweemaal het leven gered.”

„Neen,” sprak de Prinses van Perzië, „als gij mij mijn verzoek weigert, zal ik gelooven, dat een slaaf u liever is, dan ik u ben.”

„Gij zult den slaaf hebben,” zeide de Prins; „handel met hem naar uw welgevallen.”

„De Prins,” sprak Licht der oogen tot den papegaai, „heeft

mijn verzoek toegestaan, en wil zijn liefsten slaaf, die hem tweemaal het leven heett gered, aan zijne liefde te mijwaarts ten offer brengen. Zal ik hem tot mijn gemaal nemen?"

„Uw Prins," sprak de vogel, „heeft een ondankbaar en zelfzuchtig hart. Gelijk hij thans gereed is, zijn getrouwen slaaf aan zijne begeerte tot u op te offeren en aan den dood prijs te geven, zoo zal hij, als zijn belang dit vordert, ook niet aarzelen zijne gade ten offer te brengen."

„Dan begeer ik hem niet," zeide de Prinses van Perzië.

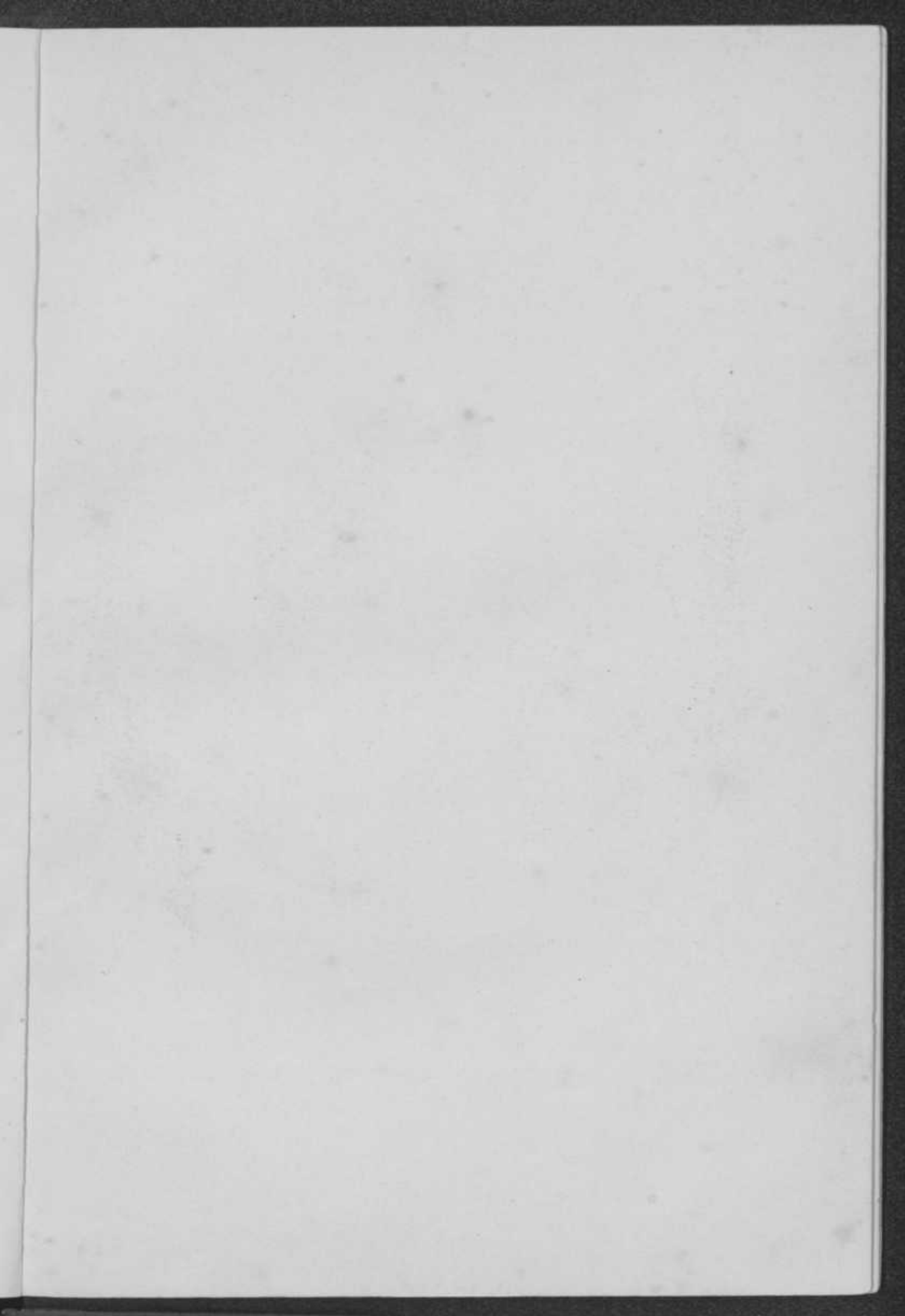
Het verdroot den Schach, dat de Prinses zijne dochter alle minnaars, die hij tot haar zond, afwees. Hij werd oud, en begeerde haar voor zijn dood gehuwd te zien. Hare keus wilde hij, door zijne belofte gebonden, niet dwingen; maar hij stelde een dag vast, waarop Licht der oogen, uit vijftig Vorsten en Prinsen, die naar hare hand dongen, en die hij aan haar zou voorstellen, eene keus zou moeten doen.

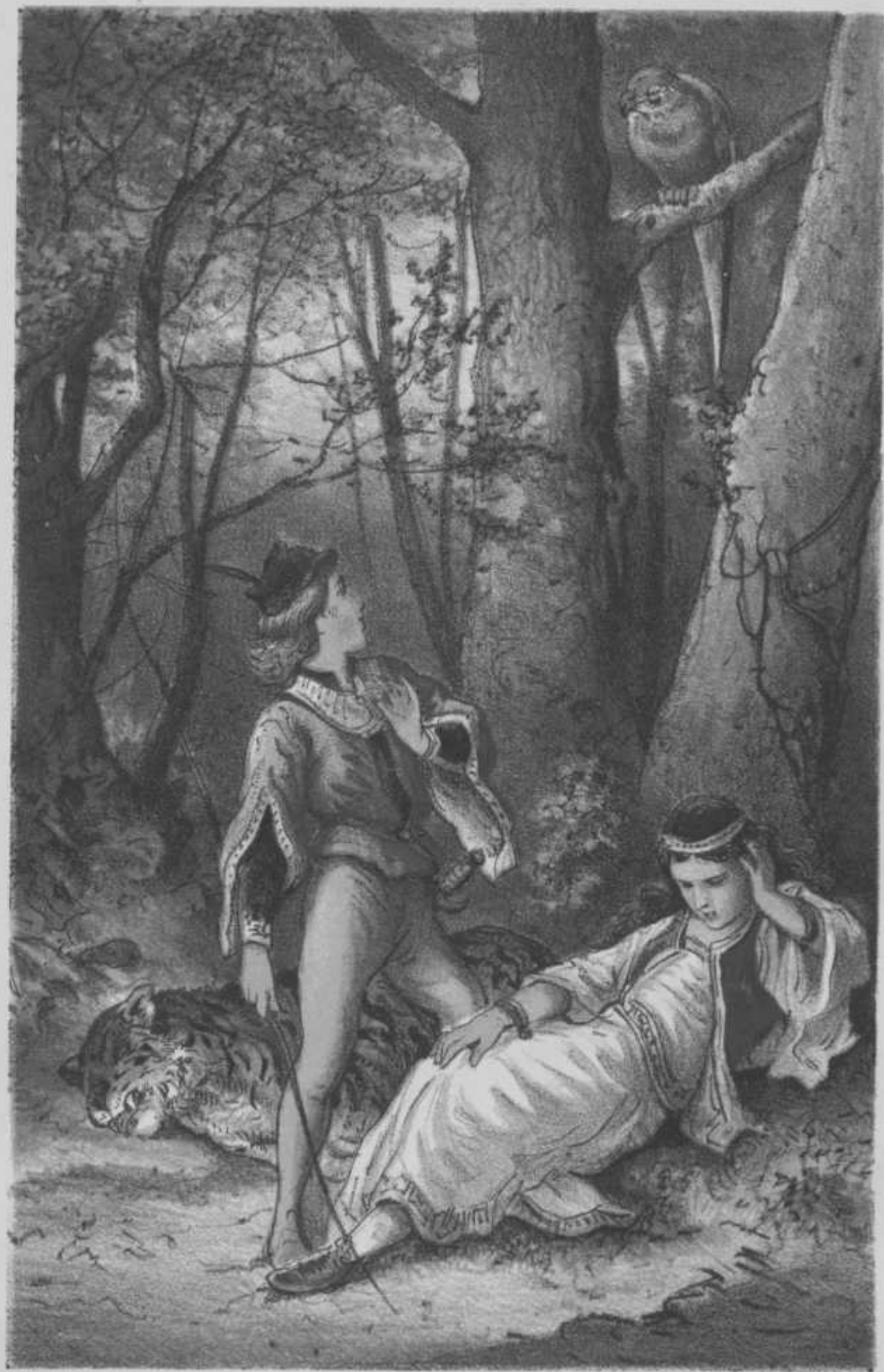
Dit bedwang, hoe vrij ook daarbij hare keus bleef, mishaaide de Prinses van Perzië, en zij schreide.

„Waarom weent gij?" vroeg de papegaai.

„Zou ik niet treurig zijn?" zeide Licht der oogen; „mijne vrijheid wordt aan banden gelegd; heden over dertig dagen zal ik eene keus moeten doen uit vijftig Vorsten en Prinsen, die de Schach, mijn vader, aan mij zal voorstellen, en het is zijn onverbiddelijke wil, dat ik een van hen tot gemaal zal nemen. Geef mij raad, wat ik doen moet, om mij aan dien dwang te onttrekken!" „Open mijne kooi," sprak de papegaai, „en ik zal u raad geven."

De Prinses van Perzië deed het deurtje van de gouden kooi open. De papegaai vloog door het vertrek, en het raam geopend

vindende, naar buiten, waar hij op den tak van een boom ging zitten en schaterend uitriep: „O vrijheid! O zoete vrijheid, hoe waard zijt ge mij!”

Licht der oogen ontstelde; zij liep naar het balkon, en hield de geopende kooi aan den geliefden vluchteling voor. „Lieve vogel,” zeide zij, „keer terug in uwe gouden woning?”

De papegaai lachte en sprak: „Dat gouden paleis strekte mij tot eene gevangenis; gezegend zij de hand, die mij de vrijheid wedergaf.”

„Lieve vogel!” vleide de Prinses, „ik bid u, keer terug; waar zult gij het zoogoed hebben als bij mij. Het beste van mijne tafel zoekt ik uit en gaf het u.”

De vogel antwoordde: „Eigen gewonnen brood, in vrijheid genoten, smaakt beter dan uitgezochte lekkernijen in eene gouden gevangenis. Zie, gij weendet, en beschouwdet het als een bedwang, uwer vrijheid aangedaan, dat gij uit vijftig Vorsten en Prinsen een tot uw man zult moeten kiezen. Ook ik wil vrij zijn, gelijk gij dit wenscht te wezen.”

„Had ik u ooit iets anders dan goeds gedaan?” hernam de Prinses van Perzië, „zoo zoudt gij recht hebben, het gemis van uwe vrijheid te beklagen; nu echter niet.”

„En gij, waarde Prinses,” sprak de papegaai, „hebt gij van den Schach, uw vader, ooit iets anders dan goeds genoten; laat hij u ook nu geene vrije keus? En toch klaagt gij over het bedwang, uwer vrijheid aangedaan.”

De Prinses van Perzië wist hierop niet te antwoorden; zij gevoelde, dat de vogel geen ongelijk had, maar haar raadgever, dien zij lief had, te moeten missen, dacht haar het grootste ongeluk te zijn. Zij hield dus aan met den vogel te lokken en

met zoete woorden te vleien, en daar deze hier geen ooren naar had, strekte zij de hand uit om hem te grijpen.

De papegaai was haar echter te vlug af en vloog naar een anderen boom in het midden van den hof.

De Prinses van Perzië ging nu ook naar den hof, in de hoop, dat de vogel, het vliegen ongewoon zijnde, weldra vermoeid zou worden en zich laten vangen. Hij liet haar ook zeer nabij komen; doch als zij hem wilde grijpen, vloog hij verder, en eindelijk buiten den hof in het vrije veld.

Licht der oogen, de tuindeur geopend vindende, vervolgde den vluchteling ook daar. De vogel, als ware hij vermoeid, ging telkens zitten; doch als zij meende hem te zullen vatten, vloog hij eenige passen verder.

Die soort van jacht had reeds eenige uren geduurd; de avond begon te vallen, en zij bevonden zich in een groot bosch, in de nabijheid van eene grot, waarheen de papegaai zijne vlucht nam.

Nu werd de hoop der Prinses weder verlevendigd: „Ik ben vermoeid, dacht zij, de vogel zal dit ook zijn, en in de grot een nachtverblijf zoeken. Ik zal mij stil houden, hem nasluipen, en als hij slaapt, zal ik hem vatten.”

De Prinses van Perzië was nauwelijks binnengeslopen, toen zij achter zich zware voetstappen hoorde. Zij schrikte hevig, want terstond kwam de gedachte bij haar op, dat dit hol wel een verblijf van roovers kon zijn.

Zij verborg zich in een donkeren hoek achter een groot rotsblok.

Nauwelijks bevond Licht der oogen zich in deze schuilplaats, toen twee in roode mantels gehulde mannen binnentraden, die weldra door andere met brandende fakkels werden gevolgd; binnen een half uur tijds was dit gezelschap tot dertig personen

aangegroeid. De Prinses van Perzië kon in hare schuilplaats alles zien en hooren; doch wie beschrijft haar schrik, toen zij in een dier personen den Grootvizier herkende, die de saamvergaderden aldus aansprak: „Edele Perzianen! Gij zijt bekend met de reden van onze samenkomst. De Schach wordt oud, hij heeft geen zoon, die hem op den troon kan opvolgen. Nu wil hij zijne dochter, de Prinses van Perzië, aan een uitheemschen Vorst of Prins uithuwelijken, en zoo loopen wij gevaar, een vreemdeling, onbekend met onze taal, zeden en gebruiken, tot beheerscher te krijgen. Heden over dertig dagen moet de Prinses van Perzië eene keus doen uit vijftig Vorsten en Prinsen, die haar zullen worden voorgesteld. Ook ik zal naar hare hand dingen; doch de mogelijkheid bestaat, dat hare keus op een ander valt, en het Perzische rijk zou onder een vreemden szepter komen. Daarom, kiest de Prinses een ander dan mij, zoo acht ik het in 't belang van ons allen noodig, dat de Schach als het offer van zijne dwaasheid valle.”

„Hij valle! de Schach sterve door een dolkstoot!” riepen de samengezworenen. „En gij, Giofar, zult de Prinses tot vrouw nemen, en den opengevallen troon bestijgen.”

Allen verbonden zich nu met een plechtigen eed tot het volvoeren van dezen vorstenmoord, en men lootte, wie van hen den Schach den eersten dolksteek zou toebrengen. Dit lot viel ten deel aan den opperste van de lijfwacht.

Gij kunt denken, hoe de Prinses van Perzië, die van deze gruwelijke samenzwering tegen het leven van haar vader ooren ooggetuige was, daarbij te moede werd. Zij durfde zich niet verroeren, ja nauwelijks ademhalen; want ontdekte men haar, dan zouden de booswichten zeker niet aarzelen, haar aan hunne

veiligheid op te offeren, en ook haar vader zou verloren zijn. Het angstzweet brak haar uit, en eerst lang nadat de samenzweerders vertrokken waren, had zij den moed uit haar schuilhoek te komen. Slaap kwam er dien nacht niet in hare oogen.

Toen de dag aanbrak, werd de Prinses van Perzië uit hare angstige overdenkingen opgewekt door den morgengroet van den papegaai, die haar echter te gelijk voorbij en naar buiten vloog.

Licht der oogen volgde den vogel, en kon zij hem al niet opvangen, zoo wilde zij toch zijn raad inwinnen, wat haar in dit dreigend gevaar te doen stond.

De papegaai vloog intusschen al verder en verder, zonder dat hij haar eens scheen aan te hooren; en vloog eindelijk in den top van een hoogen cederboom.

De Prinses van Perzië gevoelde, dat hare krachten haar begaven; zij ging onder den cederboom zitten, en viel weldra, van vermoeidheid overmand, in een vasten slaap. Eensklaps liet zich een vreeselijk gebrul hooren: een groote koningstijger sprong uit het kreupelhout te voorschijn, vestigde zijne bloedkleurige oogen op de slapende Prinses, likte zich den baard, in de verblijdende verwachting, een zoo lekker brokje voor zijn ontbijt te zullen oppeuzelen, ging als eene kat, die op de loer ligt om het muisje te bespringen, op zijn buik liggen, en wilde juist den sprong doen, toen hij, door een pijl in het hart getroffen, dood nederviel.

De jager, wiens krachtige arm den boog had gespannen, welke dien pijl had voortgedreven, trad nu uit het kreupelhout te voorschijn. Het was een schoon jonkman, en zijn prachtig jachtkostuum, getuigde van zijn hoogen stand. Hij scheen verheugd, het roofdier geveld te hebben, en zijn jachtmes trekkende, liep

hij naar den tijger toe, om hem verder af te maken; maar het dier was dood.

Nu echter viel het oog van den jager op de onder den cederboom, in de nabijheid van het gevelde roofdier slapende Prinses. Eerst schrikte hij, denkende dat het roofdier haar gedood had, maar nader komende, ging die schrik in bewondering over. Hij boog zich voor de slapende schoone, wier albasten hand hij in de zijne vatte, en kon zijne oogen niet van haar afwenden.

„Dappere Prins, dappere Prins!” klonk eene stem boven uit den boom.

De jager zag verwonderd op, en die verwondering verminderde niet, toen hij den papegaai ontdekte, die hem aldus toesprak: „Dappere Prins, — want uw gewaad doet mij uw stand kennen, — de schoone slaapster, die uw oog schijnt te boeien, is de Prinses van Perzië. De Schach haar vader wil, dat zij over dertig dagen met een uit vijftig Vorsten en Prinsen, die hij haar zal voorstellen, huwen moet. Het geluk voert u echter herwaarts; de Prinses is in uwe macht; breng haar naar uw hof, dwing haar uwe vrouw te worden, en de troon van Perzië kan u niet ontgaan; want de Schach is een oud man en heeft geene zonen.”

„Schrandere, doch verraderlijke vogel,” antwoordde de jager, „indien gij wist wie ik ben, zoudt gij mij zulk een boozen raad niet geven.”

„En wie zijt gij dan?” vroeg de papegaai.

„Ik ben Aldoran, de Prins van Bagdad, en het zij verre van mij, dat ik zulk eene snoode daad bestaan zou. Ik zal de Prinses aan het hof van haar vader terugbrengen. Als zij mij hare liefde waardig keurt, zal ik de gelukkigste der mannen zijn;

maar aan geweld of dwang wil ik dit mijn geluk niet te danken hebben."

Aldoran stiet de Prinses zacht aan en wekte haar.

De Prinses van Perzië, uit haar slaap ontwakende, was niet weinig verwonderd, een schoon jonkman aan hare zijde te zien; doch zijne eerbiedige houding en open blik stelden haar terstond gerust. Op zijne vraag verhaalde zij hem, hoe zij op die plaats was gekomen en daar in slaap was gevallen.

"Die vogel," zeide de Prins van Bagdad, "is niet waardig, dat gij, schoone Prinses! er u zoo vele moeite om gegeven en gevaren getrotseerd hebt."

"O!" sprak Licht der oogen, "het is een buitengewone en zeer schrandere vogel, gelijk er onder de zon geen tweede leeft."

"Schrandere moge hij zijn," hernam de Prins van Bagdad, "maar het is een booze verraderlijke vogel." En nu verhaalde hij haar, wat boozen raad die papegaai hem had gegeven.

De Prinses van Perzië begreep dadelijk, dat de vogel den Prins van Bagdad, gelijk hij dit hare drie vorige minnaars deed, enkel op de proef had gesteld, en zij was verblijd, dat hij de proef had doorgestaan, want de Prins van Bagdad behaagde haar nog meer dan een der andere drie Prinsen.

Plotseling echter verbleekte de Prinses en gaf een luiden gil, terwijl zij op den tijger wees. „Laat, schoone Prinses", sprak de Prins van Bagdad, „uwe vrees varen: een doode tijger doet geen kwaad." Licht der oogen ontdekte nu den pijl, die in het hart van den tijger stak; zij begreep den samenhang van de zaak, en zeide met een dankbaren blik tot den Prins: „Gij hebt mij het leven gered."

Aldoran was te oprecht, zich eene verdienste te maken van

iets, waarvan hem de roem niet toekwam en zeide: „Ik had den tijger gedood, en vond u slapende onder dezen cederboom.” Maar Licht der oogen geloofde hem hierin niet.

De Prins van Bagdad bracht haar naar het hof van haar vader terug, en onderweg deelde zij hem mede, wat zij in de grot gehoord en gezien had, en zij vroeg zijn raad.

„Indien gij, schoone Prinses,” sprak Aldoran, „vertrouwen in mij stelt, zoo zal ik uw vader redden en de samenzweerders zullen gestraft worden. Veroorlooft gij mij, onder de vijftig Vorsten en Prinsen te mogen optreden, die de eer zullen genieten, naar uwe hand te dingen?”

„Ik sta het u toe,” zeide de Prinses.

De Schach was zeer ongerust geweest over zijne dochter, en ten hoogste verblijd, toen hij haar weder zag. Ook aan den Prins van Bagdad betuigde hij zijn dank. Maar van de door Licht der oogen in de grot gedane ontdekking zeide zij hem niets.

De vogel was tot groote vreugde van de Prinses van Perzië van zelve in zijne gouden gevangenis teruggekeerd. „Zal ik den Prins van Bagdad tot mijn man nemen?” vroeg zij daags vóór den grooten dag der beslissing.

„Neem” zeide de vogel, „dien gij het liefste hebt; met dien zult gij het gelukkigst zijn.”

Den volgenden dag was de Schach op zijn troon gezeten, en de zaal met Vorsten en Edelen opgevuld, die naar de hand van de Prinses van Perzië mededingen, of ten minste getuigen zijn wilden van de keuze, die zij doen zoude.

Onder trompet- en bazuingeschal werd de Prinses van Perzië, toen zij, gevolgd door hare slavinnen, allen op het prachtigst gekleed, in de zaal verscheen, ontvangen.

De Schach deed haar op den troon aan zijne zijde plaats nemen, en de vijftig minnaars kwamen haar de een na den anderen hunne hulde bewijzen; wien zij den gouden schepter, dien zij in de hand hield, toereikte, zou haar gemaal worden.

Reeds negen en veertig Vorsten en Prinsen hadden haar hun eerbied bewezen; allen werden minzaam door de Prinses gegroet, maar aan geenen viel het geluk te beurt, dat zij hem den schepter toereikte. De Schach rimpelde het gelaat, maar zeide nog niets, toen eindelijk, als de laatste, ook de Prins van Bagdad den troon naderde en aan Licht der oogen zijne hulde bracht.

De gouden schepter daalde neder, raakte zijn hoofd aan, en ter zelfder stond liet het trompet, en bazuingeschal zich op nieuw hooren; de Prinses van Perzië had hare keus gedaan.

Op dat tijdstip naderde de Hoofdman van de lijfwacht den troon, en wierp zich eerbiedig voor den Schach op den vloer, doch op hetzelfde oogenblik stortte hij in zijn bloed wentelende neder: de dolk van Aldoran had hem geveld.

„Wat beduidt dat!” riep de Grootvizier, ijlings tot verdediging van zijn Vorst toeschietende.

„Ik gaf hem het verradersloon, ontvang ook het uwe!” sprak de Prins van Perzië, en stak den Vizier neder.

Hiermede was de moed der eedgenooten gebroken; geen verroerde zich meer; maar hun bleek gelaat wees de schuldigen aan.

De Schach, van het tegen hem gesmeed verraad onbewust, meende dat de Prins van Bagdad krankzinnig was geworden en wilde last geven, hem te grijpen en vast te houden.

„Laat af, mijn vader,” zeide de Prinses van Perzië. „De Prins is niet krankzinnig; hij heeft u het leven gered.” En in weinige woorden helderde zij hem de zaak op.

De Schach van Perzië ombelsde zijn aanstaanden schoonzoon en zeide, dat hij door deze daad alleen waardig was, zijne dochter tot vrouw te hebben en hem eenmaal op den troon van Perzië op te volgen; ja, van nu af de heerschappij met hem te deelen.

De Prinses van Perzië had eene goede keus gedaan; de Prins van Bagdad had zijne vrouw lief als de appel zijner oogen, al de dagen haars levens. En onder zijne regering genoot het Perzische rijk een staat van ongekenen bloei.

Deze Oostersche vertelling leert ons de waarheid van de spreuk: goede raad is goud waard. Had de Prinses van Perzië den raad van haar verstandigen vogel niet ingewonnen en opgevolgd, zij zou ongelukkig zijn geworden, terwijl zij nu met haar Prins zeer gelukkig was. Laat dan, kinderen, uwe ouders of andere uwer betrekkingen voor u de vogel of de vogels zijn, met wie gij in alle gewichtige omstandigheden van uw jeugdig leven raad neemt. Volgt dien raad op, en ook gij, weest er zeker van, zult er u goed bij bevinden.

De Houthakker en het verlaten Roovershol.

ij een groot bosch op de grenzen van Hongarije woonde, het is lang geleden, een arme houthakker. Het kostte hem veel moeite en zwaren arbeid om met zijne vrouw en vier kinderen, twee jongens en twee meisjes, aan den kost te komen. Zoodra de dag aanbak, ging hij naar het bosch om de boomen te vellen, die hem door den houtvester waren aangewezen, en meestal begon reeds de avond te vallen, als hij t'huis kwam. Zoo moest de arme houthakker, voor een sober daggeld, van vroeg tot laat, hard werken, terwijl zijne vrouw en kinderen het stukje land, dat bij hunne hut lag, bebouwden, waartoe de man zelf den tijd niet had.

Bij dit werkzaam leven waren echter man, vrouw en kinderen vroolijk en gezond; want de arbeid, gepaard met eene matige levenswijze, is de beste medicijnmeester. Men heeft dan zeldzaam een dokter of drankjes noodig; men wordt niet ziek.

Meestal kon men den houthakker, als hij des morgens naar zijn werk of des avonds naar huis ging, een vroolijk liedje

hooren zingen. „Daar komt vader!” riepen dan de kinderen, en liepen hem vroolijk jubelend te gemoet. Zoo werd hij als in triomf door het kleine goedje ingehaald en naar de hut begeleid, terwijl de een vaders bijl, de andere zijne zaag, de derde een touw droeg, en het jongste meisje, vaders kleine lieveling, aan zijne hand ging.

De vrouw van den houthakker schepte intusschen het eten op, dat meestal enkel uit een schotel meelpap of moes bestond, doch hem desniettemin voortreffelijk smaakte. De honger is de beste kruiderij van de spijs; hij maakt, zegt het boeren-spreekwoord, rauwe boonen zoet; en wat den rijken dikwijls ontbreekt, was het benijdenswaardig deel van den armen houthakker: hij had eene goede maag, die den zwaarsten kost kon verduren, en een honger voor twee menschen, of, volgens een ander spreekwoord, een honger als een paard.

Zoo ging het ook met de vrouw en de kinderen van den armen houthakker: het eten smaakte hun altoos goed, een stuk droog roggebrood ging er in als koek, en zij sliepen op hun leger van boommos zoo wel en zoo gerust, als sommige rijke kindertjes in een zacht veeren bedje of op eene springveeren matras. Bij allen arbeid en armoede was dus de houthakker en zijn gezin zeer gelukkig; want vader, moeder en kindertjes, allen waren tevreden met hun deel, en tevredenheid, kinderen, is een erfdeel van den Heere en de beste schat.

Eens nu, dat de houthakker, als gewoonlijk, in het bosch, aan het werk was, werd zijne aandacht getrokken door eene groote levendigheid in het anders stille woud. Hoorngetoet, hondengeblaf, paardengetrappel, nu en dan afgebroken door of vermengd met een luid geroep van verschillende stemmen, deed den houthakker

aldra begrijpen, dat er eene groote jachtpartij in het bosch moest plaats hebben.

Hij had zich niet bedrogen; kort daarna kwam een groot en schoon hert met hooggetakte horens voorbij ijlen, achtervolgd door een groot getal blaffende honden, en op hunne jachthorens blazende jagers, die allen op schoone en vlugge paarden waren gezeten en waarvan de een nog prachtiger was gekleed dan de ander.

Het goud en de juweelen, waarmede de bandeliers en de wapenen der Edelen rijkelijk versierd waren, en het zilver of verguld op de livrei der bedienden, schitterde den armen houthakker als iets begeerlijks in de oogen. Voor de eerste maal in zijn leven kwam de ontevredene gedachte in zijn hart op: wat zijn die menschen toch bevoorrecht en gelukkig, boven zulke arme lieden, als ik en mijns gelijken; en waarmede toch hebben zij het verdiend, dat de Heer hen zooveel rijker heeft gezegend, dan mij arme man, die voor een sober stukje brood, dag aan dag zoo hard en zoo zuur moet werken.

Het schitterende jachtgezelschap was weldra uit het oog verdwenen, maar daarmede keerde de tevredenheid in het hart van den houthakker niet terug. — De arbeid viel hem ditmaal zwaar, en des avonds naar huis gaande, vergat hij zijn gewoon avondlied te zingen.

De kinderen, vaders lied niet hoorende, dachten, dat hij, zooals meer gebeurde, later moest werken, en kwamen hem niet te gemoet; ook de vrouw schepte het eten niet op, en men was hem blijkbaar nog niet wachtende, toen de houthakker met een onvergenoegd gelaat de hut binnentrad; bijl en zaag in een hoek wierp, en grommende aan tafel ging zitten.

„Wij hadden u niet gehoord, man,” sprak de vrouw; terwijl zij hem het eten voorzette; „scheelt u iets? zijt gij ziek?”

„Neen,” sprak de houthakker wrevelig, „ik ben gezond; maar neem dat eten weg, en geef het den kinderen; ik heb heden geen honger.”

De vrouw van den houthakker ontstelde. Zoo had zij haar man nog nooit gezien, en ook de kinderen zagen hun vader angstig aan; hij had hun nog geen vriendelijk woord toegesproken, en stiet zijne kleine lieveling, in plaats van haar op de handen te nemen en te kussen, van zich af. — „Mijn hemel!” riep de vrouw, „gij zijt wel ziek, man.”

„Ik zeg u van neen,” viel de houthakker norsch uit; „maar ik zeg, dat wij hier een recht hondenleven moeten lijden, in vergelijking van anderen, die niet beter zijn dan wij, en het vette der aarde genieten, zonder dat zij zich met werken behoeven af te sloven.”

„Ach man!” zuchtte de vrouw, en vouwde de handen samen; „bezondig u zoo niet, door tegen den Heer te morren; Hij weet het best wat goed voor u is; indien Hij ons rijkdom had gegeven, zouden wij misschien minder gelukkig zijn dan thans.”

„Een schoon geluk! voor een schotel moes en een stukje zwart brood zoo hard te moeten werken,” hernam de houthakker, en sloeg met de vuist op de tafel. „Ik zeg, dat zulk eene verdeling onrechtvaardig is.”

„Hou op man!” bad zijne vrouw, „de Heer zal ons anders nog met rijkdom straffen, en wie weet hoe ongelukkig wij dan zijn zouden!”

„Ik wenschte, dat ik zoo gestraft werd,” zeide de houthakker wrevelig, en ging zonder te eten naar zijn bed.

Dien nacht zocht hij echter te vergeefs den slaap, die zich anders nimmer wachten liet. Hij lag onrustig te woelen, en vielen zijne oogen even dicht, dan droomde hij van jagers, honden, mooie kleederen en allerlei fraaiigheden; doch ontwakende lag hij op een hoop mos in zijne hut en verwenschte zijne armoede.

De slapelooze nacht had hem afgemat, hij zag er des morgens bleek uit; zijn brood smaakte hem niet, en grommende en brommende nam hij zijne bijl op en ging naar het bosch.

Hij moest dien dag een zwaren, driehonderdjarigen eikeboom omhouwen, en hieuw er, meer met wrevel dan met lust, dapper op los. Bij iederen bijlslag loosde de houthakker een zucht, en gaf de boom een hollen klank van zich. De bast was nog groen en hard, maar daardoor heen hakkende, vond de bijl geen weerstand meer.

„De boom is hol en zijn hout deugt niet meer,” zeide de houthakker, toen hij een gat in den boom had gehakt, groot genoeg om er den arm te kunnen doorsteken, gelijk hij deed. Hoe diep hij echter zijn arm naar binnen stak, hout kon hij niet voelen, maar ten laatste kreeg hij een dik touw in zijne handen.

Een touw midden in een boom: dit was iets zoo vreemd, dat het de nieuwsgierigheid van den houthakker opwekte. Hij maakte het gat grooter en stak er zijn hoofd door; nu zag hij, dat in den boom op zekere hoogte eene groote opening was, waaraan eene touwladder hing.

„Wat zal dit zijn,” dacht de houthakker. De nieuwsgierigheid dreef hem tot een verder onderzoek aan. Hij maakte het gat zoo groot, dat hij er gemakkelijk kon doorkruipen, en na zich

van de sterkte der touwladder overtuigd te hebben, ging hij daarop staan en klom in de diepte af.

Eindelijk voelde hij grond en bevond hij zich, zoover het van boven invallende licht hem toeliet te zien, in een ruim gewelf; hij zag iets op den grond blinken, dat hij bij zich stak, en klom weder naar boven, want dieper in het hol heerschte een donkere nacht.

De houthakker bezag nu wat hij had opgeraapt; het was eene zware vrouwen-halsketen, die hem tegenblonk en als goud in de oogen schitterde.

Dit bracht hem op de gedachte, dat in dien boom wel een groote schat kon zijn verborgen. Hij besloot dus zich den volgenden dag van een licht te voorzien en het onderzoek verder voort te zetten, dat hem in het donker niet mogelijk was. Hij verborg de keten zorgvuldig in zijne kleederen en zeide, te huis komende, niets van zijne vondst.

Den volgenden dag voorzag de houthakker zich van eene lamp, van eenige zwavelstokken, en van eene tonderdoos. Hij klom de ladder weder af, sloeg toen vuur en stak zijne lamp aan, en zoo stapte hij, het licht in de eene en zijne bijl in de andere hand houdende, moedig het hol in.

De houthakker had nog geene tien passen gedaan, toen hij een sissend geluid hoorde, en eene koude lucht hem in het aangezicht woei en zijne lamp bijna uitblies. Een paar vurige oogen staarden hem aan.

Wat hij zag en hem sidderen deed, was eene groote slang, die het hol tot haar verblijf had gekozen, en nu, in hare rust gestoord wordende, op den staart staande en van woede blazende, zich tot den aanval gereed maakte.

Den houthakker brak het angstzweet uit, maar gelukkig verloor hij zijne tegenwoordigheid van geest niet; hij zwaaide zijne bijl, deed door een wel gericht slag de slang nedertuimelen, en hieuw vervolgens het monster den kop af.

Zich van dezen gevaarlijken vijand ontslagen hebbende, zette de houthakker zijn onderzoek voort; in het hol vond hij niets meer, dat zijne begeerte kon opwekken; maar eene deur ontdekkende, die met zware sloten voorzien was, begreep hij, dat hier de schat, waarop hij had gehoopt, wel kon verborgen zijn.

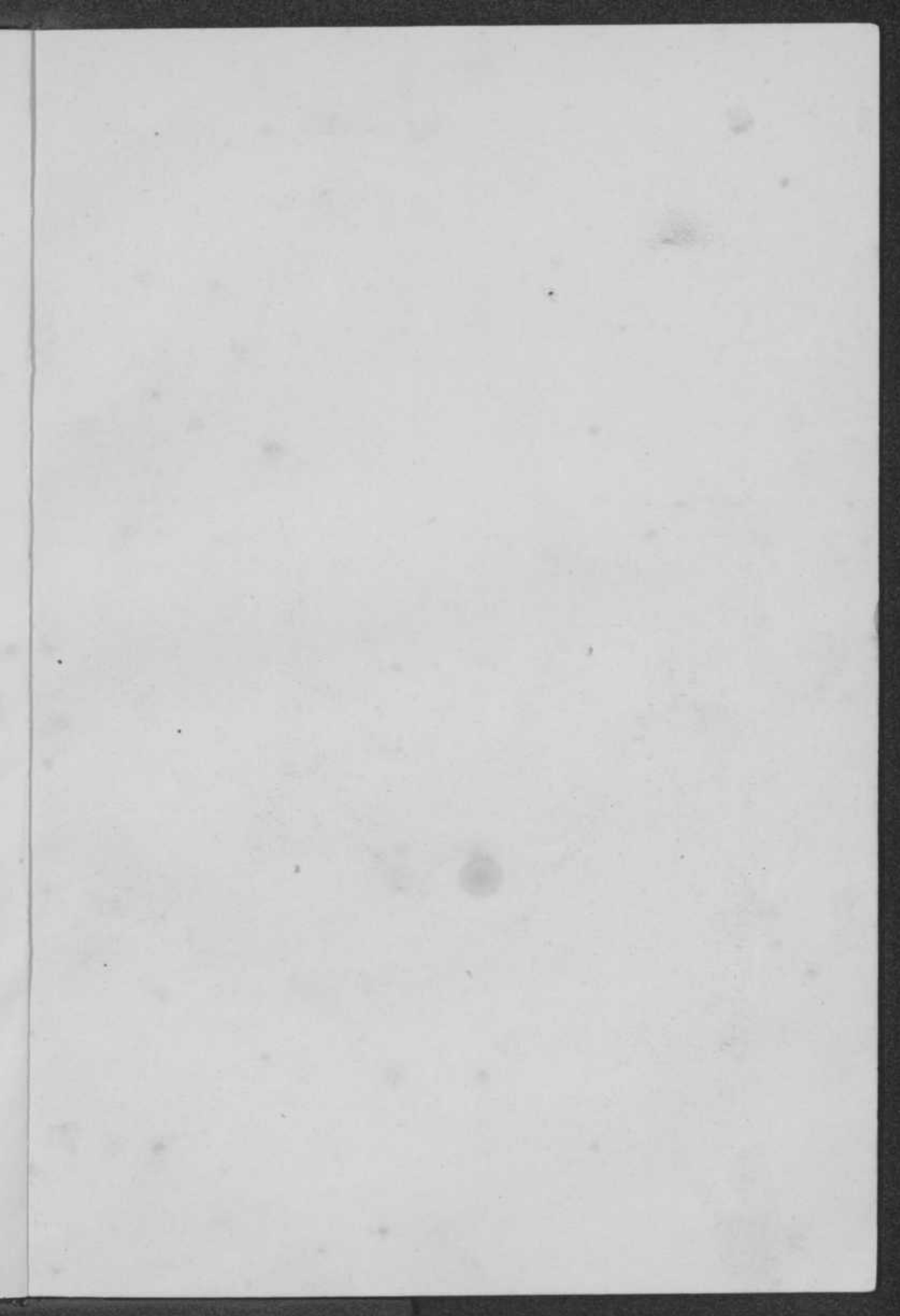
Eerst na zwaren arbeid slaagde de houthakker, de sterke sloten te verbreken, en de zware deur openende, kwam hij in een vierkant in de rots uitgehouwen vertrek.

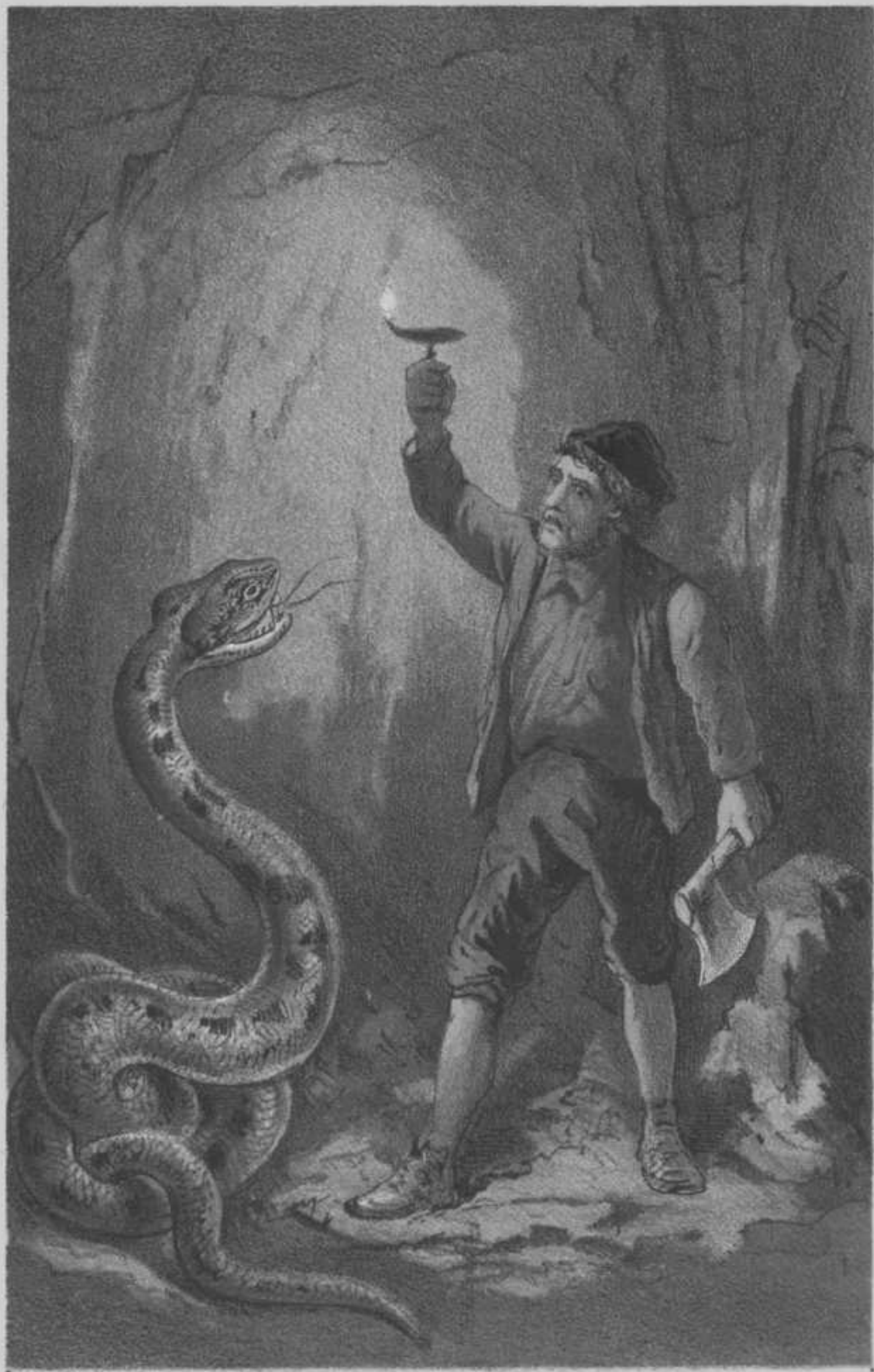
De houthakker gaf een luiden vreugdekreet, want wat hij hier zag kon zijn wensch naar rijkdom op eenmaal bevredigen. — Groote kisten, gevuld met goud, zilver, edelgesteenten en de kostbaarste stoffen, stonden langs de wanden geschaard, en bevatte te zamen een schat, zooals misschien de rijkste monarch dien niet bezat.

Toch, was het nieuwsgierigheid of hebzucht? ook een valluik, dat zich te midden van die schatkamer bevond, trok de aandacht van onzen houthakker; hij verbrijzelde het slot met zijne bijl, en lichtte met inspanning van alle krachten het zware luik op.

Eene doodenlucht kwam hem nu tegen; haastig liet de houthakker het luik weder dichtvallen; hij had er slechts een enkelen blik in geworpen: het was opgevuld met doodsbeenderen.

Nu wist de houthakker waar hij zich bevond: in een, waarschijnlijk reeds sedert jaren, verlaten roovershol. Denkelijk waren deze booswichten, na een aantal moorden en diefstallen te hebben gepleegd, allen op den een of anderen rooftocht om het leven

gekomen, dewijl zij hun geroofden schat daar ongebruikt hadden gelaten.

De houthakker vulde zijn broodzakje en al zijne zakken met goudstukken, krom naar boven en maakte het gat in den boom zoo goed mogelijk met takken en boomschors dicht. Zijne bijl, als hem voortaan onnut (want hij zou nu geen boomen meer behoeven om te hakken: hij was immers rijk?) wierp hij in de struiken; het goud, waarmede hij beladen was, woog hem zwaar genoeg.

Zwoegende onder zijn last, maar met een gelaat, dat van vreugde schitterde, kwam de houthakker tehuis, en met de woorden: „nu behoeven wij niet meer te werken, nu zijn wij rijk,” schudde hij den zak op tafel uit. — Dit deed hij met zoo veel blijde overhaasting, dat verscheidene goudstukken over den grond rolden, die door de kinderen werden opgeraapt. Zij kenden het goud niet; maar het blonk hun zoo fraai in de oogen, dat de beide jongsten om het hardst grabbelden, terwijl de oudsten met vroolijke verrassingen op den uitgestorten goudhoop staarden.

Alleen de vrouw van den houthakker kon niet in de algemeene vreugde deelen; zij verbleekte: „Man!” zeide zij, „hoe komt gij aan dien schat?”

„Dat moet mijn geheim blijven,” sprak de houthakker, „maar ik ben er eerlijk aangekomen. Wees dus blijde met mij!” — „Ach!” zuchtte de vrouw, „ik vrees, dat het ons tot eene straf zal zijn gegeven; want met uw morren hebt gij u tegen den Heer bezondigd.”

De houthakker poogde zijne vrouw die dwaze vrees, zoo als hij ze noemde, uit het hoofd te praten, maar het ging niet. Zij kon ditmaal in de vreugde van haar man en van hare kinderen geen deel nemen.

De kinderen waren blijde, want vader had tegen hen gezegd: „Nu zult gij als prinsen en prinsessen gekleed gaan, en lekker eten en drinken; waar uw hart lust in heeft of wat uw mond verlangen zal, dat zult gij hebben.”

De houthakker deed nog verscheidene tochten naar het roovershol, en telkens bracht hij zoo veel goud, juweelen en kostbare kleederen mede, als hij maar dragen of kruien konde, totdat hij een grooten schat had bijeen vergaderd. Bij dien schat bevonden zich ook gemaakte kleederen van kostbare stof, zoowel mans- als vrouwenkleederen, die waarschijnlijk hadden behoord aan de ongelukkigen, die door de roovers vermoord en uitgeschud waren geworden. Deze liet hij zijne vrouw en kinderen aanpassen, en toen nu zij allen en ook hij in het nieuw en prachtig gekleed waren, ging de houthakker naar een afgelegen stadje, waar men hem niet kende, en kocht daar een grooten wagen, met twee fraaie en sterke paarden. Op dezen wagen laadde hij zijn schat, en vertrok met zijn gezin over de grenzen, alwaar hij in de nabijheid van de hoofdstad een fraai landgoed kocht en dit ging bewonen.

De gewezen houthakker leefde hier op een zeer grooten voet, zijne vrouw en kinderen gingen als prinsen en prinsessen gekleed. Hij hield paarden, rijtuigen en een aantal bedienden, en had een franschen kok, die de tafel moest verzorgen, waaraan dagelijks vele genoodigden mede aanzaten. Hij legde jachtpartijen aan, gaf danspartijen en concerten, in één woord, zijn huis, hoe groot en ruim ook, was steeds met gasten opgevuld en het eene feest volgde op of verdrong het andere.

Velen raadden er na, wie toch wel die rijke vreemdeling mocht zijn, die zulke vorstelijke verteringen maakte en alles met con-

tant geld betaalde. Dat hij schatrijk moest zijn, daaromtrent was men het geheel eens, maar wie of wat hij eigenlijk was, kon men niet uitvinden. Het bleef bij gissingen; de een dacht: het moet ten minste een Prins of een Hertog zijn, die om redenen onbekend wil blijven; doch anderen beweerden, dat hij wel heel treffelijk opdischte en heerlijken wijn schonk, maar dat zijne manieren niets hoofsch hadden, zoo als men dit van een Vorst of aanzienlijken Edelman moest verwachten. De meesten meenden het was een koopman, die van niets tot iets gekomen, en eindelijk, door de fortuin begunstigd, schatrijk was geworden, en nu in een vreemd land met zijn geld den grooten Heer wilde spelen. Dit had wel den meesten schijn voor zich, maar de rechte waarheid raadde of giste niemand; wie zou ook in den rijken en milden vreemdeling, bij wien het geld, dat hij met volle handen uitgaf, geen waarde scheen te hebben, den gewezen armen houthakker gezocht hebben.

Maar was onze houthakker bij al die weelde, waarin hij leefde en waarmede hij zich omgeven zag, nu gelukkiger dan in zijn voormaligen nederigen staat? Hij verbeeldde het zich misschien, maar inderdaad was hij dit niet.

Vroeger at hij met graagte zijn schotel moes of zijne meelpap: nu zat hij dikwijls aan tafel zonder eetlust, en zelfs de keurigste gerechten smaakten hem niet; want de rechte saus van het eten, de honger, ontbrak hem. — Vroeger, vermoeid van den arbeid, sliep hij des avonds op zijn mosleger dadelijk in en rustig door tot aan den morgen: nu was zijn slaap meestal onrustig en werd hij door benauwde droomen gekweld, het gevolg van eene overladen maag, of van het door prikkelende spijzen en verhittende dranken ontstoken bloed. Vroeger, in zijn staat van armoede,

was hij nooit ziek geweest: nu, in zijn staat van rijkdom, was hij nimmer recht gezond; dan werd hij door pijn in het hoofd, dan door koorts gekweld. Vroeger had hij nauwelijks geweten, dat er dokters in de wereld waren: thans was de dokter er dagelijks over den vloer, en de apotheker met zijne bittere of walgelijke drankjes, had een beteren klant aan hem dan de bakker. Zingen deed onze houthakker nog wel eens, doch alleen als hij te veel wijn had gedronken en een halven roes aanhad; dat lied kwam niet als weleer uit een opgeruimd en tevreden gemoed voort.

Van zijne vrouw en zijne kinderen, vroeger zijn grootste en eenigste schat, werd onze houthakker meer en meer vervreemd; hij had het te druk met zijne gasten, waaronder vele tafelschui-
mers en vleiers waren, om zich veel met zijne brave vrouw of met zijne kinderen bezig te houden.!

De vrouw van den houthakker, namelijk, kon zich in dit groote leven niet schikken; zij gevoelde, dat zij, hoezeer ook met goud en paarlen omhangen, onder de dames, die eene beschaafde opvoeding hadden genoten, niet op hare plaats was; en zij bezat te veel gevoel van eigenwaarde, om zich aan bespotting prijs te geven; daarom was zij niet te bewegen, om op de feesten en partijen te verschijnen, waarin haar man behagen scheen te vinden. Hieruit ontstond tusschen beide echtgenooten, die vroeger slechts één hart en ééne ziel waren, eene soort van verwijdering, die ook op de kinderen nadeelig terugwerkte.

De beide jongsten hingen de moeder aan en leidden met haar een stil en ingetogen leven, terwijl de beide oudsten, door zucht tot vermaak aangetrokken, den vader aankleefden en aan alle feesten deelnamen.

Een van die feesten werd opgeluisterd door de onverwachte verschijning van den Vorst des Lands; voorzeker eene hooge eer en onderscheiding, waardoor onze gewezen houthakker zich tot in de wolken verheven gevoelde.

De Vorst was zeer minzaam, en onderhield zich een geruimen tijd met zijn door vreugde verrukten gastheer, die daarna onuitputtelijk was in loftuiting over de minzaamheid van den Landsvorst tegen hem, een vreemdeling, die zich die hooge eer, gelijk hij zeide, door niets waardig had gemaakt.

De goede Vorst zou hem echter weldra in staat stellen zich verdienstelijk te maken. Acht dagen daarna werd onze houthakker uitgenoodigd aan het Hof te komen.

Nu meende hij van vreugde gek te worden; in den triomf van zijn hoogmoed ijelde hij naar zijne vrouw, om haar die heuglijke tijding mede te deelen. „Hij was,” zeide hij, „bij den Hertog ten hove genoodigd.”

„Als daar maar niets achter steekt,” merkte zijne vrouw op.

„Wat zou er achter steken, anders dan dat de Vorst mijne waarde beter kent dan gij!” riep de houthakker en ging boos henen.

De vrouw van den houthakker had het echter zoo mis niet gehad. Hij werd ten Hove zeer vriendelijk ontvangen; de Vorst was niterst minzaam; maar had tevens een klein verzoek, namelijk of hij hem ook een paar tonnen gouds, tegen behoorlijke renten, zou kunnen en willen leenen; door het kwalijk bestier van een zijner Ministers, stonden zijne financiën op dien oogenblik op geen te besten voet.

Onze houthakker zeide zich daarmede ten hoogste vereerd te zullen achten; doch dat hij veertien dagen zou noodig hebben,

om die som bijeen te brengen, waarmede de Hertog genoeg nam.

Door de groote verteringen, die de houthakker maakte, was de schat, dien hij had medegebracht, reeds bijna uitgeput; om dus aan den wensch van den Vorst te voldoen, moest hij eene nieuwe reis maken naar het roovershol bij den hollen boom. Dit deed hij, en bracht, terugkomende, een nog veel rijkeren schat mede dan de eerste maal.

Een minzame glimlach van den Vorst beloonde onzen houthakker ruimschoots voor de moeite, die hij zich had moeten geven en voor zijn geld, waarvoor hij echter een rentebrief kreeg.

Sedert werd de houthakker meermalen ten hove genoodigd, en het was niet de laatste maal geweest, dat de Vorst zich in financiëele ongelegenheid bevond en zijne toevlucht nam tot de beurs van zijn waarden vriend en gunsteling, gelijk hij hem vleiend noemde.

Het leenen viel echter den niet rijken Vorst gemakkelijker dan het teruggeven of het betalen der verschenen rente; hij zon dus op een ander middel om zijne schuld aan den houthakker af te doen, en verhief hem tot zijn Minister van financiën.

De houthakker was met deze verheffing tot een der eerste staatsambten zeer opgehemeld; maar zijne vrouw, in plaats van in zijne vreugde te deelen, bracht hem onder het oog, dat hij tot dien zoo gewichtigen staatspost alles bezat, behalve het noodigste, namelijk kennis van zaken.

De houthakker volgde echter zijn eigen hoofd; hij werd Minister van financiën, en mocht nu den titel van Excellentie voeren; dit was ook voor hem van het meeste gewicht. Met zijn ambt bemoeide hij zich weinig of niets; al wat hij te doen had of

deed, was de stukken te onderteekenen, die zijn Secretaris hem voorlag.

Die Secretaris was een vlug en zeer schrander jong mensch. Hij won weldra het volle vertrouwen van zijn patroon en wist zich bij den houthakker-minister zoo behagelijk te maken, dat deze hem zijne oudste dochter met een rijken bruidsschat, ten huwelijk toestond. Alweder tegen den zin van zijne vrouw, die zeide, het op dat jonge mensch met zijn vleiende tong, niet te hebben.

De vrouw van den houthakker had zich ook nu niet vergist; de Secretaris was een slecht mensch, hij misbruikte het vertrouwen van zijnen schoonvader, en liet hem stukken teekenen, als ook belastingwetten, die voor het volk zoo drukkend waren, dat een algemeene volksopstand hiervan het treurige gevolg werd.

De Secretaris maakte zich met de schatkist uit de voeten, maar het paleis van den Minister werd geplunderd, zijn oudste zoon, die zich wilde verzetten, door het woedende gepeupel doodgeslagen, en de Minister zwaar mishandeld en met zijne vrouw en nog overige kinderen in de gevangenis geworpen.

De Vorst door het oproerige volk gedrongen, zag zich genoodzaakt, het doodvonnis over zijn gewezen gunsteling uit te spreken; doch bezat, van 'smans onschuld overtuigd, nog zoo veel menschelijkheid, dat hij hem gelegenheid gaf te ontvluchten.

Arm, en lijdend aan ziel en lichaam, kwam de houthakker in zijn land terug, en betrok zijne voormalige hut. Naar het roovershol keerde hij echter niet weder, maar zocht, door de zorg van zijne brave vrouw hersteld zijnde, zijne bijl op, die hij zoo versmadelijk van zich had geworpen, en ging weder hout-hakken.

Nu, door de weelde verwend en met een verzwakt lichaam, viel hem de arbeid in het eerst zeer zwaar; doch als zijne brave vrouw hem dan medelijdend troostte en het zweet van het gelaat veegde, zeide hij: „Beklaag mij niet, vrouw! Ik weet thans, wat het is rijk en een aanzienlijk man te zijn; bij al mijne grootheid was ik ongelukkiger en meer te beklagen dan nu. Laat ons dus den Heer danken, dat Hij, na mij voor mijn morren met rijkdom gestraft te hebben, mij nog de kracht heeft gelaten om te kunnen werken en met het deel, mij opgelegd, tevreden te zijn.

Deze geschiedenis van den armen houthakker, leert ons, kinderen, dat rijkdom en aanzien niet altoos geluk aanbrengen, en men in een nederigen staat dikwijls even veel en meer genoegens kan smaken. De Heer weet het best wat ons goed en dienstig is; daarom, wat ook uw deel op aarde zijn moge, wees tevreden met uw staat; benijdt uwe meerderen niet; maar ziet op uwe minderen: dit zal uw hart tot dankbaarheid stemmen jegens uw Vader, die in de hemelen is.

Het Land der Jeugd.

r was eens een Koning, die over een machtig rijk heerschte. Hij was dapper in den krijg, verstandig in de raadsvergadering, en al zijn voornemens hadden een goeden uitslag. Maar de jaren vervlogen en de Koning werd oud en grijs, zoodat hij wel kon merken, dat hij niet lang meer zou leven. Toen werd hij bedroefd van gemoed, want hij had een aangenaam leven geleid en hij vroeg nu aan al de wijze mannen van zijn rijk, of er geen middel zou zijn om den dood te ontgaan. Maar de wijze mannen schudden het hoofd en raadpleegden samen, maar geen van hen wist een antwoord op des Konings vraag te vinden.

Op zekeren dag kwam er eene oude waarzegster aan het koninklijke hof; zij had verre over zee en land gereisd en was bekend om haar wetenschap. De Koning vraagde de oude vrouw naar nieuws. Zij antwoordde: „Heer Koning! het nieuwste, wat

ik weet, is, dat gij zeer vreest te sterven, nu gij oud geworden zijt. Daarom ben ik hier gekomen om u te zeggen, hoe gij uw jeugd kunt terugkrijgen en genezen." Daarop werd de Koning zeer blijde en vroeg, hoe dat zou geschieden. De waarzegster antwoordde: „Verre, verre weg, veel duizenden mijlen hier vandaan ligt een land, dat het Land der Jeugd heet. In dat land vindt men een soort van wonderwater en een soort van kostelijke appelen, en wie van dat water drinkt en van die appelen eet, wordt opnieuw jong, al was hij ook nog zoo oud. Maar er zijn er niet velen, die er het genot van hebben, want de weg is lang en vol gevaren." Toen de oude Koning dit hoorde, werd hij uitermate blijde en beloonde de waarzegster rijkelijk voor haar goeden raad en daarop scheidden zij.

De Koning overlegde nu bij zichzelf, hoe hij het wonderwater en de kostelijke appelen krijgen zou; eindelijk besloot hij een zijner zoons te zenden om ze te halen. Te dien einde liet hij den oudsten Prins van geld en andere benoodigdheden voorzien en zond dezen uit. Maar, toen de Prins lang gereisd had, kwam hij aan eene stad, die hem zeer behaagde. Hij vergat nu geheel en al zijn boodschap, leefde in genot en weelde en dacht verder niet aan zijn belofte van naar het verre land te reizen om het levenswater voor zijn vader te halen.

Zoo verliep er een geruime tijd, en de oude Koning verlangde zeer naar zijn terugkomst, maar er werd niets meer van hem gehoord. Toen liet hij zijn tweeden zoon van goederen en geld voorzien en zond ook dezen om het beloofde Land der Jeugd op te zoeken. Maar, toen de Prins een verren weg afgelegd had, kwam hij aan dezelfde stad en trof er zijn broeder aan. Nu ging het hem, zooals het den ouderen Prins gegaan was. Hij vergat

geheel en al zijn boodschap, en dacht volstrekt niet meer aan zijn belofte om de appelen der jeugd en het levenswater voor zijn ouden vader te halen.

Toen het zoo een geruimen tijd geduurd had en geen van de Prinsen terugkwam, werd de oude Koning zeer gebrekkig door droefheid en ouderdom. Toen ging de jongste Prins naar zijn vader en verzocht, dat ook hij weg mocht trekken en het beloofde Land der Jeugd opzoeken. Dewijl de Koning nu nog maar één zoon over had, wilde hij den wensch van den Prins niet gaarne vervullen, maar verzocht hem te blijven waar hij was. Maar de Koningszoon bleef bij zijn besluit, en kreeg eindelijk zijn zin. De Koning liet nu zijn jongsten zoon van goederen voorzien, en de Prins begaf zich op weg. Maar de oude man zat nu eenzaam en verlaten in zijn rijk en wachtte, totdat een zijner zoons weder terug zou komen.

De jonge Prins reisde nu een langen weg en kwam eindelijk bij eene groote stad, waar hij zijn oudere broeders aantrof. Toen verzochten de beide Koningszonen hem bij hen te blijven en zich om den ouden man te huis niet te bekommeren; maar de Prins wilde zijn woord niet breken en weigerde aan hun verlangen te voldoen. Hij nam dus afscheid van zijn broeders en reisde nog verder door vele groote rijken. Elk, dien hij ontmoette, vroeg hij naar den weg naar het Land der Jeugd; maar er was niemand, die hem er iets van wist te vertellen of er bescheid van kon geven.

Op zekeren dag verdwaalde de Prins in een zeer groot bosch. Toen hij daar nu zoo rondkeek om een herberg te vinden, zag hij een lichtje door de boomen schemeren. Nu ging de Prins er op af en kwam bij een kleine hut van leem, waarin een zeer oud vrouwtje leefde. De Koningszoon vroeg, of hij niet kon over-

nachten, en het vrouwtje willigde zijn wensch in. Terwijl zij daar zoo spraken, vroeg het vrouwtje naar zijn geslacht en naar het doel zijner reis. De Prins antwoordde, dat hij een Koningszoon was, die op reis gegaan was om het Land der Jeugd te zoeken, en vroeg tevens, of de vrouw er hem niet eenig bericht van kon geven. Toen zeide de vrouw: „Ik heb nu reeds driehonderd winters geleefd, en nog nooit heeft iemand mij van het land, dat gij daar noemt, iets verhaald. Maar ik regeer over de dieren des velds. Misschien is er onder mijn onderzaten een, die den weg kent. Morgen vroeg zal ik er onderzoek naar doen. Nu, de Koningszoon bedankte haar zeer voor deze vriendelijke belofte en bleef bij haar overnachten.

Toen de dag grauwde en de zon opkwam, ging het vrouwtje naar buiten en blies op haar hoorn. En er ontstond een hevig geruisch in het woud, en van heinde en verre kwamen er allerlei viervoetige dieren aanloopen. Zoodra al de dieren bijeen waren gekomen en hun Koningin gegroet hadden, vroeg de oude vrouw, of er onder hen ook een was, die den weg naar het Land der Jeugd kende. De dieren hielden er nu een lange beraadslaging over; maar geen hunner wist op haar vraag te antwoorden. Toen wendde zich de oude vrouw tot den Koningszoon en zeide: „Ik kan u nu niet verder helpen. Maar ik heb een zuster, die regeert over al de vogels in de lucht. Groet haar van mij, misschien kan zij u verder bijstaan.” De vrouw beval nu den wolf den Prins naar haar zuster te geleiden. En de Koningszoon zette zich op den rug [van den wolf, die hem door bosch en woud, over berg en dal langs vele woeste paden bracht.

Laat in den avond, tegen dat de zon onderging, kregen zij een lichtje te zien, dat door de boomen schitterde. Toen zeide de wolf: „Nu zijn wij ter bepaalde plaats aangekomen, want hier

woont de zuster mijner Koningin." Daarop keerde hij naar huis terug, maar de Koningszoon ging naar binnen en vond een oud, zeer oud vrouwtje, dat in een hut van leem woonde. Het vrouwtje vroeg naar zijn geslacht en boodschap. De Prins antwoordde, dat hij een Koningszoon was, die op reis was gegaan om het Land der Jeugd op te zoeken, en deed haar tevens de groet van haar zuster, die over de dieren des velds regeerde. Toen begon de vrouw: „Ik heb nu zeshonderd winters geleefd en nog heeft niemand mij ooit van het land, dat gij noemt, gesproken. Maar ik regeer over de vogels in de lucht; misschien is er onder mijn onderzaten een, die den weg weet. Morgen vroeg zal ik er naar vragen." Nu, de Koningszoon bedankte haar naar behooren voor haar vriendelijke belofte en bleef er overnachten.

Toen nu de dag aanbrak, ging de vrouw naar buiten en blies op haar hoorn. Toen ontstond er een hevig suizen en gonzen in de lucht, en van heinde en verre kwamen al de vogels des hemels, groote en kleine, aanvliegen. Nadat zij alle verzameld waren en hun koningin gegroet hadden, vroeg de oude vrouw, of een van hen ook den weg naar het Land der Jeugd wist. De vogels beraadslaagden er nu lang over; maar het einde van alles was, dat geen van hen de vraag der Koningin kon beantwoorden. Nu wendde zich de oude vrouw tot den Koningszoon en zeide: „Ik kan u nu verder niet helpen, maar ik heb een zuster, die over de visschen in de zee gebiedt. Ga tot haar en groet haar van mij. Weet die u geen raad te geven, dan is er ook geen." De vrouw beval nu den arend den Prins naar haar zuster te brengen. En de Koningszoon zette zich op den rug des arends en deze droeg hem als de stormwind over de blauwe zee en de groene bosschen.

Laat in den avond zagen zij een lichtje, dat door de boomen

schitterde. Toen zeide de arend: „Nu zijn wij, waar wij wezen moeten, want hier woont de zuster mijner Koningin.” Hij nam nu afscheid van den prins en vloog naar zijn gebiedster terug, maar de Koningszoon trad in de kamer en vroeg of hij huisvesting kon vinden. Ja, het werd hem toegestaan. Maar in de kamer woonde een oud, oud vrouwtje, dat hem naar zijn geslacht en zijn boodschap vroeg. De Prins antwoordde, dat hij een Koningszoon was, die rondreisde om het Land der Jeugd te zoeken, en hij deed haar tevens de groet van haar zuster, die over de vogels in de lucht regeerde. Toen vatte de vrouw het woord op en zeide: „Ik heb over de negenhonderd winters geleefd, maar nog nooit heeft iemand mij van het land, dat gij noemt, gesproken. Misschien is er echter onder mijn onderzaten een, die den weg weet. Morgen vroeg zal ik er naar vragen.” Nu, de knaap bedankte, zooals het behoorde, de oude vrouw voor haar belofte en bleef er des nachts over.

Vroeg in den ochtend, nog voor dat het begon te dagen, ging de vrouw naar buiten en blies op haar hoorn. Toen ontstond er een hevige beweging en een sterk geruisch in het water, en het water schuimde door de ontelbare visschen, groote en kleine, welke van verre en nabij kwamen aanzwemmen. Toen alle bijeen waren en zij hun Koningin begroet hadden, zeide de oude vrouw tot hen: „Ik heb u hier doen komen, opdat gij mij duidelijk zoudt zeggen, of een uwer ook den weg naar het land, dat het Land der Jeugd heet, kent.” De visschen beraadslaagden nu lang, maar het einde er van was, dat geen van hen op de vraag der Koningin kon antwoorden. Toen werd de oude vrouw misnoegd en zeide: „Zijt gij hier wel alle bijeen? Ik zie den ouden walvisch niet, die anders toch niet een van de minste onder u is.” Te gelijker-

tijd hoorde men een sterk gebruis ver in de zee en de oude walvisch kwam snel door de golven aanzwemmen. De vrouw vroeg, waarom hij niet met de andere mede was gekomen; maar de walvisch verontschuldigde er zich mede, dat hij zulk een langen weg had moeten afleggen. „Waar zijt gij dan geweest?” vroeg de oude vrouw: „Wel”, antwoordde de walvisch, „ik ben wel duizenden mijlen ver geweest. Ik kom nu van een verwijderd land, dat het Land der Jeugd heet!”

Toen de vrouw dit hoorde, werd zij verblijd en zeide: „Dan zult gij als straf voor uw achterblijven, nog eenmaal naar het Land der Jeugd moeten gaan en dezen knaap er heen en weder brengen.” Daarop nam zij afscheid van den Prins en wenschte hem geluk op zijn reis. En de knaap zette zich op den rug van den walvisch en deze zwom in snelle vaart ver door het water.

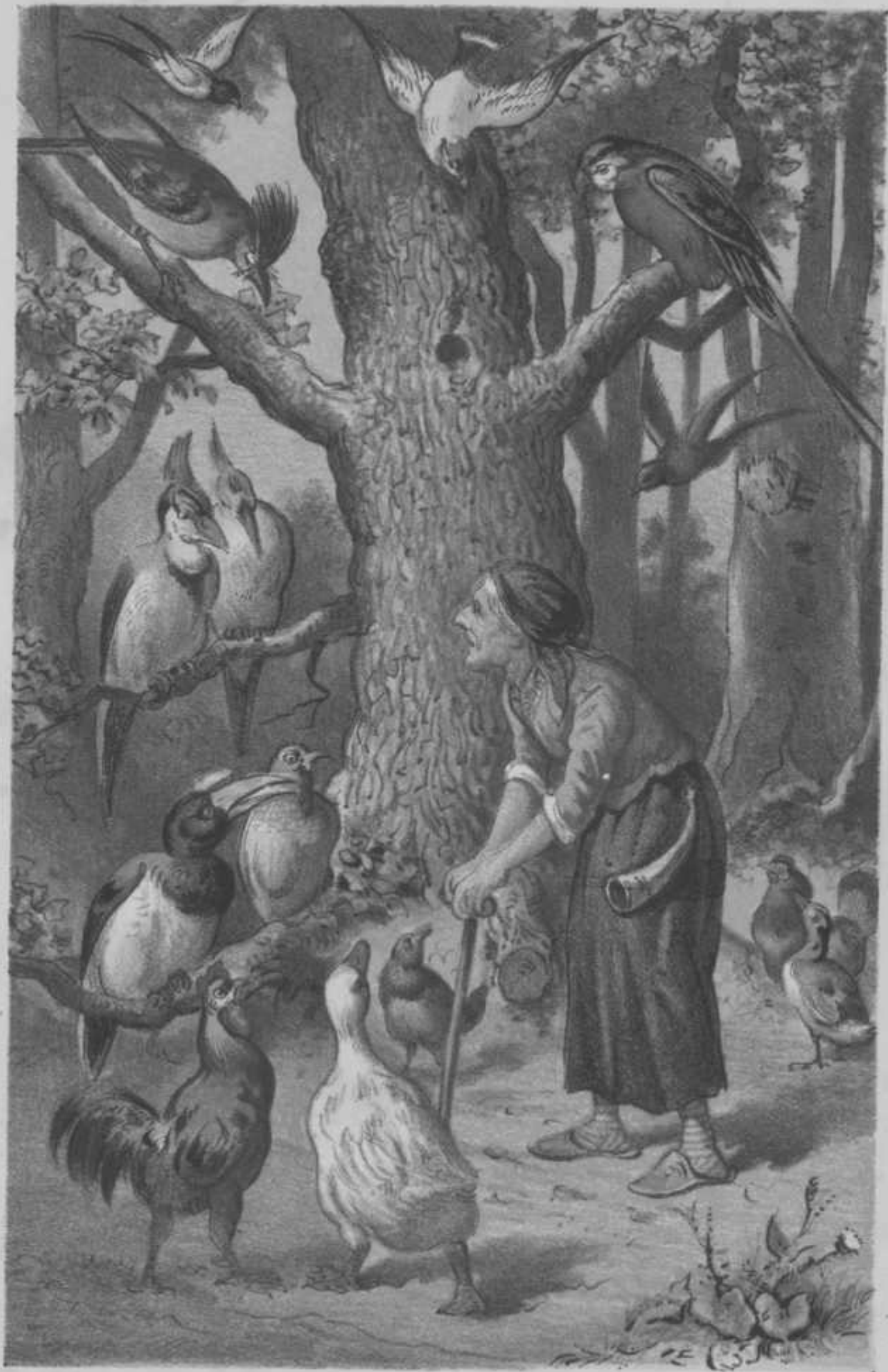
Zoo gingen zij den geheelen dag en kwamen des avonds laat aan het beloofde Land der Jeugd. Toen zeide de walvisch: „Ik zal u nu een goeden raad geven, dien gij nauwkeurig moet volgen, indien gij wilt, dat uw voornemen zal gelukken. Om middernacht valt alles in het betooverde slot in slaap. Ga in het slot, neem een enkelen appel en een enkele flesch water; houd u dan niet op, maar haast u om terug te keeren. Als gij na het uur van middernacht toeft, geldt het ons beider leven.” Nu, de Koningszoon bedankte den walvisch voor zijn goeden raad en beloofde in alles te doen, zooals de visch hem gezegd had.

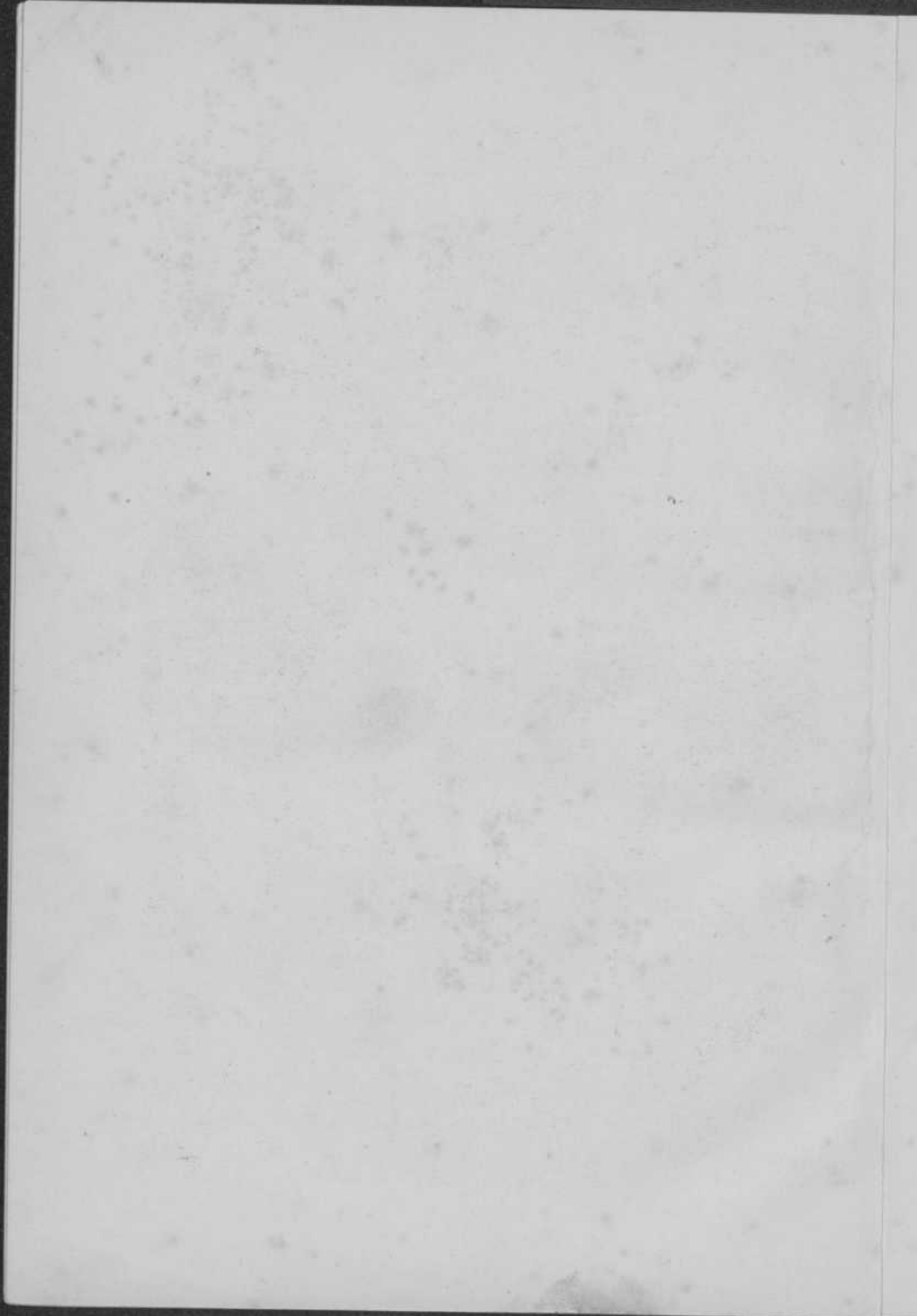
Tegen middernacht ging de Prins naar het betooverde slot en vond er alles, zooals de wijze visch hem verteld had. Voor de burgpoort lagen grimmige dieren, zooals beren, wolven en draken; maar alle waren in diepen slaap, en het was, alsof de geheele burg onbewoond was. De Prins dwaalde nu zoo door vele ruime

vertrekken, het een nog prachtiger dan het ander, en hij kon zich niet genoeg verwonderen over al den rijkdom, welken hij hier in die kamers overal zag. Eindelijk kwam hij in een groote zaal, die prachtig met een zoldering van goud en zilver versierd was. Midden in de zaal was een boom met de allerkostelijkste appelen en bij den boom was een bron, wier water helder geel blonk en dat een zonderling geluid gaf, terwijl het over de steenen vloeide. Nu begreep de Koningszoon, dat hij eindelijk gevonden had, waarnaar hij zoo lang had gezocht. Hij ging daarom zijn flesch met levenswater vullen; maar toen hij bij den boom kwam kon hij zich niet bedwingen, maar vergat de woorden van den walvisch en vulde zijn zak vol met appelen der jeugd.

Nu wilde de Prins wel vertrekken; maar hij kon de verlokking, om een oogenblik in het betooverde slot rond te zien, niet overwinnen. Hij zette daarom zijn tocht kamer uit, kamer in, zaal uit, zaal in voort, en hij vond dat het laatstgeziene het vorige telkens overtrof. Eindelijk kwam hij in een vertrek, dat nog meer dan al het overige met goud, zilver en edelgesteenten versierd was. Midden in dit prachtige verblijf zag hij een slapend meisje, zoo lief en zoo schoon, dat niemand er zulk een in zijn leven gezien zal hebben.

Toen de Prins weg moest gaan, meende hij, dat hij de Prinses moest doen weten, wie haar bezocht had. Hij schreef dus op den muur, dat Prins Venius uit Engeland daar geweest was en ijfde toen het slot uit. Het was ook hoog tijd; want nauwelijks was hij de burgpoort doorgegaan, of alles ontwaakte uit zijn slaap; de dieren brulden, de wapens kletterden en de geheele burg werd vervuld met geraas en leven. De Prins echter plaatste zich

spoedig op den rug van den walvisch, en nu vlogen zij als de wind door de golven.

Zoo waren zij eenigen tijd voortgegaan, toen zij in een woelige zee kwamen. Nu dook de walvisch plotseling onder en voerde den Prins mede. Terwijl zij weder bovenkwamen, was de Prins zeer verschrikt en hij meende, dat zijn laatste uur gekomen was. De walvisch vroeg: „Werdt gij bevreesd?” „Ja,” antwoordde de Prins, „ik ben nooit zoo bevreesd geweest.” De walvisch zeide: „Zoo bevreesd was ik, toen gij te veel appelen naamt.”

Zij gingen weder eenigen tijd voort, en de walvisch dook weder in de zee. Maar ditmaal bleef hij veel langer onder dan vroeger, en toen zij weder bovenkwamen, was de Prins bijna halfdood van schrik. De walvisch vroeg: „Waart gij bang?” „Ja,” antwoordde de Prins, „van mijn leven ben ik niet zoo bang geweest.” De walvisch zeide: „Nu, zoo bang was ik, omdat gij niet in de kamer van de Prinses hadt mogen komen.”

Zij gingen nu weder een oogenblik voort, en de walvisch dook nu voor den derden keer onder; maar ditmaal ging hij zoo diep, dat de Prins dacht, dat hij het daglicht nimmer weder zoude zien. Toen zij weder bovenkwamen, vroeg de walvisch opnieuw: „Werdt gij bevreesd?” „Ja,” antwoordde de Prins, „nog nooit van mijn leven ben ik zoo bevreesd geweest.” De walvisch zeide: „Zoo bevreesd was ik ook, toen gij uw naam op den muur der zaal schreeft.” Van nu af zetten zij hun tocht onafgebroken voort, totdat zij aan het tegenovergestelde strand teruggekomen waren.

Nu nam de Prins afscheid van den ouden walvisch en ging naar de oude vrouw, die negenhonderd winters gezien had, en toen deze hem zag, verblijdde zij zich zeer, dat de onderneming zoo goed afgevoerd was. Maar de jongeling zeide, dat hij haar

haar hulp wilde vergelden en gaf haar dus een van de appels uit het Land der Jeugd te eten en liet haar van het kostelijke levenswater drinken. Toen zag men een groot wonder geschieden, want de oude vrouw veranderde geheel van gedaante: de rimpels verdwenen van haar gelaat, haar mond werd met nieuwe, witte tanden gevuld, haar boezem verhief zich en zij stond als een bloeiend meisje, zooals zij in haar eerste jaren geweest was, voor hem. Nu, de Visschenkoningin bedankte hem voor den grooten dienst, dien hij haar bewezen had, en zij namen afscheid van elkander. Maar bij het afscheid zeide zij tot hem: „Ik wil u beloonen voor uw vriendengeschenk. Hier hebt gij een gebit. Als gij daarmee rammelt, dan komt er een telganger, welke zoo vlug als de wind is, te voorschijn. Die draagt u, werwaarts gij wenscht.” De jongeling rammelde nu met het gebit, zooals de Visschenkoningin hem gezegd had, en terstond verscheen er een telganger, zoo vlug als de wind, en de Prins reed daarop naar de oude vrouw, welke zeshonderd winters gezien had. Toen de Vogelenkoningin hem zag, verblijdde zij zich zeer, dat zijn onderneming zoo goed gelukt was. Maar de Koningszoon bedankte haar voor al wat zij gedaan had en zeide, dat hij haar voor haar hulp wilde beloonen. Hij gaf haar toen een appel uit het Land der Jeugd om te eten en liet haar van het levenswater drinken. Op hetzelfde oogenblik zag men een nieuw wonder, want de oude vrouw veranderde geheel van gedaante: de rimpels verdwenen van haar gelaat, er kwam een lachje om haar mond, haar boezem verhief zich en ze stond daar voor den Prins als de jonge vrouw van vroegere dagen. De Vogelenkoningin bedankte den Prins zeer voor zijn grooten dienst en zij scheidden van elkander. Maar zij zeide bij het afscheid: „Ik wil u voor uw geschenk beloonen.

Hier hebt gij een doek; als gij dezen uitspreidt, zal hij met koninklijke spijzen bedekt worden."

De Prins nam den kostbaren doek, zette zich weder op zijn paard en reed voort, tot hij bij de Koningin der viervoetige dieren, die driehonderd winters geleefd had, gekomen was. Toen de oude vrouw hem zag, verblijdde zij zich zeer, dat zijn onderneming zoo goed afgelopen was en zij ontving hem zeer vriendelijk. Maar de jongeling zeide, dat hij haar voor haar hulp wilde beloonen en gaf haar dus een appel uit het Land der Jeugd te eten en liet haar van het kostelijke levenswater drinken. Toen zag men daar een nieuw wonder, want de oude vrouw veranderde geheel van gedaante en werd opnieuw jong: de rimpels verdwenen uit haar gelaat, haar gebogen gestalte richtte zich op, en zij stond voor hem als een meisje van buitengewone schoonheid. De Dierenkoningin kon er zich niet genoeg over verblijden en bedankte den Prins voor zijn zeer grooten dienst, en daarop scheidden zij van elkander. Maar bij het afscheid haalde zij een zwaard voor den dag, gaf het den knaap en zeide: „Hier hebt gij een zwaard. Wien gij er mede dreigt, die zal op de vlucht gaan, al was het ook het grimmigste wilde dier."

De Koningszoon vond, dat alles hem nog al medegeloopen was en reisde verder, totdat hij zijn broeders aantrof. Er was aan beide zijden groote vreugde. Maar, toen de oudste Koningszonen te weten kwamen, dat hun broeder in zijn onderneming geslaagd was, ontstond er een groote afgunst in hun hart, en zij beraadslaagden, hoe zij hem zouden bedriegen en den prijs bij hun vader behalen. Zij vleiden hem nu buitensporig en lieten een groot gastmaal gereed maken. Maar des nachts, toen de knaap sliep, hielden de broeders de gelegenheid voor gunstig om de

jeugdappels en het levenswater te verwisselen, zonder dat de Prins het wist, of zelfs zulk een valsheid vermoeden kon.

De Prins nam daarop van zijn broeders afscheid, besteeg zijn telganger en reed naar zijns vaders hof. De oude Koning was zeer blijde, dat hij zijn jongsten zoon weder terug had, en de Prins verheugde zich, dat zijn vader nog in leven was. Hij pakte nu zijn goederen uit en verzocht den Koning van de appels te eten en het water te drinken, opdat hij opnieuw jong mocht worden. Maar het liep geheel tegen zijn verwachting af, want er werd geen verandering bespeurd, en de grijsaard bleef even oud en grijs als vroeger. Nu kon de Koning niet anders denken dan dat zijn zoon den gek [met hem] had willen steken en werd zeer boos. Maar de Prins bemerkte, dat hij bedrogen was, 'en dit smartte hem diep.

Toen er nu [een weinig tijds voorbijgegaan was, kwamen ook de beide broeders weder tehuis aan het] hof. Zij hadden veel van hun reis te verhalen, en weidden breed uit over de gevaren, welke zij op weg naar het Land der Jeugd, hadden ondervonden. Daarop gingen zij naar hun ouden vader en verzochten hem de appels en het levenswater te gebruiken, opdat hij weder jong mocht worden. Nu, de Koning at en dronk en liet het zich wel smaken. Nu geschiedde er iets merkwaardigs, want de oude man veranderde geheel van gestalte, zijn grijs haar werd blond, zijn mond werd met nieuwe tanden gevuld, de rimpels verdwenen, en hij stond daar, als in de dagen zijner jeugd.

Er was nu een groote vreugde in het geheele rijk, en de Koning prees de getrouwheid en den moed zijner oudste zoons; maar allen waren op den jongsten vertoornd, omdat hij met leugens en bedrog had omgegaan. Er werd nu besloten, dat deze in den leeuwenkuil zou geworpen worden, en het vonnis werd zonder genade uitgevoerd.

Maar toen de wilde dieren den Prins wilden verscheuren, dreigde hij hen met zijn zwaard en zij deden hem geen leed. En, als hij honger kreeg, behoefde hij slechts zijn doek uit te spreiden, dan werd die met heerlijke spijzen bedekt. Zoo zat hij zeven jaar in den leeuwenkuil, en geen mensch wist, dat hij nog in leven was.

Wij gaan nu nog eens naar het Land der Jeugd terug. Daar was alles in opstand, nadat de Prins vertrokken was; want het levenswater was weg en de appels waren weg en niemand anders dan Prins Venius kon dit gedaan hebben. Nu had de Prinses een zoon, een lief jongetje van drie jaar, maar hij had in zijn linkerhand een zonderling uitwas, dat niet wilde weggaan. Toen liet de Koningsdochter al de wijze vrouwen in het geheele Land der Jeugd bijeenkomen en vroeg deze, hoe haar zoon van zijn gebrek zou kunnen bevrijd worden. Nu, de vrouwen raadpleegden samen en spraken lang oneenig over de zaak. Maar het besluit van alles was, dat de Prins er niet van zou bevrijd worden, voor dat hij Prins Venius gevonden had, die de appels en het levenswater had weggenomen.

Er verliep nu een geruime tijd, en naarmate de knaap opgroeide, toonde hij meer verstand en een beter begrip dan andere kinderen. Ja, niets was zoo krom en moeilijk, of hij bracht het in orde, en op zijn zevende jaar kon hij reeds den naam, welke op den muur van het paleis geschreven stond, spellen. Daarop kreeg zijn moeder een groote begeerte om te reizen en Prins Venius op te zoeken. Zij liet dus haar schepen in zee sleepen en rustte ze met de kostbaarste goederen en uitgekozen mannen uit. Nu ging de prinses met haar jongen zoon aan boord, liet de zeilen aan vergulde raas hijschen en zoo voeren zij over de zee, verre, verre weg naar Engeland.

Toen de prachtige vloot nu voor de stad kwam, ontstond daar van binnen een groote onrust en beweging, omdat allen meende, dat het een vijandelijke legermacht was. Maar de Prinses ankerde bij het Hoofd en zond een bode aan den Koning, dat zij Prins Venius wilde spreken. Toen werd de Koning zeer beangst; want hij herinnerde het zich wel, dat de Prins voor de wilde dieren geworpen was, ofschoon hij het niet wilde bekennen. Hij overlegde dus met zijn mannen over hetgeen er te doen stond; maar niemand wist raad in dien nood. Het eindbesluit was, dat de Koning, die zijn jongsten zoon niet kon zenden, het zijn oudsten zou doen, en er werd nu een boodschap aan de Prinses gezonden, dat Prins Venius den volgenden dag zou komen.

Des ochtends vroeg liet de Prinses gouden dekkleeden over den weg uitspreiden, en plaatste zich met haar jonge zoontje bij de scheepsbrug om den Prins te ontvangen. Toen er nu een uur verlopen was, kwam de oudste zoon uit de stad aanrijden en wilde zich naar het schip begeven. Bij het zien van al de prachtige zaken, welke op den weg uitgespreid waren, bleef hij stom van verbazing over al den rijkdom en reed er naast, opdat zijn paard zulk een kostbaar weefsel niet zou vertrappen. Hij kwam zoo bij de scheepsbrug, waar de Koningsdochter, door al haar mannen omringd, op een troon zat. Maar toen het knaapje den Koningszoon voorzichtig over de brug zag gaan, riep het driftig: „Neen, dat is Prins Venius niet,” en de uitwas zat even als vroeger in zijn hand. Toen moest de Prins met niet veel eer en onverrichter zake terugkeeren, maar de Prinses liet bekend maken, dat zij niet van daar zou vertrekken, voordat zij den waren Prins Venius gevonden had.

Den volgenden dag zond de Koning zijn tweeden zoon, maar

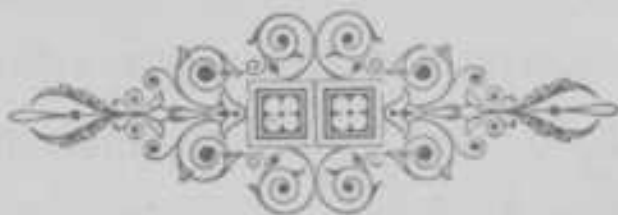
dezen verging het op dezelfde wijze. De Prins vreesde er voor, over de gouden dekkleeden te rijden, en toen hij bij de scheepsbrug gekomen was, bij welke de Koningsdochter op haar troon zat, riep de knaap, die bij haar knieën stond, uit: „Neen, dat kan Prins Venius niet zijn.” De uitwas bleef ook even als vroeger zitten. Nu, de Koningszoon moest weder terugkeeren, en allen vonden dat hij er maar schande en schade bij had. Maar, terwijl de Prinses nu wel kon bemerken dat men haar bedriegelijk en valsch behandelde, ging zij met haar geheele legermacht aan land. Tevens liet zij den Koning weten, dat zij den wezenlijken Prins Venius wilde zien, al ware er dan ook slechts één been van hem overgebleven, of dat zij anders geen steen van de stad op den anderen zou laten.

Nu ontstond er een algemeene ongerustheid, en de Koning wist niet wat hij in dezen hoogen nood zou aanvangen. Eindelijk kwam hij tot het besluit, iemand naar den leeuwenkuil te zenden om te zoeken, of er misschien ook nog overblijfsels van zijn jongsten zoon waren. Toen nu de afgezondenen bij den leeuwenkuil kwamen om beenderen van Prins Venius op te zoeken, zie, daar zat hij zelf levend met de wilde dieren te spelen. Nu kan men begrijpen, dat er groote vreugde in stad en land was, en allen verzochten den Prins er uit te komen. Maar de Koningszoon was boos en wilde er niet uitkomen, voordat zijn eigen vader een knieval voor hem gedaan en beloofd had goed te maken, wat hij vroeger tegen hem misdreven had.

Toen de zon nu voor de derde maal opging, liet de Koningsdochter weder gouden dekkleeden over den weg uitspreiden en plaatste zich op haar troon, terwijl de knaap aan haar knieën en haar mannen rondom haar stonden. Prins Venius kleeedde zich

allerprachtigst in zijde en scharlaken en gordde zijn zwaard aan, deed het gebit in den bek van zijn windsnel paard en reed er op weg. Hij reed nu naar het schip; maar allen, die het zagen, meenden, dat hij door de lucht vloog, want zulk een ruiter en zulk een vlug paard had niemand vroeger of later gezien. Toen de knaap hem zag, terwijl hij over den gouden weg reed, riep hij; „Ja, dat is Prins Venius! dat is Prins Venius!” en tegelijk viel de uitwas uit zijn hand. Toen stond de Koningsdochter van haar zetel op, trad den Prins te gemoet en ontving hem met veel vreugde en liefde. En al de menschen, die er naar stonden te kijken, vonden, dat men lang zou moeten zoeken, eer men een knapper man en een schooner vrouw zou kunnen vinden.

De Koningszoon besloot met de Prinses te trouwen. En toen het feest onder vreugde en spel afgelopen was, reed Prins Venius en zijn Koningin naar het Land der Jeugd, en daar leven zij nog heden ten dage. Maar de bedriegelijke broeders werden in den leeuwenkuil geworpen, en niemand heeft ooit gehoord dat zij er uit gekomen zijn. En verder weet ik er ook niets meer van.

DE DRIE HONDEN.

r was eens een Koning, die op reis ging en met eene Koningin trouwde, en nadat zij eenigen tijd getrouwd waren, kreeg de Koningin eene dochter. Hierover was een groote vreugde in stad en land, want allen wenschten den Koning veel goeds wegens zijne rechtvaardigheid en zachtzinnigheid. Maar, toen het kind geboren was, trad er eene oude waarzegster binnen, die er zeer zonderling uitzag en van wie niemand wist, waar zij van daan kwam, noch waar zij heenging. De oude vrouw voorspelde aangaande het Koningskind en zeide, dat het niet onder den blooten hemel moest komen, voordat het vijftien winters doorleefd had, want dat het anders gevaar liep van door de berggeesten geroofd te worden. Toen de Koning dit vernam werd hij angstig en stelde wachters aan, die er op moesten letten, dat de jonge Prinses niet onder den blooten hemel kwam.

Eenigen tijd later kreeg de koningin weder eene dochter. En er was een groote vreugde in het geheele rijk: maar de oude vrouw kwam ook weder als vroeger en deed den Koning dezelfde voorspelling als bij de eerste Prinses. Na eenigen tijd werd den Koning een derde dochter geboren, en de waarzegster kwam ook voor de derde maal en deed dezelfde voorspelling. Toen werd de Koning zeer zwaarmoedig, want hij beminde zijn kinderen meer dan iets ter wereld. Hij gaf dus strenge bevelen, dat de drie Prinsessen altijd binnenshuis zouden gehouden worden, terwijl hij nauwkeurig acht gaf, dat niemand zich zou vermeten zijn wil hieromtrent te wederstreven.

Zoo verliep er een geruime tijd, en de Koningsdochter wies op tot het schoonste meisje, dat men van verre of nabij ooit gezien had. Er barstte nu een oorlog uit, zoodat de Koning haar vader weg moest. Terwijl hij nu te velde was, zaten de drie Prinsessen op zekeren dag voor het venster en zagen, hoe de zon op de bloempjes in den tuin scheen. Zij kregen nu een groot verlangen om met de bloemen te spelen en verzochten haar bewakers om verlof eens een klein, klein oogenblikje in den boomgaard rond te kuieren. Nu, de wachters durfden er hun toestemming niet toe geven, want zij vreesden zeer voor des Konings toorn; maar de Koningsdochters smeekten zoo innig, dat de wachters er ten laatste geen wederstand meer aan konden bieden, maar haar haar zin gaven. De Prinsessen waren nu zeer blijde en huppelden naar den boomgaard. Maar haar wandeling duurde niet lang, want nauwelijks waren zij onder den blooten hemel, of er daalde plotseling eene wolk neder, die ze wegnam, en alle pogingen om ze weder te vinden waren vergeefs, hoewel men naar alle windstreken zoeken liet. Nu verspreidde zich eene groote droefheid

en jammer over het geheele rijk, en men kan wel begrijpen, dat de Koning niet zeer opgeruimd was, toen hij thuis kwam en hoorde, wat er gebeurd was. Maar zooals het spreekwoord luidt: „Gedane zaken hebben geen keer,” en hij moest ze dus laten, zooals zij waren. Dewijl er nu geen andere raad te vinden was, liet hij in zijn rijk bekend maken, dat degene, die zijn drie dochters uit de macht van den Berggeest kon bevrijden, een van deze tot gemalin en zijn halve Koninkrijk zou krijgen. Toen dit nu in vele landen bekend werd gemaakt, kwamen er strijders en jongelingen met paarden en gevolg, om naar de drie Prinsessen te zoeken. Er kwamen ook twee vreemde Prinsen, welke vertrokken om te beproeven of het geluk hun gunstig wilde zijn. Zij rustten zich daarom met kostbare pantsers en wapenen uit, zoo goed als zij konden, en pochten hard, dat zij niet zouden terugkeeren, alvorens in hun doel geslaagd te zijn. Wij zullen hen laten rondzwerven om te zoeken en wenden ons in andere richting. En dan moeten wij vertellen, hoe er verre, verre in het wilde woud eene arme weduwe woonde. Zij had een eenigen zoon, die zijn moeders drie zwijnen alle dagen moest rondleiden om hun voedsel te zoeken. Terwijl de jongen daar zoo rond dwaalde, sneed hij zich een fluitje en vond er vermaak in er op te spelen; en hij speelde zoo mooi, dat, wie hem hoorde, tot in zijn ziel verblijd werd. Overigens was de knaap groot en sterk en flink van karakter, zoodat hij voor niets ter wereld bang was.

Nu gebeurde het eens, dat de knaap in het bosch op zijn fluitje zat te spelen, terwijl de varkens onder de dennenwortels naar voedsel wroetten. Daar zag hij een oud, oud mannetje aankomen met een grijzen en zijdeachtigen baard, die zoolang was, dat hij tot aan het middel reikte. De grijsaard had een hond bij

zich, die groot en mooi was. Zoodra de knaap den grooten hond zag, dacht hij bij zich zelf: „Gelukkig hij, die zulk een hond tot gezelschap in het veld heeft, dat moet prettig zijn!” Toen de oude man zijn gedachten raadde, zeide hij: „Nu ik ben juist hier gekomen met het doel om mijn hond tegen een van uw zwijnen te ruilen.” De knaap was terstond gereed en ging den ruil aan; hij kreeg den grooten hond en gaf er zijn grijs varken voor in de plaats. Maar alvorens afscheid te nemen, zeide de grijsaard: „Wel, ik geloof, dat gij met uw ruil wel tevreden zult zijn, want het is met dezen hond niet zoo als met andere honden. Hij heet P a k, en wat gij hem gebiedt te pakken, dat pakt hij, al was het ook den vreeselijksten kabouter.” Daarop ging hij weg.

Toen het nu avond geworden was, riep de jongen zijn hond en dreef de zwijnen uit het bosch naar huis. Zoodra de vrouw hoorde, dat haar zoon het grijze varken tegen een hond geruild had, werd zij zeer boos en gaf hem een duchtig pak slaag. En hoe de jongen ook smeekte, dat zij bedaard mocht blijven, het hielp niet, het werd hoe langer hoe erger. Toen de jongen geen raad meer wist, riep hij zijn hond en zeide: „Pak!” Terstond viel de hond op de vrouw aan en pakte haar zoo stevig vast, dat zij zich niet kon roeren; maar overigens deed hij haar geen leed. De vrouw moest nu wel beloven, dat zij haar zoon niet meer zou straffen voor hetgeen er geschied was. Maar de vrouw dacht, dat zij nooit grooter schade had geleden, dan nu zij het vette varken verloren had.

Den volgenden dag ging de jongen met zijn hond en zijn beide varkens naar het bosch. Toen hij er gekomen was, ging hij zitten en speelde, zooals hij gewoon was, op zijn fluitje, en de hond danste er bij op de maat, zoodat het recht aardig was om het te zien. Terwijl hij daar zoo zat, kwam de oude grauw-

baard weder uit het bosch en had een anderen hond bij zich, die niet minder dan de voorgaande was. Zoodra de knaap den mooien hond zag, dacht hij bij zich zelf: „Gelukkig hij, welke dien hond tot gezelschap in het veld had, die behoefde niet te vreezen.” Toen de oude man zijn gedachten bemerkte, zeide hij: „Nu, ik ben juist uit het bosch gekomen met het doel mijn hond tegen een van uw zwijnen te ruilen. De knaap bedacht zich niet lang, maar ging den ruil aan; hij kreeg den grooten hond en gaf er zijn tweede varken voor in de plaats. Maar bij het afscheid zeide de grijsaard: Wel, ik geloof, dat gij met uw ruil wel tevreden zult zijn, want het is met dien hond niet als met andere honden. Hij heet Sch'eur, en wat gij hem gebiedt te verscheuren, dat scheurt hij in stukken, al was het ook den grimmigsten kabouter.” Daarop scheidden zij. Maar de knaap was recht blijde en meende, dat hij een goeden ruil had gedaan, hoewel hij kon begrijpen, dat zijn oude moeder met de honden niet erg ingenomen zou zijn.

Toen het nu avond werd en de jongen te huis kwam, werd de oude vrouw niet minder boos dan den vorigen avond. Ditmaal durfde zij haar zoon echter niet te slaan, want zij was bang voor zijn grooten hond. De knaap en zijn moeder kwamen nu tot een verdrag, maar het dacht de oude vrouw, dat zij een schade had geleden, die zij niet licht te boven zou kunnen komen.

Den derden dag ging de knaap weder naar het bosch, en ging op een boomstronk zitten om, als naar gewoonte, op zijn fluitje te spelen; de honden dansten er bij op de maat, dat het aardig was om aan te zien. Terwijl de knaap zich zoo verlustigde, kwam de grauwbaard weder uit het bosch. Ditmaal had hij een derden hond bij zich, die veel op de andere geleek. Toen nu de knaap het mooie dier zag, dacht hij bij zich zelf: „Gelukkig,

die ook zulk een hond tot gezelschap in het veld heeft, die kon rustig leven!" Terstond begon de oude man: „Wel, ik ben juist hierheen gekomen met doel u mijn hond aan te bieden, want ik kan wel zien, dat gij hem gaarne zoudt hebben." De knaap was terstond tot den ruil gereed. Hij kreeg den grooten hond en gaf er zijn laatste varken voor. Maar bij het afscheid zeide de grijsaard: „Wel, ik denk, dat gij met uw ruil wel tevreden zult zijn, want het is met dezen hond niet als met andere honden. Hij heet Hoor en heeft zulk een fijn gehoor, dat hij alles hoort wat er gebeurt, al is het ook op mijlen afstands. Ja, hij hoort de boomen wassen en het gras op het veld groeien." Daarop scheidden zij. Maar de knaap was zeer opgeruimd en het dacht hem, dat hij nu zooveel hulp had, dat hij voor niets ter wereld meer behoefde te vreezen.

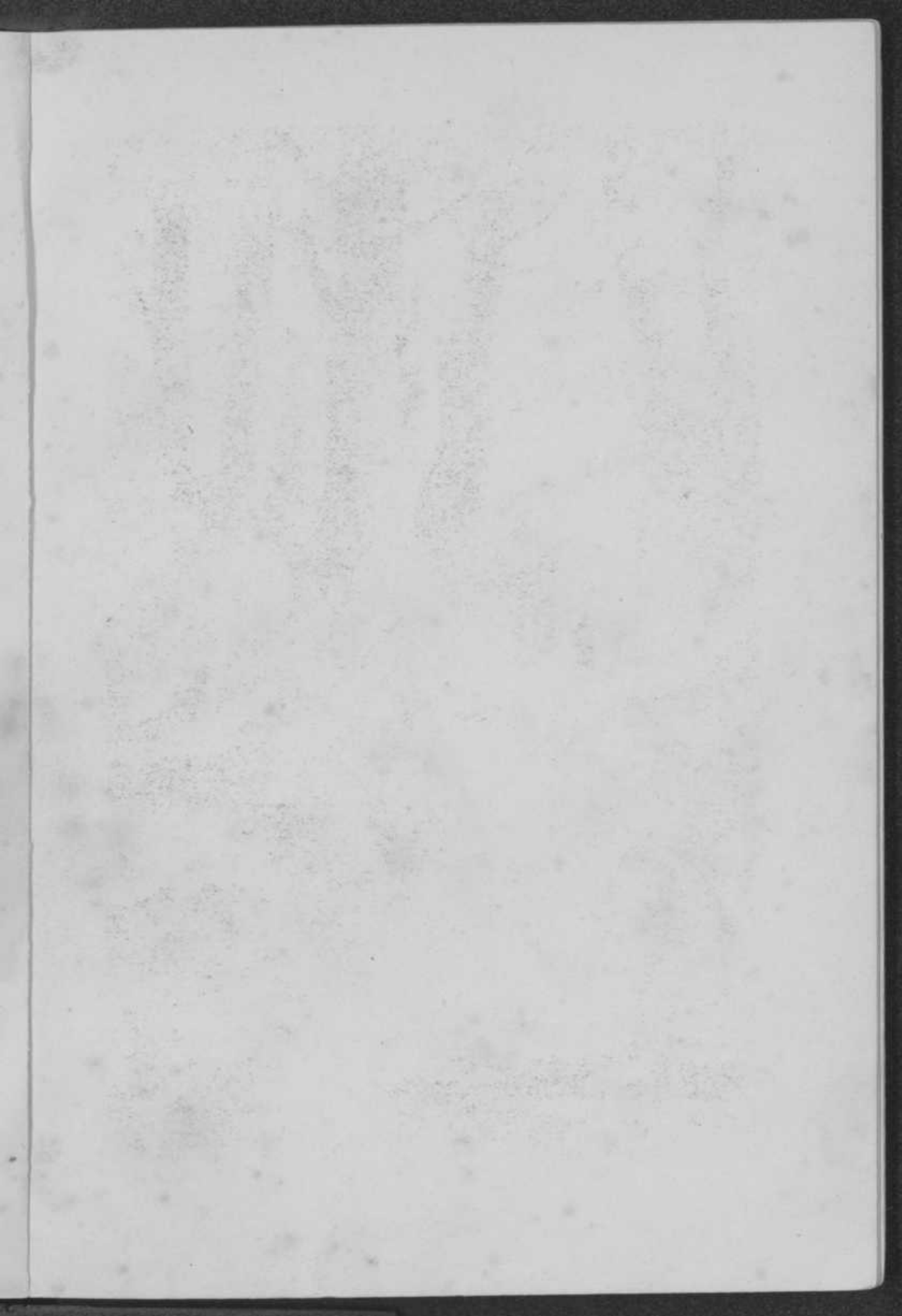
Toen de knaap tehuis kwam, werd zijn moeder zeer bedroefd, dat haar zoon al haar bezittingen verkocht had. Maar de knaap verzocht haar niet langer bedroefd te zijn, want dat hij wel zorgen zou, dat zij geen gebrek leden. Toen de dag begon aan te breken, ging hij met zijn honden op de jacht, en met den avond keerde hij met zooveel wildbraad terug, als hij maar kon dragen. Op het laatst was de voorraadskamer der vrouw geheel en al vol met vleesch en allerlei noodwendigheden. Toen zeide de knaap zijn moeder vriendelijk vaarwel, riep zijn honden en zeide, dat hij door de wereld wilde rondzwerven en eens zien, welk geluk zij voor hem had weggelegd. Hij reisde nu over berg en dal en langs woeste paden en kwam eindelijk diep in het donkere woud. Daar ontmoette hij den grauwbaard, van wien ik zooeven gesproken heb. Zoodra zij elkander zagen, verblijdde de jongen zich zeer en groette hem: „Goeden dag, vadertje! ik ben blij u weder te

zien." De oude man antwoordde: „Goeden dag! waar denkt gij heen te gaan?" De knaap zeide: „Wel, ik denk in de wereld eens rond te zien, hoe mijn lot zal loopen." Toen zeide de oude man: „Ga maar recht uit, dan komt gij aan het Koningshof, waar uw geluk ligt." Daarop scheidden zij van elkander. Maar de knaap luisterde naar des grijsaards raad en ging recht vooruit. En, als hij bij een herberg kwam, dan speelde hij op zijne fluit en liet zijne honden dansen, en dus miste het nooit, of hij kreeg eten en huisvesting. Toen de knaap nu ver en goed gereisd had, kwam hij eindelijk bij een groote stad, waar eene menigte menschen de poorten uit en instroomden. De knaap kwam eindelijk aan de plaats, waar de bode des Konings uitriep; dat hij, die de drie Prinsessen uit de macht van den Berggeest bevrijdde, een van dezen tot vrouw en daarenboven de helft van 's Konings rijk zou verkrijgen. Nu begreep hij, wat de grauwbaard met zijn voorspelling bedoeld had. Hij riep dus zijn drie honden en ging voorwaarts, totdat hij bij het Koningshof gekomen was. Maar daar heerschte slechts droefheid en jammer van den dag af, dat des Konings dochters verdwenen waren. Nu ging de knaap den burg binnen, en verzocht voor den Koning te mogen spelen en hem zijn honden te laten zien. Dit beviel den hovelingen wel, want zij hoopten, dat dit de droefheid van hun Heer verzachten zou; hij werd dus binnengelaten en toonde zijn kunst. En, toen de Koning zijn spel hoorde, werd deze zoo opgeruimd, als hij in geen zeven jaar, sedert hij zijn dochters verloren had, geweest was.

Nadat het dansen afgelopen was, vroeg de Koning den knaap, welke belooning deze eischte, omdat hij allen zoo veel genoeg gedaan had. De knaap antwoordde: „Heer Koning! mijn zin is niet op goud en zilver gericht. Maar ik verzoek u, dat gij mij

de vergunning schenkt, de drie Prinsessen, die in de macht van den Berggeest zijn, op te zoeken." Toen de Koning dit hoorde, werd hij somber en zeide: „Gij zult toch niet denken mijn dochters te kunnen bevrijden, dewijl dit reeds mislukte aan velen die meerder waren dan gij. Maar mocht het gebeuren, dat iemand de Prinsessen bevrijdt, dan zal ik mijn woord niet breken." De knaap nam terstond afscheid van den Koning en begaf zich op weg. Maar hij vatte het vaste voornemen op zich geen rust of verpoozing te gunnen, voordat hij gevonden had, wat hij zocht.

Nu reisde de knaap. Waar hij ook kwam, waren zijn honden bij hem. Hoor sprong rond en luisterde, of er in de nabijheid ook iets opgespoord kon worden, Pak droeg den knapzak, en Scheur, die het sterkst was, droeg zijn meester, als deze van de reis vermoeid was. Nu gebeurde het op zekeren dag, dat Hoor naar zijn meester kwam toeijlen en vertelde, dat hij in het hoge gebergte was geweest en gehoord had, dat de Koningsdochter daarin zat te spinnen, maar dat de reus zelf niet te huis was. Toen haastte de knaap zich naar den berg, en zijn honden volgden hem. Toen zij er aangekomen waren, zeide Hoor: „Wij hebben geen tijd te verliezen, want de reus is nog maar tien mijlen hiervan daan. Toen beval de jongen zijn honden, dat zij de bergdeur moesten binnen gaan, hetgeen zij ook deden. Zoodra hij in den berg was gekomen, werd hij een schoon meisje gewaar, dat in de bergzaal gouddraad op een haspel zat te winden. De jongeling ging naar haar toe en groette haar. De jonkvrouw was zeer verwonderd en zeide: „Wie zijt gij, dat gij in de zaal van den Reus durft komen? Gedurende zeven volle jaren, dat ik hier in den berg zit, heb ik nog geen mensch zien binnenkomen. Maar haast u om Gods wil hier vandaan, vóór dat de

Berggeest komt, of het kost u het leven. Maar de knaap werd er niet bevreesd door en meende, dat hij wel durfde blijven, tot dat de Reus terug kwam.

Terwijl zij zoo spraken kwam de Reus op zijn merrie met gouden hoefijzers aanrijden. Zoodra hij zag, dat de deur open was, werd hij zeer toornig en schreeuwde zoo hard, dat de geheele berg er van trilde. „Wie heeft mijn bergdeur opengebroken?” zeide de Reus. „Dat heb ik gedaan,” antwoordde de knaap dapper, en nu zal ik u ook breken! Pak, pak hem! Scheur en Hoor! scheur hem in duizend stukken!” Nauwelijks waren de woorden genit, of de honden snelden aan, wierpen zich op den Reus en scheurden hem in duizend stukken. Toen werd de Prinses uitermate verblijd en riep uit: „God zij dank! ik ben verlost!” Zij viel hem om den hals en kustte hem. De knaap echter wilde daar niet langer toeven, maar zadelde de paarden van den Reus, be- laadde deze met al het goed en goud, dat in den berg gevonden werd en trok haastig met de Koningsdochter weg. Zij reisden nu een verren weg te zamen, en de knaap diende de Prinses eerbiedig en vriendelijk, zooals dat tegenover zulk een voorname juffer paste. Toen gebeurde het op een dag, dat Hoor, die vooruit liep om te bespieden, ijlings naar zijn heer kwam loopen en ver- telde, dat hij bij het hooge gebergte was geweest en daar gehoord had, hoe de tweede Koningsdochter er gouddraad zat te winden; maar de Reus zelf was niet te huis. Dit bericht verheugde den knaap zeer en hij haastte zich naar den berg, van zijn trouwe honden vergezeld. Toen zij er bij waren zeide Hoor: „Wij hebben geen tijd te verliezen. De Reus is nog maar acht mijlen hier vandaan.” Terstond gaf de knaap aan zijn honden ook het bevel de bergdeur in te slaan, hetgeen ook geschiedde. Toen hij in

den berg trad, zag hij daar een schoon meisje in de bergzaal zitten, die gouddraad op een gouden haspel wond. De jongeling trad nader en groette de schoone jonkvrouw. Nu werd zij zeer verwonderd en zeide: „Wie zijt gij, dat gij u in de zaal van den Reus waagt. In de zeven jaren, dat ik hier in den berg heb gezeten, heb ik nog nooit eenig mensch gezien. Maar haast u om Gods wil hier vandaan, anders kost het u uw leven.” Maar de knaap vertelde haar de reden zijner komst en wilde het terugkomen van den Reus afwachten.

Terwijl zij nog spraken, kwam de Reus op zijn merrie met gouden hoefijzers aanrijden en bleef voor den berg staan. Toen hij de deur nu open zag, werd hij erg boos en schreeuwde zoo hard, dat de berg tot in zijn grondvesten daverde. „Wie heeft mijn bergdeur gebroken?” riep hij. „Dat heb ik gedaan,” hernam de knaap moedig, „en nu zal ik u ook breken. Pak, pak hem! Scheur en Hoor, scheur hem in duizend stukjes.” Terstond snelden de honden toe, wierpen zich op den reus en scheurden hem in duizend stukjes. Nu was de Koningsdochter uitermate blijde en riep: „Gode zij dank! nu ben ik bevrijd!” Zij omarmde nu den knaap en kustte hem. De knaap voerde de Prinses naar haar zuster, en men kan de vreugde begrijpen, welke beiden gevoelden? Daarop nam hij al de goederen van den Reus en trok daarvan daan met de twee Koningsdochters.

Zij reisden dan weder een langen weg te zamen, en de knaap diende de twee Prinsessen eerbiedig en vriendelijk, zooals het jegens twee zulke voorname juffers paste. Nu gebeurde het, dat Hoor, die vooruit liep om rond te zien, haastig naar zijn heer toeijlde en hem vertelde, dat hij op het hooge gebergte was geweest en gehoord had, dat de derde Koningsdochter er in zat

aan een gouden weefsel te weven, maar dat de Reus zelf niet te huis was. Dit bericht verblijdde den knaap zeer en hij haastte zich naar den berg, van zijn drie trouwe honden vergezeld. Toen zij er bij gekomen waren zeide Hoor: „Hier is geen tijd te verspillen, want de Reus is nog maar vijf mijlen weg. De knaap gaf daarop zijn honden het bevel de bergdeur in te slaan, hetgeen zij ook deden. Zoodra hij in den berg trad, zag hij een schoon meisje in de bergzaal zitten en aan een gouden weefsel weven. De Jonkvrouw was buitengemeen schoon, zoodat de jongeling nooit had gedacht, dat er zulke schoone vrouwen in de wereld konden zijn. Hij trad nu vooruit en groette de schoone Prinses. Deze verwonderde zich zeer en zeide: „Wie zijt gij, dat gij u in de zaal van den Reus waagt. In de zeven jaren, dat ik in den berg heb gezeten heb ik nooit eenig mensch gezien. Maar haast u om Godswil hier vandaan, voordat de Berggeest komt, of het kost u uw leven.” Maar de knaap bleef rustig en zeide, dat hij zijn leven gaarne voor de schoone Koningsdochter wilde wagen. Terwijl zij nog zoo spraken, kwam de Reus op zijn paard met gouden hoefijzers aanrijden en hield aan den voet van den berg stil. Toen hij naar binnen ging en zag, welke ongenoodigde gasten er gekomen waren, werd hij angstig, daar hij wel wist, wat er met zijn broeders gebeurd was. Hij vond het dus het best geraden, met list en booze streken te handelen, dewijl hij geen open strijd durfde wagen, en begon dus met allerlei mooie praatjes en hield zich zeer onnoozel en vriendelijk. Tegelijk beval hij de Koningsdochter een maaltijd gereed te maken om de gasten behoorlijk te ontvangen. En, dewijl de Berggeest nu zijn woorden goed wist te schikken, liet de knaap zich door diens gladden tong misleiden en vergat op

zijn hoede te zijn, zoodat hij zich met den Reus aan tafel zette. De Koningsdochter echter was inwendig bedroefd, en de honden waren zeer onrustig, hoewel niemand er acht op sloeg.

Toen de Reus en zijn gast nu hun maaltijd geëindigd hadden, zei de knaap: „Ik heb nu mijn honger gestild, geef mij ook iets om mijn dorst te lesschen!” „Nu,” antwoordde de Reus, „boven in den berg is een bron, die den zuiversten wijn geeft; maar ik heb hier niemand om dien te halen.” De knaap hernam: „Is het niets anders, dan kan een van mijn honden naar boven gaan.” Op deze woorden juichte de Reus in zijn hart, want hij wenschte niets liever, dan dat de knaap zijn honden zou weg zenden. De knaap beval nu, dat Pak naar de bron om wijn zou gaan en de Reus gaf hem een groote kruik. Nu, de hond ging, hoewel men kon zien, dat het niet van harte ging; maar het duurde en duurde, en hij kwam niet terug.

Toen het nu eenigen tijd geleden was, zeide de Reus: „ik wilde wel eens weten, waar uw hond zoolang blijft. Het zou misschien niet kwaad zijn, dat gij uw tweeden hond liet gaan om hem te helpen, want de kruik is nog al zwaar om te dragen. En, dewijl de knaap op geen bedrog dacht, vervulde hij den wensch van den Reus en beval Scheur te gaan zien, waarom Pak niet terugkwam. De hond kwispelde met zijn staart en wilde zijn meester niet verlaten, maar de knaap bemerkte het niet en joeg hem weg naar de bron. Toen lachte de Reus in zijn binnenste en de Koningsdochter weende; de knaap echter sloeg er geen acht op, maar was opgeruimd en dacht aan geen gevaar.

Er ging weder een oogenblik voorbij, en men zag niets van wijn of honden. Toen zeide de Reus: „Men kan wel zien, dat de honden uw bevelen niet gehoorzamen, want anders zouden

wij hier geen dorst zitten te lijden. Het beste zou zijn, dat Hoor eens ging zien, waarom zij niet terugkomen." Door deze woorden werd de knaap gebelgd en beval den derden hond zich naar de bron te haasten; maar de hond wilde niet gaan en legde zich jankend aan zijns meesters voeten. Toen werd de knaap boos en joeg den hond met geweld weg. Nu was deze wel gedwongen en liep in haast den berg op. Maar, toen hij buiten kwam, ging het hem, zooals het den anderen gegaan was: door de tooverkunst van den Reus verhief er zich een hooge muur rondom hem, en hij zat gevangen.

Toen nu al de honden weg waren, stond de Reus op, wierp zijn masker af en greep een groot zwaard, dat aan den muur hing. „Nu,” zeide hij, „zal ik mijn broeders wreken, en gij zult jammerlijk sterven, want ik heb u in mijn macht.” Nu werd de knaap angstig en speet het hem, dat hij zich van zijne honden gescheiden had. Hij hernam: „Ik smEEK niet om mijn leven, dewijl ik in allen gevalle slechts eenmaal sterven zal. Maar ik verzoek u mijn „Onze Vader” te mogen lezen en een psalm op mijn fluitje te spelen, zooals dat in ons land de gewoonte is.” Nu, de Reus stond hem zijn verzoek toe, maar zeide niet lang te willen wachten. De knaap viel nu op zijn knieën, las aandachtig het „Onze Vader” en begon op zijn fluit te spelen. Maar de fluit klonk over berg en dal, en tegelijk verloor de tooverkunst haar macht en werden de honden vrij. Zij kwamen nu als een stormwind aansnellen en snelden de bergzaal binnen. Terstond sprong de jongen op en riep: „Pak, pak hem, Scheur en Hoor, verscheur hem in duizenden stukjes.” Toen vielen de honden op den Reus aan en verscheurden hem in ontelbare stukjes. Daarop nam de jongen al de goederen, die in den berg lagen,

spande de paarden van den Reus voor een vergulden wagen, plaatste er de Prinsessen in en maakte zich, zoo snel hij kon, weg.

Nu waren de Koningsdochters, zooals ieder zal kunnen begrijpen, blijde en dankten den knaap, omdat hij haar bevrijd had; maar hij zelf vatte eene hevige liefde voor de jongste op, zoodat zij elkander trouw beloofden te zijn. Zoo vervolgden zij hun weg onder scherts en jok en allerlei vroolijkheid, en diende de knaap haar met bescheidenheid en vriendelijkheid. En onderweg speelden de Prinsessen met zijn haar en bonden tot een herinnering ieder haar gouden ring in zijn lange lokken.

Nu gebeurde het op zekeren dag, terwijl zij nog onderweg waren, dat zij twee reizigers, welke in dezelfde richting gingen, inhaalden. De twee vreemden hadden afgedragen kleederen aan, en men kon aan hun geheel uiterlijk wel zien, dat zij een lange, moeilijke reis hadden gehad. De knaap liet nu zijn wagen stilhouden en vroeg hun, wie zij waren en waar zij vandaan kwamen. De vreemden antwoordden, dat zij Prinsen waren, die zich op weg begeven hadden om de naar de bergen weggevoerde Prinsessen te zoeken; maar dat hun reis toch niet zeer gunstig was uitgevallen, zoodat zij eerder als bedelaars dan als Koningszonen moesten terugkeeren. Toen de knaap dit hoorde, kreeg hij medelijden met hen, en vroeg hij hun, of zij niet liever met hem wilden mederijden. Nu, dat wilden zij gaarne. Zij reisden dus nu te zamen en kwamen eindelijk in het land, over hetwelk de Koning, de vader der Prinsessen regeerde.

Maar toen de Prinsen vernamen, hoe de knaap de Prinsessen had bevrijd, werden zij zeer afgunstig en beraadslaagden, hoe zij hem zouden bedriegen en zelf al de eer en het voordeel behalen. Toen zij dan ook een geschikte gelegenheid vonden, over-

vielen zij hem, grepen hem bij zijn keel, verstikten hem en lieten hem voor dood liggen. Daarop bedreigden zij de Prinsessen met den dood, indien dezen niet zwoeren, dat zij het gebeurde zouden verzwijgen. Daar zij de Koningsdochters nu in hun macht hadden, durfden dezen niet weigeren. Maar het deed haar veel leed om den jongeling, die om harentwille zijn leven gewaagd had, en de jongste Prinses was er nog het meest bedroefd om, zoodat zij dag en nacht weende.

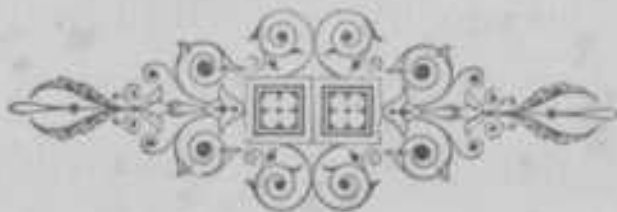
Nadat de beide Prinsen den knaap gedood hadden, trokken zij verder naar het Koningshof, en men zal zich de vreugde kunnen voorstellen, toen de Koning zijn drie dochters terugzag. Onder-tusschen lag de arme jongeling in het bosch voor dood. Maar hij was niet geheel verlaten, want zijn trouwe honden gingen rondom hem liggen, beschutten zijn lichaam tegen de koude en lekten zijn wonden. Zij hielden hiermede niet op, voordat hun heer weder was bijgekomen. Toen hij nu zijn krachten en gezondheid terug had gekregen, begon hij langzaam vooruit te gaan en kwam na veel moeite aan het Hof waar de Prinsessen woonden.

Maar het geheele hof was vol vreugde en blijdschap en scherts en uit de Koningszaal klonk het dans-, en snarenspeel. De knaap stond er verwonderd over en vroeg, wat dat beduiden moest. De dienaar antwoordde: „Nu gij komt zeker hier ver vandaan, dat gij niet weet, dat de Koning zijn drie dochters, uit de macht van den Berggeest bevrijd, teruggekregen heeft en dat vandaag de bruiloft der beide oudste dochters gevierd wordt.” De knaap vroeg nu, of de jongste dochter de bruid niet was geworden, en de dienaar antwoordde, dat zij geen man wilde hebben en slechts weende zonder dat iemand de oorzaak van haar groote droefheid kende. Toen werd de knaap weder opgeruimd, want hij meende

te kunnen hopen, dat zijn geliefde hem nog genegen en trouw was.

Hij ging nu in den burg en liet den Koning zeggen, dat er nog een gast gekomen was, die verzocht de vreugde der bruiloft te verhoogen door zijn honden te toonen. Het beviel den Koning, en hij beval, dat de vreemdeling op de beste wijze moest ontvangen worden. Deze trad nu met zijn drie honden de zaal binnen, en al de bruiloftsgasten stonden opgetogen over zijn vlugheid, en zij meenden, dat zij nog nooit een fikscher jongeling hadden gezien. Maar de drie Koningsdochters hadden hem terstond herkend, vlogen van tafel af en omarmden hem. Nu waren de beide Prinsen gaarne ver weg geweest. Maar de Koningsdochters verhaalden nu dat hij alleen haar bevrijd had en wat er verder gebeurd was, en zochten tot nader verzekering haar gouden ringen in zijn haarlokken.

Toen de Koning nu hoorde, dat de beide vreemde Prinsen met leugen en bedrog gehandeld hadden, werd hij zeer boos en liet hen met schande en oneer van het hof jagen. Maar de knappe jongeling bewees hij groote eer, zooals deze wel verdiend had, en liet op denzelfden dag diens huwelijk met de jonge Prinses vieren. — Na des Konings dood werd hij tot heerscher over het land verkozen en werd een stout en machtig Koning. En hij leeft daar met zijne schoone Koningin en regeert er nog op den huidigen dag.

FRIEDEL MET DE VIOOL.

p eene boerenhoeve was eens een knecht in dienst, die Friedel heette. Deze Friedel was een knecht, zooals men onder de duizend maar zelden één vindt: sterk, krachtig en tegen alle werk, wat het ook wezen mocht, opgewassen; altijd van den vroegen morgen tot den laten avond flink en vlug bij de hand; daarbij vroolijk, opgeruimd en vol grappen en gekheid. Zoo was onze Friedel. Dat beviel nu niemand beter dan Friedels baas, en alleen als die aan het loon dacht, dat hij den knecht zou moeten betalen, kon hij wel eens een wat zuur gezicht trekken. Toen echter het dienstjaar om was en Friedel geen duit voor zijn arbeid verlangde, dacht de baas: „Wel, dat is me een goed ding; zoo mag Friedel wel zijn heele leven lang bij mij blijven, want goedkooper knecht vind ik in de wereld niet.” Friedel scheen van zijn kant ook volmaakt tevreden, zei niets en deed zijn werk als in het eerste jaar. Ook het tweede dienstjaar liep ten einde zonder dat de boer er aan dacht zijn trouwen knecht het welverdiende loon uit te betalen, en Friedel liet zich dat weer stilletjes welgevallen en bleef nog langer. Toen eindelijk ook het derde jaar was verstreken, plaagde

den boer zijn geweten toch en tastte hij in zijn zak, maar.... haalde de hand daar even schielijk leeg weer uit, omdat hem de gedachte door 't hoofd was geschoten, dat door geld-uitgeven nog geen mensch rijker is geworden. Daar had hij zich evenwel in vergist, want Friedel deed nu den mond open en zei: „Baas, ik heb u volle drie jaren eerlijk gediend; geef mij nu dus wat mij van rechtswege toekomt.” Wat viel daartegen te zeggen? De boer moest dan toch in den zuren appel bijten en de beurs trekken.

Hij deed dit met een benepen gezicht, zocht en zocht weer, en telde den goeden Friedel eerlijk drie volle duiten in de hand: „Eén—twee—drie! Zie je, dat is net voor drie jaren, een loon van wat ben je me! Zóó zou je geen koning betaald hebben!” De goede Friedel geloofde dat ook, dankte wel duizendmaal en stak zijn ontzettend kapitaal in den zak. „Waarom zou ik nu nog arbeiden?” dacht hij; „'k ben nu immers een rijk man en wil de wereld ingaan en een vroolijk leventje leiden.” Dus nam hij dan afscheid van den boer, die hem natuurlijk liever gehouden had, en ging de wijde wereld in.

Toen hij daar nu zoo vrij en zeker voortkuierde, ging den eerlijken Friedel het hart open en had hij het wel willen uitschreeuwen van plezier. Zoo kwam hij eindelijk aan een bosch en ontmoette daar een klein, gebocheld manneke, dat zei: „Hoor eens, beste vrind, ben je niet een geluksvogel en is je naam niet Zonderzorg?” — „Neen, ik heet Friedel,” antwoordde de knecht; „maar zorgen drukken mij toch niet, want ik heb een gezond lichaam en 't bespaarde loon van drie lange jaren in mijn zak; waarom zou ik niet blij en jolig wezen?” Het mannetje vroeg: „Is 't veel, dat je bij je hebt?” — „Ja zeker is 't veel,” antwoordde Friedel; „drie heele duiten.” — „Och, die moest je mij geven!” bedelde de dwerg. „Zie, ik ben klein en zwak en kan niets verdienen.” — „Van harte graag,” antwoordde Friedel, die een meelijdend hart had; „hier heb je den ganschen

rommel; doe je daarvoor nu eens terdeeg te goed: ik zal er mij ook zonder geld wel doorslaan." Dus nam het mannetje de drie duiten en zei: „Hoor, beste Friedel, ik wil ze niet te geef hebben! Omdat je een zoo'n goede kerel bent, wil ik je voor elken duit een wensch toestaan. Wat dus je hart wenscht, dat zal vervuld worden." — „Ha, ha," dacht Friedel, „dat is zoo een, die van de hekserij verstaat. — „Goed," zei hij hardop, „aan wenschen zal 't niet haperen. Dan wensch ik mij vooreerst een goed geweer, dat altijd treft; ten tweede eene mooie viool, waarnaar alles dansen moet, en ten derde, dat mij niemand eene bede afslaan kan." — „Dat is voor drie duiten niet te veel gevraagd," sprak de dwerg; „dat alles zult ge hebben," en meteen tastte hij in den zak, dien hij onder zijn langen mantel droeg, en gaf Friedel geweer en viool, als had hij vooraf wel al geweten, wat die zou verlangen. „Ga heen," zeide hij, „en je derde wensch zal overal vervuld worden, waar je maar ergens om vraagt."

Nu ging Friedel verder en dacht: „Ziezoo, nu ben ik een geborgen man!" Hij was nog niet ver gegaan, toen hem een Poolsche koopman, met een langen baard, op weg tegenkwam. „Lieve tijd," hoor!" riep deze; „wat is dat voor een extra mooie vogel, die daar op den boom zoo kostelijk zingt?" — „Wacht, man, dien vogel zult ge hebben," riep nu Friedel, legde aan en.... pof! daar viel de vogel midden tusschen de doornstruiken neer. „Loop, gauwdief," zei nu Friedel, „en haal den vogel daar maar onder weg." — „Zal 'k je wat zeggen?" riep de koopman; „ben ik een gauwdief, dan zal me de doode vogel daar tusschen de doornen ontsnappen; maar ben ik een eerlijk man, dan haal ik hem er even wis en secuur onder vandaan, als gij hem wis en secuur geschoten hebt." En meteen ging hij en kroop op handen en voeten om den vogel van tusschen de doornstruiken weg te halen. Toen de man nu midden tusschen de dorens was, dacht Friedel: „Met het geweer is alles in orde; nu moeten we

FRIEDEL MET DE VIOOL.

'reis zien hoe 't met de viool is.' En meteen nam hij die van den hals, greep den strijkstok en begon te strijken. En kijk: Hop Mariannetje! Hop Mariannetje! begon het daar bij den koopman; eerst begonnen de voeten te trippelen, toen hipte de

heele kerel in de hoogte, en hoe vlugger de knecht opstreek, des te doller en razender werd de dans. Daar scheurden de scherpe doornen den armen sukkel de kleeren, kanden hem den langen baard uit en prikten en staken hem op jammerlijke

manier. En maar ál moest hij huppelen, springen en dansen, zoolang Friedel de viool streek, en er was aan geen ophouden te denken. „O wee! O wee!” schreeuwde hij; „hou op, hou op, of ik dans me dood en kapot!” Friedel hield evenwel niet op met strijken, maar streek ál vlugger op, zoodat ook de Poolse koopman ál vlugger moest dansen. „’t Kan geen kwaad dat de dorens je wat prikken en steken,” dacht Friedel. „Nu kun je dan voelen, wat pijn de arme lui lijden, die je door je bedrog en woeker het vel over de ooren haalt.”

Ten laatste echter, toen de man zoo heel deemoedig bad en smeekte en zelfs zijn geldbuidel aanbood, als Friedel maar met strijken uit wou scheiden, zei deze: „Nu, voor ditmaal genoeg dan! Geef me dat geld; ik wil die kleinigheid voor mijne moeite aannemen; maar een andermaal kom je er niet zoo goedkoop af.”

Toen hij het geld van den Pool in den zak had gestoken, hing Friedel zijne viool op den rug en ging zijns weegs.

Nu bleef de koopman ook niet lang meer in de doornenheg. Toen hij Friedel uit het gezicht had verloren, begon hij zijn hart in schimpen en smalen lucht te geven en schreeuwde, zoodat de vogels er verschrikt van opvlogen: „Jij afzetter, jij landlooper, jij liederlijke muzikant! Wacht maar; als ik je eens alleen onder handen krijg, dan zal ik je pakken, dat je ’t van je leven niet vergeet, jij schobbejok, jij galgebrok!” En zoo ging dat in één adem voort tot hij eindelijk had uitgeraasd en al hinkend naar de naaste stad sjokte om daar Friedel bij den rechter aan te klagen.

„Heer rechter!” riep hij; „zie mij aan hoe ik ben toegetakeld door een ellendig, miserabel mensch, een schoelje, een landlooper. Heeft niet de gauwdief mij aangevallen op den publieken weg, en heeft hij niet mij mijne arme kleeren kapot gescheurd, en mij mijn buidel afgezet met mijn beetje armoe, altemaal echte gouden dukaten, die ’k daarin had, heer rechter! En dus bid ik

u, heer rechter, laat pakken den mensch en laat hem gooien in de diepste gevangenis." Toen nu de rechter den sukkel zoo hoorde jammeren, vroeg hij: „Was de roover misschien een soldaat, die u met zijne sabel gehakt en gehouwen heeft?" — „Neen," antwoordde de koopman; „maar een schrikbaarlijk geweer had hij en eene viool ook, en daaraan kan men hem herkennen."

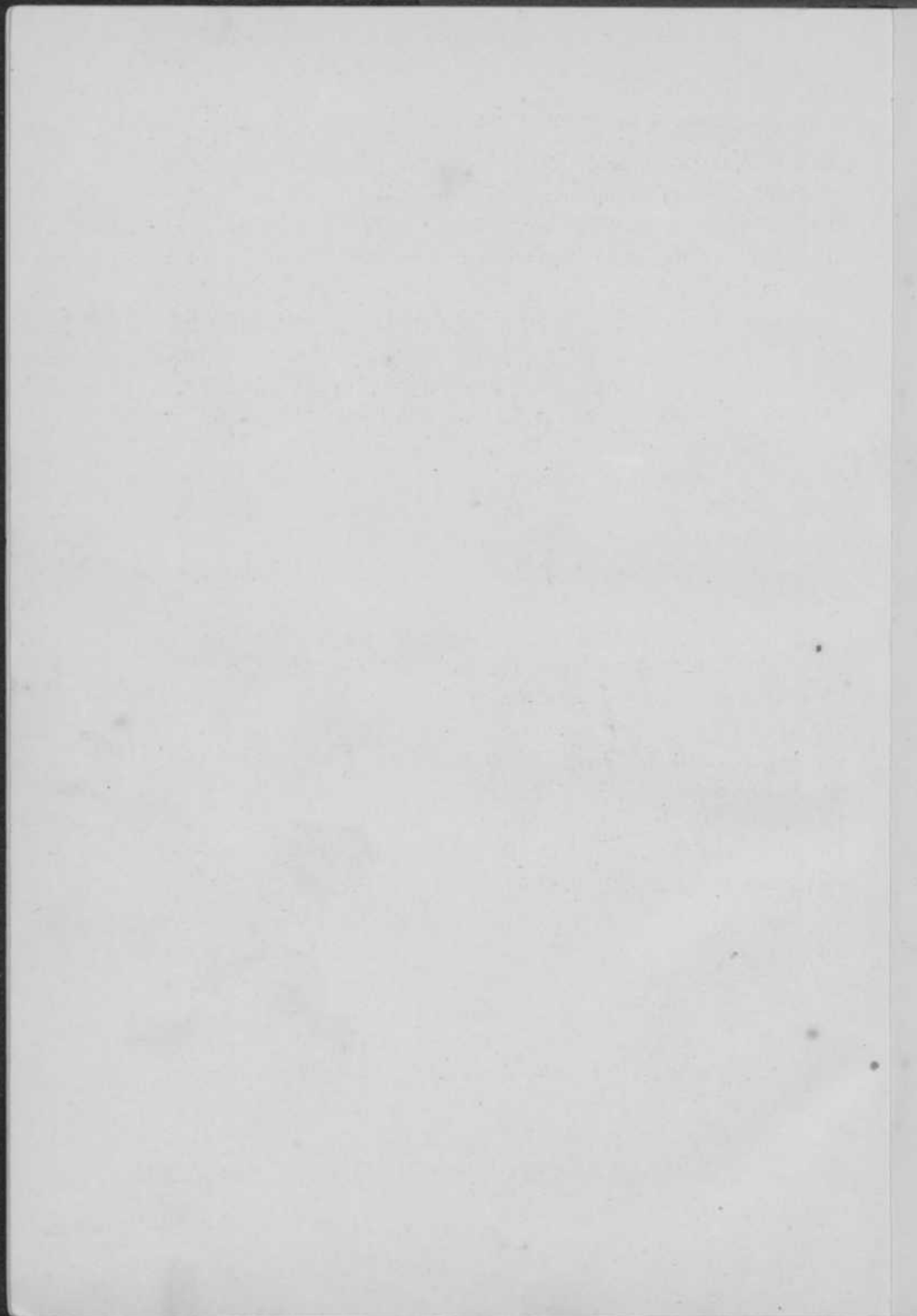
Terwijl Friedel in de stad zoo hard beschuldigd werd, stapte hij vroolijk door, denkende aan de gekke sprongen, welke hij den Pool had laten maken en voelde daar volstrekt nog geen berouw over. Het duurde echter niet lang of daar kreeg hij de door den stadsrechter uitgezonden dievenvangers op zijne hielen, en toen die dat geweer bij hem zagen en de viool, welke hij op den rug droeg, begrepen zij terstond wel dat hij de gezochte persoon moest zijn en namen hem mee naar den rechter. Onze Friedel maakte zich daar echter niet ongerust over en gaf op alle vragen kort en bondig bescheid. Hij zei dat hij den Pool met geen hand of vinger had aangeraakt, maar dat deze hem 't zakje met goud vrijwillig had gegeven. „'t Is gelogen, dat is gelogen!" riep de Pool; „die haalt me de leugens als vliegen van den wand." Ook den rechter kwam de verklaring van den knecht niet al te geloofwaardig voor, waarom hij antwoordde: „Geen koopman geeft vrijwillig zijn zakje met geld af; dat zal mij geen mensch wijs maken." En daar Friedel tot zijne verontschuldiging niets anders meer wist bij te brengen, werd hij wegens roof op den publieken weg volgens recht en wet des lands tot de galg veroordeeld. Nu juichte de koopman en wreef zich de handen van plezier, en toen de arme Friedel weggeleid werd naar den galgeberg, schreeuwde hij hem nog achterna: „Ziezoo, jij landlooper, jij schoelje, jij leelijke muzikant! Nu zal je dan eens voor mijn plezier aan het koord dansen!" De knecht echter gaf nog altijd den moed niet verloren en antwoordde: „Heb maar geduld; we zullen elkaar nog wel nader spreken!"

Toen nu de trein bij de galg was aangekomen, werd Friedel door den beul de strop om den hals gelegd en moest hij bij de ladder opklimmen. Friedel spartelde volstrekt niet tegen, maar stapte getroost op. Toen hij echter op de bovenste sport stond, keerde hij zich om en verzocht den rechter, dat die hem vóór zijn dood nog ééne gunst mocht toestaan. Al had de rechter ook niet gewild zoo had hij dat toch moeten doen, daar immers niemand een verzoek van Friedel afslaan kon. En dus antwoordde hij dan ook: „Ja, ééne bede zal je zijn toegestaan, mits die maar niet om je leven is.” — „Nee,” zei Friedel, „niet om mijn leven; ik verzoek maar dat gij mij toestaat, voor 't allerlaatst nog een stukje op mijne viool te spelen, en dan zal ik gaarne sterven.” De rechter stond dit gaarne toe, en gebod dat men hem zijne viool zou geven. Nu evenwel kwam de Pool aanloopen en schreeuwde: „Och, ik bid en ik smeek u, heer rechter, geef hem ze niet, geef hem ze niet!” Maar de rechter antwoordde daarop: „Een man een man, een woord een woord: wat ik beloofd heb, dat heb ik beloofd, en daarmee basta!” Nu begon de Pool geweldig onrustig te worden en riep, terwijl hij al half stond te trippelen en te dansen: „O wee, bindt me vast, menschen, of anders dans ik me weer half dood en kapot!” Daar echter zette Friedel zijne viool aan den hals, nam den strijkstok en deed de eerste streek. Terstond liet nu de beul den arm zakken en de gerechtsschrijver liet de pen vallen; en de gerechtsdienaars en de rechter en de Pool, en allen, die uit nieuwsgierigheid waren toegestroomd, begonnen te waggelen en te slingeren. En toen Friedel de tweede streek deed, liet de beul hem geheel los, terwijl allen de beenen optilden en in beweging kwamen; maar bij de derde streek sprongen allen in de hoogte, en bij de vierden en vijfde zwaaiden allen in dolle dans in 't rond en deden al wilder en hooger sprongen, naar mate Friedel sneller op de viool kraste. Ten laatste danste alles bont en wild door elkaar, de Pool en de rechter voorop, dan

de beul en gerechtsdienaars, dan de toeschouwers van verre en van nabij, oud en jong, arm en rijk, groot en klein, en zelfs de honden, die meegeloopen waren, gingen op de achterpooten staan en begonnen mee te huppelen. Friedel streek echter maar al wakker door en scheen aan geen ophouden te denken, zoodat de menschen met de hoofden tegen elkander bonsden, op den neus neertuimelden en naar adem lagen te hijgen of jammerlijk schreeuwden. Toen riep eindelijk de rechter: „Houd op, lieve, beste man; houd op; ik schenk je het leven als je aan het dansen maar een eind maakt!” Friedel liet nu den strijkstok rusten en kwam van de ladder naar beneden. Toen hij den koopman op den grond zag liggen en naar adem zag hijgen, riep hij hem toe: „Beken nu, gauwdief, waar je dien buidel met geld vandaan hebt, of ik neem mijne viool weer en begin van voren afaan.” — „Och, ik wil dan maar bekennen,” riep de Pool; „’k heb hem gestolen; maar laat je viool rusten.” Nu had de man zichzelf verpraat, want toen de rechter dit hoorde, liet hij den diefachtigen koopman aan de galg opknoopen, terwijl Friedel met de viool en het geweer vrij en vroolijk verder ging.

DE SCHILDBURGERS.

Niet ver van hier lag eertijds een aardig boerenstadje, dat Schilda heette en waar

schrikbarend verstandige lui woonden, van wie tegenwoordig nog duizenderlei domme en dwaze stukken verteld worden. Die goede menschen legden zich namelijk met opzet op onverstand toe, omdat, zoolang zij door hunne wijsheid beroemd waren, van alle kanten koningen en prinsen toestroomden om bij hen terechtwijzing en goeden raad te halen, zoodat zich de Schildburgers daarbij heelemaal niet met hunne eigen zaken konden bemoeien en hun eigen belang jammerlijk verwaarloozen moesten. Daarom

sprak eens, toen zij raadsvergadering hielden, de schranderste onder hen: „We willen ons dom en onnoozel aanstellen; dan zullen we ons al die vreemden van den hals houden en rust hebben en voortaan in vrede en eendracht ons eigen gedoente kunnen beredderen.” De goede Schildburgers waren veel te verstandig om dezen raad niet dadelijk goed te keuren en op te volgen. Hoe langer zij zich nu echter op dwaasheid en onverstand toelagden, des te dieper drongen die hun in vleesch en bloed, zoodat het daar ten laatste geene gekheid, maar volle waarheid mee werd. De domheid werd hun tot tweede natuur; wat zij maar dachten, begonnen en uitvoerden, 't was alles even gek, onnoozel en onverstandig. Daarvan zijn dan ook eene menigte historietjes in omloop gekomen, welke stichtelijk om te lezen zijn en vermakelijk om aan te hooren.

Eens wilden de Schildburgers een nieuw raadhuis bouwen, omdat het oude hun niet langer mooi en deftig genoeg was, en daarom gingen zij dan ook als rechtschappen burgers met ijver aan het werk. Er was nu kennelijk nog een klein beetje wijsheid bij hen overgebleven, want zij begrepen dat men timmerhout en nog vele andere dingen hebben moet, voordat men met bouwen kan beginnen, terwijl echte en rechte gekken dat zeker ook wel zonder hout, steenen en kalk zouden hebben ondernomen. Zij reden dus gezamenlijk naar het bosch, velden boomen en bevrachtten hunne wagens daarmee. Wel hadden zij graag een armboog gehad om de dikke stammen over den berg heen tot in het stadje te schieten, maar zulk een boog was ongelukkig in den heelen omtrek nergens te vinden. Met veel moeite en getob brachten zij dus de wagens den berg op en met nog meer moeite op den anderen kant weer naar beneden. Toen echter de laatste wagen van den berg naar beneden werd gemend, braken de leidsels en toomen stuk; de stammen vielen

van den wagen en rolden lustig holderdebolder langs den berg neer, tot zij omlaag bij de overige houtvrachten aankwamen. Daarover stonden de goede Schildburgers nu bijster verwonderd en zij zeiden: „Wat zijn we toch onnoozel geweest dat we ons met dat stomme hout zooveel moeite gaven!” — „Ei, dat is wel te verhelpen,” zei een ander; „laat ons de boomen maar weer flink bij de hoogte opbrengen, dan kunnen alle nog eens op hun eigen houtje naar beneden komen springen. Zoo hebben wij het plezier van toe te kijken en worden voor onze moeite beloond.” Dit vonden al de Schildburgers een heel goeden en verstandigen raad. Zij schaamden zich dat zij al lang niet zoo loos geweest waren en gingen dadelijk aan het werk. En ofschoon dit nu ook driemaal zoo zwaar was en driemaal zooveel zweet kostte, toch hadden zij dolle pret, toen zij boven stonden en de boomstammen bij den berg neer zagen huppelen. Hierop trokken zij gezamenlijk naar huis en hadden in de herberg een vroolijken avond.

Het raadhuis werd spoedig gebouwd, en dat wel driehoekig, zooals dat voor een nieuw raadhuis in hunne oogen het deftigst stond. Toen het klaar was en nu moest ingewijd worden, trokken allen er heen om eens te kijken hoe parmantig de heeren van den raad er zitting zouden nemen. Pas echter waren zij binnen of zij kregen een schrik op het lijf, want in 't raadhuis was het pikdonker. Zoo liepen en stieten zij dan met de hoofden tegen elkaar aan en begonnen druk te overleggen, wat daar wel de oorzaak van mocht wezen, en of er licht eenig gebrek in het gebouw was, waardoor het licht werd buiten gesloten. Ze kwamen weer op straat en bekeken het van alle drie de kanten; maar daar was niets te ontdekken en buiten was het ook licht genoeg. Zoodra zij echter weer binnenkwamen, was het donker als te voren, want de ware oorzaak was dat zij de

vensters vergeten hadden. Dat konden de goede Schildburgers binnen wegens de groote donkerheid natuurlijk niet zien, en buiten, waar het licht genoeg was, kon de fout toch ook niet zitten.

Dat was dan nu eene bittere ellende. Zij dachten hunne gekke koppen nog gekker en kwamen er toch niet achter. Eindelijk besloten zij eene groote raadsvergadering te houden, en kwam ieder met een brandend kaarsje vóór op zijne muts in hun pikdonker raadhuys bijeen. Nu had de één dit, de ander dat voor te stellen, tot eindelijk de meesten rieden, het geheele gebouw maar weer tot den grond af te breken en nieuw op te trekken. Opeens riep toen echter de allerwijste: „Dat zou me wat moois wezen! Wie weet of men het licht of den dag niet in een zak dragen kan, evenals men dat water in een emmer doet. Nog geen van ons heeft dat ooit beproefd; we konden dus licht eens zien of er geen mogelijkheid toe bestaat. Lukt het, dan is dat tot ons eigen profijt en zullen wij er als uitvinders van deze kunst veel roem mee behalen; lukt het niet, ei, dan kan ons er toch geen ongeluk van overkomen.” — „Bravo, dat is net een woord op zijn pas!” riepen al de overigen en gingen dan ook dadelijk aan het werk. Daar de klok net één namiddag sloeg en de zon helder aan den hemel stond, zag men toen spoedig wonderen gebeuren. Al de Schildburgers kwamen met potten, zakken en vaten, lieten de zon daarin schijnen, knoopten dan haastig de zakken toe of legden de deksels op de potten, en liepen daarmee in het raadhuys om den dag daar uit te schudden. Ieder deed zooals zijn gekke kop hem dat ingaf. Eén zelfs schepte den dag met een potlepel in eene waschtobbe, een ander spitte hem met eene schop uit den grond op, een derde deed nog veel kluchtiger, want die ving den zonneshijn in eene muizenval op en droeg hem zoo op een drafje in het raadhuys. Ongelukkig richtten zij met al hunne bedrijvigheid niets uit en al hunne moeite strekte alleen om den roem hunner domheid te vergrooten.

Een schalk, die toevallig door het stadje kwam en allen daar zoo druk aan het werk vond, vroeg aan de Schildburgers wat dat alles te beduiden had. „Wij dragen den dag in ons nieuwe raadhuis, want het is daar pikdonker,” antwoordden die. „En dus weet ge geen beter raad? Hebt ge met uwe zakken al iets uitgericht?” vroeg de schalk. Zij antwoordden met hoofdschudden. „Dat is omdat gij het ding verkeerd aanpakt,” zeide de vreemdeling. Nu kregen de Schildburgers weer wat hoop, lieten hem in de herberg wakker inschenken en onthaalden den vreemden gezelschap als een prins. Den volgenden dag brachten zij hem naar het raadhuis, bekeken dat heel aandachtig van boven tot beneden, van achteren en van voren, van binnen en van buiten, en toen vroegen zij hem wat hij hun raden zou. Nu sprak hij: „Klimt boven op het dak en neemt daar de pannen weg!” Terstond vlogen de dakpannen naar beneden. „Nu hebt gij den dag in uw raadhuis,” zeide hij; „gij kunt hem daar nu inlaten, zoolang ge 't goedvindt, en wilt ge hem niet langer hebben, dan kunt ge hem er ook weer uitjagen.” De goede Schildburgers begrepen echter niet, wat hij hiermee meende. Zij lieten de zaak rusten en hielden den geheelen zomer raad in het huis zonder dak. De guit echter had zich met het geld, dat hij zich tot belooning had laten geven, uit de voeten gemaakt en liet ook later niets meer van zich hooren.

Dat het dien ganschen zomer niet regende, was voor de Schildburgers met hun onbedekt raadhuis een groot geluk. Toen echter de winter kwam en 't begon te regenen en te sneeuwen, gingen zij met man en macht aan het werk om het dak weer toe te dekken; maar toen dat gedaan was, vonden ze alles binnen weer even pikdonker als het er vroeger was geweest, en begrepen zij dat die vreemde snoeshaan hen met zijn duur betaalden raad maar wat bij den neus had gehad.

Een tijd lang behielpen ze zich weer met hunne smeerkaarsjes, die ze vóór op de muts staken. Daar eindelijk op een dag, toen

in eene gewichtige raadsvergadering al de kaarsjes uitgegaan waren, viel het oog van den burgemeester toevallig op eene reet in den muur, waardoor een heldere zonnestraal naar binnen viel. Nu ging opeens een groot licht op. „Hoe zijn we allen dan toch zoo onnoozel en stapelgek geweest!” riep hij. „Waar zijn de vensters gebleven, waardoor het licht naar binnen kan vallen? 't Is om zich dood te ergeren dat geen één hier, in onzen hoogwijzen raad, daar vroeger aan gedacht heeft!” De overige leden

en bijzitters van den raad hoorden deze woorden met verbazing aan en schaamden zich zeer. Terstond gingen zij aan het werk en maakten vensters in den muur; en daarmee was de zaak in orde — tot op eenige kleinigheden na.

Met den winter kwam namelijk ook de vorst in het stadje Schilda en in het nieuwe raadhuis. Ongelukkig hadden nu echter de heeren de kachel vergeten, ja, niet eens ruimte open

gelaten, waar men zoo'n ding zetten kon. Dit veroorzaakte dus weer nieuwe verslagenheid. Eenigen waren van oordeel dat men de kachel achter de deur moest zetten. Daar 't evenwel gebruik was dat de burgemeester achter de kachel zitting nam, kon dit niet, omdat die dan ook achter de deur had moeten zitten. Daarom zetten zij de kachel voor het venster en hingen een vischnet voor het deurtje, opdat de hitte er niet uit zou vliegen. Al zaten zij dan nu ook te rillen en te klappertanden van kou, zoo brachten zij het toch zóó ver, dat de appels in het kachel-oventje terdeeg goed pruttelden en gaar werden, en aan den burgemeester werd de plaats het allerdichtst bij den appeloven afgestaan.

Toen eens een vreeselijke oorlog in het land gewoed had, was daarvan eene zware en lastige plaag overgebleven, te weten zoo-veel muizen, dat noch het brood in de kast noch het spek in den schoorsteen een oogenblik veilig waren. Dat bracht de Schildburgers in groote onrust en verlegenheid. Nu gebeurde het dat weer een vreemdeling, met eene kat op den arm, door hunne plaats kwam en in de herberg uitrustte. De kastelein keek het vreemde dier nieuwsgierig aan en vroeg wat dat wel voor een ding was. „Een muishond,” antwoordde de vreemde, en meteen liet hij de kat in de kamer los en voor de oogen van den hospes dadelijk eenige muizen verdelgen. Toen de kastelein dit zag, stond hij eerst heel stijf van verbazing, maar trommelde toen de gansche gemeente bijeen en deed een groot woord van het wonderdier dat hij gezien had. De Schildburgers wilden zich zulk een geluk niet laten ontgaan en vroegen den vreemdeling of zijn muishond ook te koop was. „Eigenlijk niet,” antwoordde deze, „maar omdat gij zoo bitter in nood zit, wil ik hem u voor een billijken prijs overlaten.” En dus eischte hij driehonderd gulden voor het dier. De Schildburgers waren blij dat hij niet meer verlangde; hij bracht hun den muishond in het raadhuis, omdat daar de meeste muizen waren, en deze zou hij eerst opeten. Hierop stapte de vreemde schalk met zijn geld haastig de poort uit en

was maar bang dat hem iemand achterna komen en den koop weer verbreken zou. De goede Schildburgers waren echter maar blij dat zij den muishond hadden; doch zij hadden ongelukkig vergeten te vragen wat ze dien tot voeding moesten geven. Daarom zonden zij den vreemdeling nog ijlings een bode achterna, die hem daarnaar vragen moest. Toen de muishondverkooper merkte dat hem iemand op de hielen zat, stapte hij vlugger door; maar de bode had langer beenen en kwam al nader. Toen hij nog een eind achter hem was, riep hij al van verre: „Wat eet hij? Wat eet hij?” De vreemdeling antwoordde: „Pens en vleesch! Pens en vleesch!” De Schildburger had nu echter verstaan: „Menschenvleesch,” keerde dadelijk om en bracht deze tijding naar het stadje over. Nu brak den burgemeester en heel den raad het angstzweet uit, en zij zeiden: „Als hij geen muizen meer heeft, zal hij dan met ons zelve beginnen, ofschoon wij hem met ons goede geld gekocht en betaald hebben. Zij hielden daarom raad over de kat en wilden haar doodden, doch er was niemand, die hart genoeg had om haar aan te tasten. Eindelijk besloten zij, ofschoon met een beklemd gemoed, tot het allerergste, te weten, om het met veel moeite en groote kosten gebouwde raadhuis met vuur aan te steken en het gruwelijke dier daarin te verbranden.

Zoo gezegd, zoo gedaan. Toen het echter de kat in het brandende gebouw te heet werd, vloog zij met een sprong door het venster en vluchtte in het naaste huis. Dit werd nu ook aangestoken; doch de kat verkoos ook hier niet te verbranden en sprong uit de vlammen in het derde huis. Zoo ging dat al voort, tot er geen huis meer was en 't gansche stadje in puin en asch lag. De kat liep hierop het veld op, en geen mensch heeft haar ooit weerom gezien.

Daar nu alle huizen afgebrand waren en de Schildburgers geen dak meer hadden, liepen zij de poorten uit en verstrooiden zich naar alle landen.

ent gij de geschiedenis van den ridder
Blauwbaard nog niet? — Goed, luistert
dan, en ik zal ze u hier vertellen.

Vóór vele jaren was er eens een geweldig

ridder, dien men ridder Blauwbaard noemde, omdat hij een langen, zwaren, blauwen baard droeg. Hij had nog wel een anderen naam, maar die is vergeten geworden, en men weet van den ridder niets meer dan de akelige geschiedenis, welke ge hier hooren zult.

De ridder Blauwbaard was zeer rijk en had veel geld en goed en sloten en kasteelen. Omdat hij echter zoo leelijk was, wat vooral door zijn blauwen baard kwam, wilde geene juffer of freule hem tot man hebben. Daarbij kwam nog dat hij vroeger al verscheiden vrouwen gehad had, die zich door zijn grooten rijkdom hadden laten verblinden, maar dan eensklaps weer verdwenen waren zonder dat iemand van hare ziekte en van haren dood iets vernomen had. Nu kwam Blauwbaard op een dag bij eene dame, die niet ver van hem af woonde en twee wonder-schoone dochters had. Toen de ridder die jonkvrouwen zag, bevielen zij hem zoozeer, dat hij van de moeder de eene tot gemalin verlangde. Dit deed de goede vrouw schrikken, maar omdat zij erg bang voor hem was, zeide zij niet ronduit „neen”, doch verklaarde dat hij haren dochters het zelf moest vragen. Nu wendde de ridder zich tot de jonkvrouwen. De oudste wou hem niet hebben, maar dwong toch hare zuster „ja” te zeggen. De jongste echter sprak: „Gij zijt ouder dan ik en moet dus eerst trouwen; neem gij hem!” Zij hadden dus geen van beiden lust en bedankten voor het aanbod.

Op een dag noodde ridder Blauwbaard de moeder en de dochters met een aantal harer kennissen en vriendinnen op zijn slot, en toen durfden zij natuurlijk niet „neen” zeggen. Zij hadden echter ook heel geen berouw dat zij de uitnoodiging hadden aangenomen, want de ridder zorgde elken dag voor het aangenaamste tijdverdrijf door wandelingen, jachten, spel, dans, maaltijden en allerhande feesten. Na een paar dagen vond de moeder den ridder volstrekt zoo leelijk niet meer; ook aan de jongste leek de zware blauwe baard lang zoo vreeselijk niet meer toe,

en zij bekende spoedig dat zij den ridder toch wel lijden mocht en wel zijne vrouw wilde worden. Zoo kwan de zaak dan spoedig in orde en werd de bruiloft kort daarna met groote pracht en staatsie gevierd.

Na eenigen tijd sprak ridder Blauwbaard tot zijne jonge vrouw: „Hoor eens, ik moet nu op reis gaan en u voor een poosje alleen laten. Ik vertrouw u de sleutels van het slot en van alle zalen, kamers en vertrekken toe. Gij kunt overal ingaan en alles bekijken; alleen in het vertrek heel achter in de donkere gang moogt gij geen voet zetten. Hier is de sleutel van dat vertrek; maar ik verbied u, op levensstraf, dien te gebruiken en de deur open te doen.” Zij beloofde in alles zijn wil te zullen volgen, waarna hij teeder afscheid van haar nam en de breede slotpoort uitreed.

Zoodra de ridder nu goed en wel op reis was, kwamen de zuster en de broeders op bezoek en zochten zich zoo goed mogelijk den tijd te korten. Op een dag, terwijl de broeders in het bosch jaagden, gingen de zusters thuis het geheele slot door en waren verbaasd over al de heerlijkheden en rijkdommen, waarmee zij de zalen en vertrekken versierd vonden. Hoewel de oudste zuster dat niet hardop zei, zoo benijdde zij, bij het zien van al die fraaiigheden, in haar hart toch het geluk der jongste en zuchtte: „Had ik den ridder toch maar getrouwd!” Eindelijk kwamen zij ook aan de verboden deur. Ofschoon geducht nieuwsgierig, wilde de jonge vrouw die toch voorbijgaan, maar de oudste bespote haar om hare angstvalligheid en meende dat zij er haren man immers niets van behoefde te zeggen als zij daar eens even om het hoekje had gekeken. Ten gevolge van deze toespraak nam de jonge vrouw den kleinen sleutel, stak dien met bevende hand in het sleutelgat en — de deur sprong open. Maar o, wat was me dat daar een ontzettend gezicht! De vloer was één plas bloed; midden in het vertrek stond een houten blok, waarop eene blinkende bijl lag; aan de wanden hingen de

BLAUWBAARD

lijken en bloedige hoofden van al de vroegere vrouwen van Blauwbaard, die hare nieuwsgierigheid ook niet hadden kunnen bedwingen en die de wreedaard daarvoor met eigen hand ont-hoofd had. Van schrik liet de vrouw den sleutel vallen, maar

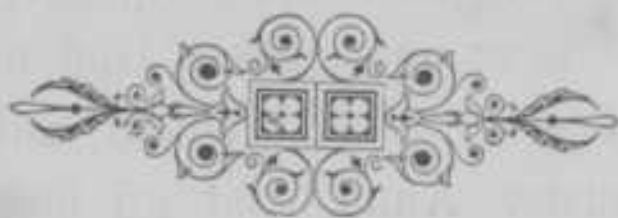
zij raapte hem toch schielijk weer op, sloeg de deur dicht en zette het met hare zuster terstond op een loopen. Maar, o wee! de sleutel was in het bloed gevallen; alle schuren en afvegen hielp niet; de leelijke bloedvlekken kwamen gedurig weer te voorschijn.

Opeens hoorde men hoorngeschal daar buiten de poort. De zusters haalden ruimer adem, want zij dachten, dat hare broeders van de jacht terugkwamen. 't Waren echter niet de broeders, maar ridder Blauwbaard zelf keerde terug. Haastig kwam hij de breede trappen opstormen en vroeg dadelijk naar zijne vrouw. Toen deze bleek en bevend hem te gemoet kwam, begreep hij terstond dat zij tegen zijn verbod had gehandeld en vroeg haar den kleinen sleutel af. „Ik wil hem halen,” sprak de jonge vrouw nauwelijks hoorbaar en ging de kamer uit. De ridder volgde haar op den voet na en rukte haar den sleutel uit de hand. Zoodra hij de bloedvlekken daaraan zag, nam zijn toch al leelijk gezicht eene nog grimmigere uitdrukking aan. „Sterven vrouw, sterven moet gij! Zijt ge tegen mijn wil in de verboden kamer gegaan, dan zult gij nu tegen uw wil weer daarin, om er eeuwig te blijven!” riep hij met dreigende stem. Schreiend en om genade smeevend wierp de ongelukkige vrouw zich haar onbarmhartigen gemaal te voet; doch hij pakte haar bij de lange haren en sleepte haar door de donkere gang naar de bloedkamer. „Uw leven loopt ten einde,” riep hij; „maar om u nog in deze laatste ure een blijk van mijne zachtheid en goedheid te geven, gun ik u nog een kwartier tijd. Ga en maak u bereid tot sterven!” De jonge vrouw zocht in doodsangst hare zuster op en bad haar toch dadelijk op den slottoren te gaan, naar de broeders uit te kijken en hun een noodteeken te geven om haar schielijk te hulp te komen. Zij zelve wierp zich intuschen op den grond neer en smeekte God om uitkomst en redding. Toen zij haar eerste gebed gedaan had, riep zij naar den toren op: „Anna, zuster Anna, ziet gij nog niets komen?” — „Neen,” riep de zuster weerom, „ik zie niets dan de zon, die het stof optrekt.” — „Vrouw, kom, want uw tijd is om!” schreeuwde de ridder van beneden.

Toen riep de jonge vrouw andermaal naar den toren op: „Anna, zuster Anna, ziet gij nog niets komen?” Die antwoordde

weerom: „Ik zie eene dikke stofwolk, welke hierheen trekt.” — „Zijn het mijne broeders?” — „Ach neen, zuster, 't is eene kudde schapen.” — „Vrouw, kom, of ik zal boven komen!” brulde de ridder ongeduldig.

En nog eens riep de jonge vrouw naar boven: „Anna, zuster Anna, ziet gij nog niets komen?” — „Ik zie twee ruiters, die hierheen komen, riep de zuster; 't zijn onze broeders; zij zien mijn noodsein en vliegen als de wind.” — „Vrouw, komt ge?” bulderde Blauwbaard voor de derde maal. Reeds kwam hij de trappen op. Maar zijne vrouw grendelde de deur en bad vurig, en zuster Anna op den toren wenkte haren broeders toe dat zij zich haasten moesten. Eindelijk sprong de deur onder de slagen van ridder Blauwbaard krakend open; hij hief de bijl op.... daar stormden plotseling de twee broeders het vertrek binnen en boorden den booswicht hunne zwaarden dwars door het lijf. De vrouw was nu gered. Snikkend wierp zij zich in de armen harer broeders, en allen verheugden zich over de gelukkige verlossing. Zij schonk hierop den broeders een groot deel van het ontzettend vermogen, dat zij van ridder Blauwbaard geërfd had, en ook voor zuster Anna werd voortaan rijkelijk gezorgd.

DE GELUKSMANNETJES.

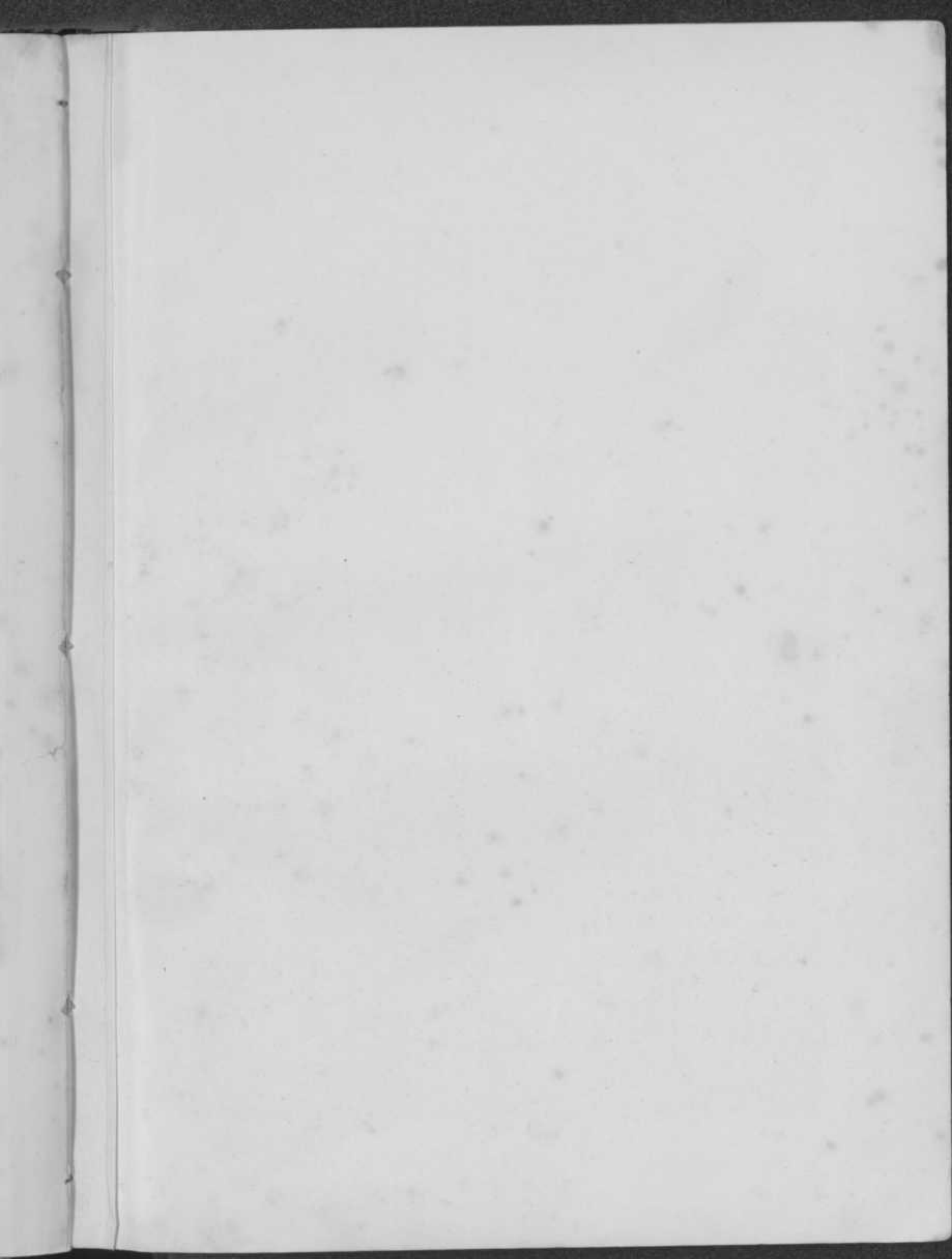
Op het Reuzengebergte ligt een fraaie lusttuin met de kostelijkste bloemen. Ongelukkig nu maar dat de gewone menschenkinderen dien tuin nooit te zien kunnen krijgen, want de heer en meester daarvan is niemand anders dan Rubezahl, en deze staat alleen aan geheel bijzondere geluuskinderen op bijzondere tijden en in heel bijzondere gevallen den toegang tot zijne heerlijkheid toe. Zoo vertelt het volk in den omtrek. En het vertelt daarbij nog dat in dien tuin de geluuskmannetjes groeiden; hij, die in den Sint-Jansnacht plukte, werd rijk en voor zijn geheele leven gelukkig; maar het moest een wees zijn, en daarbij vroom en oprecht, want ieder ander brak Rubezahl zonder genade den hals.

Zoo vertelt het volk in Silezië, en een klein knaap, die met zijn zusje bij een barmhartigen brouwer woonde — want de ouders der kinderen waren voor jaren gestorven — had daar ook van gehoord. Toen dacht die knaap bij zichzelf: „Als de Sint-Jansdag komt, wil ik mijn geluk beproeven. Dan zal mijn

zusje het altijd goed hebben en ook onze brave pleegvader zal tevreden met mij zijn." Toen nu de Sint-Jansdag kwam, ging Jozef op weg, zonder iemand een woord van zijn voornemen te zeggen. Tegen den honger had hij een stukje brood in den zak, tegen den dorst hoopte hij eene bron te zullen vinden. Zoo ging hij welgemoed op het pad om de hem aangeduide streek op te zoeken.

Toen hij in het gebergte aan eene herberg kwam, stond de waard voor de deur en vroeg hem waar hij zoo laat nog heen wou. „Geluksmannetjes halen; 't is vandaag Sint-Jansdag," gaf Jozef trouwhartig ten antwoord. De waard schudde het hoofd en Jozef ging verder. Toen hij pas tweehonderd pas ver was, kwam hem een man naloopen; die had in de herberg gezeten en van Jozefs voornemen, om naar Rubezahls lusthof te gaan, gehoord. De knaap kende hem wel; 't was een rijke herbergier uit Breslau, die eerst gisteravond tot laat in den nacht bij Jozefs pleegvader met nog anderen gezeten en gespeeld had. „Hoor, Jozef, ik moet ook dien kant uit," sprak hij tot den knaap; „laat ons samen gaan." Jozef keek den man verwonderd aan en dacht: „Wil die ook zijn geluk zoeken? Ik zou zeggen dat hij dat niet noodig heeft, want gezond is hij en rijk ook; wat wil hij dus meer?" Hij zei er evenwel niets tegen, en zoo gingen zij met elkaar verder.

Het werd al laat; de zon daalde en de kudden trokken naar huis. Toen de avondklokken van de dorpen in het dal begonnen te luiden, vouwde Jozef de handen en deed zijn avondgebed, zooals hij dat gewoon was. De ander spotte daar echter mee; hij dacht niet aan bidden, maar alleen aan de geluksmannetjes en aan al den rijkdom, die dezen hem aanbrengen zouden. Al spoedig hadden zij Rubezahls lusthof bereikt en de bloesems van de geluksmannetjes blonken hun verleidelijk in de oogen. Nu viel de herbergier daar begeerig op aan, rukte ze bij handenvol uit den grond en stopte ze in zijne zakken.

Opeens echter stond een grijsaard met een langen zilverwitten baard vóór hem en riep hem een donderend halt toe. Verschrikt en over zijn geheele lichaam trillend, sprong de man op, terwijl het kind vol vertrouwen op den grijsaard toetrad, hem de hand gaf en op bescheiden toon om twee bloemen van de geluksmannetjes verzocht.

„Kind,” sprak de grijsaard vriendelijk, „wat wilt gij daarmee doen, en waarom moeten het er juist twee zijn?” Jozef antwoordde: „Ik zou graag rijk en gelukkig worden, en mijn zusje moet het ook worden, opdat wij onzen goeden pleegvader niet langer tot last zijn en hem alles vergelden kunnen, wat hij voor ons gedaan heeft.” — „Gij zijt een brave jongen,” sprak de grijsaard, tikte hem vriendelijk op het hoofd en plukte hem een grooten ruiker van de bloemen af; ook propte hij hem er nog alle zakken mee vol en vermaande hem goed op te passen en er geen van te verliezen. De knaap dankte hem wel duizendmaal. Nu echter keerde de grijsaard zich tot den herbergier en vroeg hem op barschen toon: „Wie zijt gij?” — „Een arm man, die buiten zijne schuld in nood geraakt en ook hierheen gekomen is om gelukkig te worden,” antwoordde deze.

„Ellendeling! Maak dat gij mij uit de oogen komt! Zal ik u rijk maken, opdat gij weer spelen en lui en liederlijk leven kunt? Dan vergist gij u zeer. 't Geluk, dat ik hier uitdeel, komt alleen aan arme, onschuldige weezen toe.” — „Och heer,” stotterde de man, „ik ben ook een wees en heb mijne ouders nooit gekend.”

Nauwelijks echter had hij deze woorden gesproken, of de grijsaard pakte hem bij den nek en slingerde hem met geweld in den afgrond. Een schelle kreet, een klagelijk jammeren volgde, maar toen was alles stil. De knaap was van schrik neergevallen; hij durfde niet opzien, maar bad in stilte tot God. Nu nam de grijsaard hem bij de hand, sprak hem zacht en liefderijk toe en leidde hem uit den lusthof weer op den rechten weg.

De brouwer en de zuster zaten thuis om Jozef in bittere ongerustheid. Des te grooter was dan ook hunne blijdschap, toen hij springlevend en gezond weer thuiskwam en een grooten ruiker en de zakken vol geluksmannetjes meebracht. Hij verdeelde het geschenk van den berggeest terstond eerlijk in drie parten, waarna allen zich te slapen legden. Maar wat stonden zij verbaasd, toen zij 's morgens elk blaadje in zuiver goud veranderd vonden! Nu waren zij rijk en, wat meer is, ook gelukkig voor hun gansche leven.

